

MIESZKANIA DROGIE
JAK NIGDY \4

OSTATNIA ODDZIELNA
WIELKANOC? \5

WNUKI UWIELBIAJĄ KUCHNIĘ
PANI JADWIGI \9

OBRAZY NITKĄ
MALOWANE \15

CZWARTEK-ŚRODA
102-08|05|2024|

GAZETA OLSZTYŃSKA TYGODNIK

WARMII I MAZUR

cena 4,99 zł (w tym 8% VAT)

TO ŚWIĘTO WSZYSTKICH POLAKÓW

3 MAJA

Na fotografii obraz Jana Matejki „Konstytucja 3 Maja 1791 roku”

SPORT
CODZIENNIE

SKARBEK NA DRODZE DO AWANSU \22

OBY KOTWICA NIE BYŁA ZBYT CIĘŻKA \23

ARGENTYŃCZYK ZA ARGENTYŃCZYKA? \24

GREKOKATOLIKOM I PRAWOSŁAWNYM, KTÓRZY W TĘ NIEDZIELĘ
ŚWIĘTUJĄ ZMARTWYCHWSTANIE PAŃSKIE, ŻYCZYMY ŚWIĄT PRZEPEŁNIONYCH WIARĄ
W LEPSZE JUTRO. NIECH SPOTKANIE PRZY WIELKANOCNYM STOLE PRZYNIESIE WAM
WIELE RADOŚCI. NIECH BOŻY SPOKÓJ I RADOŚĆ WYPEŁNIĄ WASZE CODZIENNE ŻYCIE.
ZESPÓŁ „GAZETY OLSZTYŃSKIEJ”

POMOGLI LEKARZE I DRUK 3D

Sukcesem zakończył się skomplikowany, interdyscyplinarny zabieg u 17-latkę z Olsztyna. Groziła mu amputacja nogi. Specjaliści ze Szpitala Dziecięcego we współpracy z Instytutem Matki i Dziecka w Warszawie dokonali przeszczepu kości z użyciem druku 3D. To pierwsza taka operacja. 17-letni Kamil Tatuch z Olsztyna choruje na neurofibromatozę, co sprawia, że złamania kości są u niego bardzo trudne do leczenia. Trzy lata temu chłopiec doznał złamania kości piszczelowej lewej nogi.

— Zachowawcze leczenie zakończyło się niepowodzeniem. Kamil poruszał się tylko okulach. Miał deformację lewej nogi i dolegliwości bólowe. Postanowiliśmy wykonać operację ratującą jego kończynę przed amputacją — wyjaśnia Przemysław Jackowski, specjalista ortopedii i traumatologii z Oddziału Ortopedyczno-Urazowego z Chirurgią Kręgosłupa Szpitala Dziecięcego w Olsztynie.

Operacja trwała 4,5 godziny. Użycie druku 3D pomogło precyzyjnie ocenić poziom resekcji guza i dostosowania długości zespolenia.

Jest duża szansa, że jeśli się wszystko wygoi, to już za ok. 4-6 miesięcy Kamil będzie miał w pełni zdrowe nogi i będzie mógł normalnie funkcjonować.

Decyzją ministra zdrowia od 20 lutego tego roku Szpital Dziecięcy w Olsztynie został powołany do grona wyspecjalizowanych ośrodków kompleksowo leczących pacjentów z neurofibromatozami.

MISS NASTOLATEK MAZOWSZA JEST Z MAZUR

— Jestem przykładem, że nawet pochodząc z małej miejscowości, można rozwinąć skrzydła i zaistnieć — mówi Bianka Radzanowska, uśmiechnięta 17-latką, która podbiła serca jury i została Miss Nastolatek Województwa Mazowieckiego. Licealistka z Działdowa teraz przygotowuje się do finału, który odbędzie się po wakacjach.

STRACIŁA 150 TYSIĘCY PRZEZ „PILOTA Z KANADY”

Ponad 150 tys. zł straciła mieszkanka Lidzbarka Warmińskiego oszukana przez mężczyznę poznanego na portalu społecznościowym, który podawał się za kanadyjskiego pilota linii lotniczych.

Lidzbarczanka zaangażowała się emocjonalnie w internetową znajomość i chciała spotkać się z mężczyzną. Wtedy otrzymała od niego informację, że powinna wysłać specjalny wniosek do linii lotniczych, w których pracuje jako pilot, bo tylko to umożliwi mu przyjazd do Polski. Kiedy to zrobiła, dostała zwrotną wiadomość o potrzebie uiszczenia opłat: najpierw za złożenie wniosku, następnie za badania lekarskie i inne czynności związane z przyjazdem.

W sumie kobieta przesłała na wskazane rachunki bankowe ponad 150 tys. zł.

SKODA W JEZIORZE

Elcy policjanci zajmowali się nietypowym zgłoszeniem: skodą, która — nie wiedząc w jaki sposób — znalazła się w jeziorze. Nie wiedział też tego jej zdumiony właściciel. Jak się okazało, auto zaparkowane przy Elckim Centrum Kultury stoczyło się z parkingu przez trawnik, ścieżkę rowerową i chodnik, a potem wjechało do jeziora. Jak się okazało, kierowca zostawił auto na biegu i zapomniał wrzucić ręczny hamulec.

WJECHAŁA W SZYNOBUS

39-letnia mieszkanka Bartoszcza nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu szynobusowi relacji Elk – Olsztyn i uderzyła w jego bok. Na szczęście kierującej toyotą kobiecie nic się nie stało. Nie ucierpiał także żaden z pasażerów pociągu. Kobieta została ukarana mandatem karnym w wysokości 3 tysięcy zł. Otrzymała również 10 punktów karnych.

DEBATOWALI O HISTORII

W Warmińsko-Mazurskim Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie odbył się regionalny Turniej Debat Historycznych organizowany przez Instytut Pamięci Narodowej. Turniej był prowadzony w formie debaty oxfordzkiej, a uczniowie dyskutowali na temat wojny obronnej z 1939 r., bitwy pod Falaise, kłamstwa katyńskiego oraz Kościoła katolickiego jako opozycji antykomunistycznej w powojennej Polsce. Zwyciężyła drużyna I Liceum

Ogólnokształcącego im. Jana Bażyńskiego w Ostródzie, która będzie reprezentować nasz region w finałowym Turnieju Debat Historycznych IPN w Warszawie.

Odziwo w drużynie zwycięzców nie mają przewagi humaniści. Kapitan drużyny uczęszcza do klasy biologiczno-chemicznej. — Chociaż chodzę do „biol-chemu”, to bardzo interesuję się historią. To dlatego już trzeci raz biorę udział w debacie oxfordzkiej. Również w dwóch poprzednich, z tym że szkolnych, wygraliśmy — powiedział nam Szymon z klasy 2c I LO z Ostródy.

NIE WOLNO ZBIERAĆ ŚLIMAKÓW

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie wstrzymał zbiór ślimaka winniczka na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Główny powód to zmniejszenie się liczby ślimaków. W latach 2012-2013 zbiory winniczka wynosiły w naszym regionie około 240 ton, a nawet 410 ton w 2011 roku.

— W ostatnich latach Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obserwuje spadek pozyskanego tonażu tego mięczaka. W latach 2018-2023 pozyskano od 39 ton do 111,5 ton winniczków — informuje Justyna Januszewicz, rzeczniczka Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie.

OLSZTYN MAZURY:

LATEM ALBANIA I TURCJA, ZIMA KENIA

Nasze regionalne lotnisko Olsztyn-Mazury rozwija ofertę połączeń czarterowych do ciepłych i słonecznych krajów. Dzięki współpracy z tourooperatorem Itaką, w tegorocznym sezonie letnim mieszkańcy Warmii i Mazur oraz sąsiednich województw będą mogli skorzystać z bezpośrednich lotów do Turcji i Albanii.

Loty czarterowe do albańskiej stolicy – Tirany będą realizowane w każdy czwartek od 13 czerwca do 5 września 2024 roku. Do letniego rozkładu lotów powróci cieszące się dużą popularnością zeszłego lata połączenie do tureckiej Antalyi.

W tym roku oferta wakacji z wylotem z Portu Lotniczego Olsztyn-Mazury nie skończy się wraz z końcem sezonu letniego. Itaka uruchomiła sprzedaż pierwszego w historii warmińsko-mazurskiego lotniska kierunku czarterowego w sezonie zimowym – Kenii. Połączenie wystartuje 26 grudnia br. i będzie realizowane do połowy marca 2025 w czwartki, z międzyładowaniem technicznym w Hurghadzie.

ŹRÓDŁO: PAP, DZIENNIKARZE GAZETY OLSZTYŃSKIEJ

KONDOLENCJE

Panu
**Pawłowi
Dobrowolskiemu**

Dyrektorowi Teatru im. Stefana Jaracza
w Olsztynie

wyrazy najgłębszego współczucia
po śmierci

Ojca

w imieniu Członków Zarządu
Województwa Warmińsko-Mazurskiego
składa

Marszałek
Marcin Kuchciński

REKLAMA

KIEROWNIK MIEJSKO-GMINNEGO
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W SĘPOPOLU

działając na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Sępólnie i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sępólnie oraz na stronach internetowych <https://bipsepopol.warmia.mazury.pl> <https://sepopol.pl> <https://mgops.sepopol.pl/> został wywieszony wykaz nieruchomości będących w trwałym zarządzie MGOPS, przeznaczonych do dzierżawy tj. część działki nr 22/5 obr. nr 3 położonych na terenie miasta Sępóln. Wykaz udostępniony jest od 16.04.2024 r. do 07.05.2024 r.

6124lwz-b-M

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 5
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera
zarzad@gazetaolsztynska.pl

DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY
Agnieszka Weder-Gryglewicz

REDAKTORZY WYDANIA
Zuzanna Leszczyńska wydawca@gazetaolsztynska.pl
Andrzej Mielnicki

WYDANIE ONLINE
internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETAOLSZTYNSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

REKLAMA W OLSZTYNIE
ul. Tracka 5
tel. 885 998 201
reklama@gazetaolsztynska.pl

CENTRALNE BIURO OGŁOSZEŃ
tel. 514 800 517

REDAKCJA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 505 766 681
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBLĄGU
ul. Rybacka 35
82-300 Elbląg
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl
PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@dziennikelblaski.pl
tel. 502 499 531

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7
tel. 502 499 539

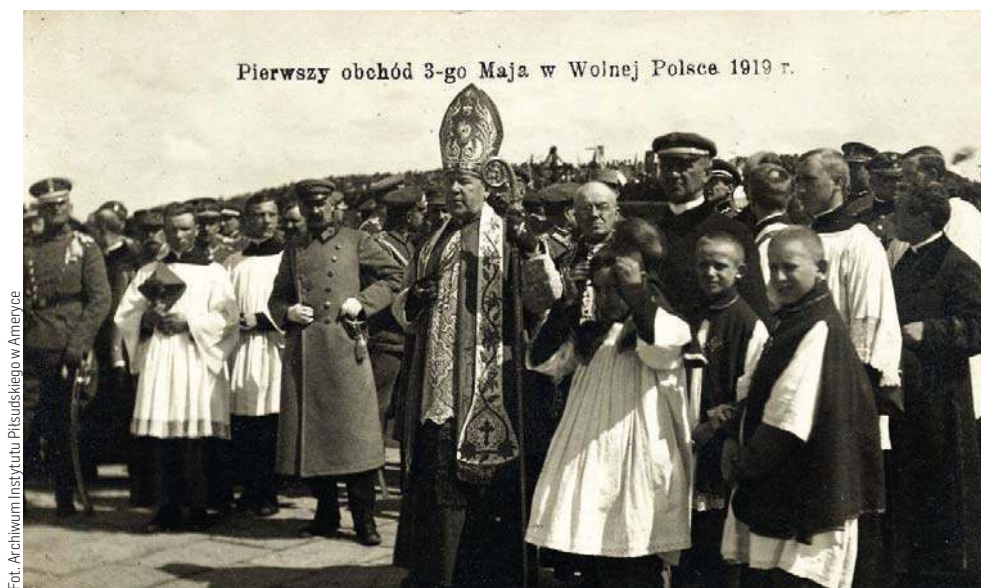
PRZETRWAŁA II ROZBIÓR POLSKI, POTEM PRZESZŁA DO HISTORII

Uchwalenie Konstytucji 3 maja to opowieść o patriotyzmie, zdradzie i politycznej krótkowzroczności. 233 lat temu troska o chylącą się ku upadkowi Rzeczpospolitą zderzyła się z troską o własny interes, ubrany w szaty walki o wolność.

Pod koniec XVIII wieku Polska potrzebowała radykalnych zmian, by oszukać przeznaczenie i zapobiec nieuchronnie zbliżającej się agonii. Nie było to łatwe, bo praktycznie przez całe osiemnaste stulecie kolejni polscy królowie robili wszystko, żeby wydatnie osłabić rodzimą obronność. I rozbiór Polski w 1772 roku był naturalną konsekwencją zgubnej polityki Augusta II Mocnego, Augusta III Sasa i Stanisława Augusta Poniatowskiego, gdyż funkcjonujący w błogim samozadowoleniu władcy nie widzieli potrzeby inwestowania w wojsko. Swoje zrobiła też wolna elekcja oraz demokracja szlachecka, której efektem były permanentne przekupstwa. Dość powiedzieć, że uboga szlachta zazwyczaj „wierzyła” temu, kto śmieiej potrafił sakiewkę.

Zegar tykał. Rozzu-chwaleni zaborcy czekali, a pętla wokół szyi zależnej od ościennych mocarstw Rzeczpospolitej coraz mocniej się zaciskała. Wokolicznościach przypominających zamach stanu stronnictwo patriotyczne doprowadziło do uchwalenia Ustawy Rządowej z dnia 3 maja 1791 roku, powszechnie określanej jako Konstytucja 3 maja.

Gdybyśmy z dzisiejszej perspektywy chcieli oceniać legalność ustanowienia owego dokumentu, to pewnie doszlibyśmy do wniosku, że został on uchwalony z pogwałceniem obowiązujących przepisów, a zatem jest niekonstytucyjny... Ale swoiste manipulacje związane z datą posiedzenia oraz wykorzystanie faktu, że lwia część posłów opozycji wyjechała z Warszawy, de facto nie mają większego znaczenia. Wszak dla ratowania Ojczyzny, nie takie występki przechodzą. Istotą sporu tak naprawdę są racje, które wówczas przyświecały poszczególnym stronom politycznej barykady.

W pierwszych po odzyskaniu niepodległości obchodach Święta Konstytucji 3 Maja w 1919 roku wziął udział Marszałek Józef Piłsudski

„OGOLIĆ GŁOWĘ WARIATOWI I ODEŚLAĆ DO CZUBKÓW”

Inicjatorzy stworzenia Konstytucji mieli świadomość bolączek swojego kraju, dlatego nie dążyli do zwiększania zakresu przywilejów szlachty, lecz zajęli się obroną polskiego interesu narodowego, którym były silny król i armia oraz sprawnie działający Sejm. W tym celu wolną elekcję zastąpiono monarchią dziedziczną, zniesiono liberum veto, zadeklarowano wprowadzenie stutysięcznej armii oraz podatku na wojsko. I choć prawo głosu przyznano tylko szlachcie posiadającej ziemię, to chłopów uznano za pełnoprawnych przedstawicieli narodu.

Tyle tylko, że argumenty o potrzebie ratunku dla wionego patologiami kraju nie wszystkim przypadły do gustu. Lekcja pogładowa odbyła się już w czasie obrad, gdy poseł kaliski Jan Suchochowski, pozazdrościwszy Tadeuszowi Reytanowi, w teatralnym geście padł na kolana przed królem i rozhisteryzowany grzmiał, że projekt „wywraca wolność polską, utrzymywaną przez tyle wieków, kuje pęta pod pozorem ochrony”. Suchochowski raczył też przyznać, że ustawy nie czytał, ale wie, że jest ona szkodliwa,

bo tak mu powiedziano. Nie był to jednak ostatni „występ” kaliskiego posła, ponieważ tuż po odczytaniu Konstytucji wbiegł na środek sali z kilkuletnim synkiem, grożąc, że zabije dziecko, by „nie dożyło niewoli”. Ripostę otrzymał ze strony biskupa kamienieckiego Adama Krasieńskiego, który zażenowany zachowaniem przyszłego targowiczana krzyknął: „Ogolić głowę wariatowi i odesłać do czubków”. „Szlachetne intencje” Suchochowskiego poznaliśmy rok później, gdy dołączył do spisku magnatów, czyli konfederacji targowickiej i cieszył się, że Katarzyna II uratowała w Polsce wolność i demokrację.

ZAPRAŃCY SĄ WŚRÓD NAS

„Bracia nasi, wołamy do was! Wznosimy ręce nasze do was, za tą wspólną Ojczyzną, która ginie, a którą wy zachować możecie, nie idzie tu o nas tylko, zginiecie i wy, gdy Rzeczplta ginąć będzie, pomnijcie, iż gdzie się sadowi tyrania, tam na czas zwlec zgon swój można, ale go nie uniknąć, później czy prędzej wszystko, co tchnie wolnością, pod ciężarem despotyzmu upaść musi”.

Powyższy cytat to nie XVIII-wieczna deklaracja

W czasie stanu wojennego w wielu polskich miastach 3 maja odbywały się wielotysięczne antykomunistyczne demonstracje

polskiego patrioty, ale fragment zawiązania konfederacji targowickiej, skądinąd zredagowany przez rosyjskiego generała Wasilija Popowa. Targowiczanie uchwalenie Konstytucji postrzegali jako zamach na złotą wolność szlachecką, która winna być najwyższą wartością. Problem w tym, że Stanisław Szczepny Potocki, Seweryn Rzewuski i Franciszek Ksawery Branicki swą wolność pragnęli skutecznie pod obcym butem. Zdraycy prosząc obce mocarstwo o interwencję, doprowadzili w 1792 roku do wojny polsko-rosyjskiej, której implikacją był II rozbiór Polski.

Uchwalenie Konstytucji 3 maja było dniem chwały króla Stanisława Augusta

Poniatowskiego, niegdyśszego kochanka carycy Katarzyny Wielkiej, który ostatecznie okazał się człowiekiem o wyjątkowo elastycznym kręgosłupie moralnym. Swą czarną legendę przypieczętował, przystępując do konfederatów targowickich. Występując przeciwko Polsce, wpisał się w poczet zaprzańców, którzy prywatny interes postawili ponad interesem narodowym.

Konstytucja 3 maja funkcjonowała niewiele ponad dwa lata. Przetrwała II rozbiór Polski, ale 23 listopada 1793 roku zwołany

jednak zweryfikowano stosunek do tego święta i w 1951 roku wykreślono je z PRL-owskiego kalendarza. Przyczyną był patriotyczny ładunek obchodów wyzwalaający uczucia, które z punktu widzenia władzy należało tłumić. Poza tym 3 maja był naturalną konkurencją dla 1 maja, który obok 22 lipca stanowił główne propagandowe święto Polski Ludowej. Tuż po wybuchu wolnej Polski w 1989 roku rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja ponownie zyskała status święta narodowego.

przez Imperium Rosyjskie Sejm grodzieński uznał Sejm Czteroletni (1788-1792) za niebyły i uchylił wszystkie uchwalone na nim akty prawne. Ustawa zasadnicza przeszła do historii, ale jej mit jako symbolu patriotycznego zrywu rósł przez cały XIX wiek.

WIESZANIE ZDRAJCÓW

W II RP rocznica uchwalenia Konstytucji 3 maja była świętem narodowym. Wraz z nastaniem komunistycznych porządków w 1945 roku do 3 maja władza początkowo podchodziła pozytywnie. W stalinowskich podręcznikach znajdowały się obszernie passusy chwalcące zarówno samą ideę powstania ustawy, jak i jej autorów. Szybko

Uchwalenie Konstytucji 3 maja było dziełem epokowym, pokazującym, że w chwilach tragicznych Polacy gotowi są do wielkich czynów. To także nauczka dla zdrajców, którzy odnieśli krótkotrwałe korzyści. 15 września 1793 roku caryca Katarzyna rozwiązała konfederację targowicką. „Obrońcy wolności” stali się politycznymi bankrutami. Zrobili swoje i w oczach Rosjan stali się bezużyteczni. Ich los w większości przypadków był tragiczny, albowiem podczas insurekcji kościuszkowskiej w 1794 roku rozpoczęło się wieszanie zdrajców. W przypadkach, gdy było to niemożliwe, wyroki wykonano in effigie (na wizerunku skazanego).

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

MIESZKANIA DROGIE JAK NIGDY

Ceny mieszkań w dużych miastach poszły ostro w górę i nie zanosi się, by zaczęły równie mocno spadać. Co najwyżej są małe wahnięcia. Najdrożej jest tradycyjnie już Warszawie, Krakowie i Gdańsku, ale drogo zrobiło się też w Olsztynie.

Ponad 10 tys. zł za metr kwadratowy nowego mieszkania w dużych miastach to już norma. Eksperti multyporównywarki rankomat.pl na podstawie danych za I kw. 2024 r. portali z branży nieruchomości RynekPierwotny.pl i GetHome.pl porównali ceny mieszkań w 18 miastach wojewódzkich.

Tradycyjnie już mieszkania najdroższe są Warszawie, Krakowie i Gdańsku. I to zarówno na rynku pierwotnym, jak też wtórnym. W stolicy Polski za metr kwadratowy nowego lokalu trzeba zapłacić średnio 17,5 tys. zł.

Obecnie tylko w pięciu miastach wojewódzkich można jeszcze kupić nowy lokal w cenie poniżej 10

tys. zł za metr kwadratowy. Najtaniej jest w Gorzowie Wielkopolskim, bo 7195 zł za metr kwadratowy.

Drogo jest też na rynku wtórnym. W Warszawie średnio za metr kw. używanego lokalu trzeba zapłacić już 18,5 tys. zł. To niemal trzy razy więcej niż w Gorzowie Wlkp., gdzie jest najtaniej w Polsce. Tu średnia cena metra kw. lokalu używanego to 6,4 tys. zł.

CENY W OLSZTYNIE

Jak na tle kraju wypada Olsztyn? Nie jest u nas najdrożej, ale tanio też nie jest. Średnia cena nowego mieszkania to 10608 zł za metr kwadratowy, a lokalu używanego to 9532 zł za m kw. Tu warto zaznaczyć, że w porównaniu do I kwartału zeszłego roku,

ceny mieszkań używanych w I kw. tego roku skoczyły aż o 29 proc. (najwyższy skok był w Katowicach — 42 proc.)

Patrząc na te dane trzeba mieć w tyle głowy, że to są średnie ceny ofertowe, a nie transakcyjne. Te są niższe. Dane te publikuje NBP. Najnowsze są za IV kwartał 2023 roku. Wynika z nich, że średnia ważona cena ofertowa metra kwadratowego mieszkania dla 10 dużych miast (wśród nich jest Olsztyn) na rynku pierwotnym, to nieco ponad 10 tys. zł, ale już cena transakcyjna to ok. 9,5 tys. zł. W przypadku rynku wtórnego jest to odpowiednio niecałe 9 tys. zł i ok. 8 tys. zł. I trzeba też pamiętać, że to są tylko statystyki, bo o rzeczywistej cenie

W Olsztynie obecnie najdroższe są mieszkania dwupokojowe. Metr kwadratowy takiego lokum wynosi średnio 11712 zł. Najmniej zapłacimy za mieszkanie czteropokojowe i większe — 9193 zł/m kw.

sprzedaży decyduje przede wszystkim lokalizacja, choć nie bez znaczenia jest standard lokalu.

SKĄD TE DROGIE METRY?

Dlaczego mieszkania są tak drogie, a ich ceny biją rekordy, zapytaliśmy Andrzeja Bogusza, prezesa Arbet Investment Group. Tu jak usłyszeliśmy odpowiedź jest bardzo złożona.

— A które ceny nie biją rekordów? — odparł prezes Bogusz. — W ostatnich dwóch, trzech latach, a w zasadzie od covidu, a następnie galopującej inflacji wszystkie ceny zaczęły szaleć. Dzisiaj, przynajmniej w Polsce nie ma cen jakichkolwiek usług, towarów i również mieszkań, które można by uzasadnić tylko i wyłącznie ponoszonymi przez przedsiębiorców kosztami. W mojej ocenie dzisiaj rynek podlega potężnym spekulacjom, ponieważ mamy straszliwą zmienność na rynkach, czyli całkowity brak możliwości przewidywania zdarzeń w najbliższej przyszłości. Konia z rzędem temu, kto zgadnie co może się wydarzyć w najbliższy poniedziałek.

— A ceny rosną chociażby z uwagi na wzrost ceny materiałów budowlanych — zauważa Andrzej Bogusz. — Cała masa materiałów budowlanych w okresie ostatnich dwóch lat wzrosła nawet o 500 procent. Ceny betonu, teraz w ostatnim czasie, kiedy ceny mieszkań generalnie nie

rosną jak rosły w ostatnim okresie, wzrosły o 30 procent. Teraz metr sześcienny betonu kosztuje już ponad 300 zł. Różne aspekty wpływają na ceny mieszkań — deficyt gruntów budowlanych, przeciągające się postępowania administracyjne. Jest cała masa przyczyn, która powoduje, że w sytuacji, kiedy mamy większy popyt a mniejszą podaż, to siłą rzeczy rynek sam to wyrównuje i ceny towarów w tym przypadku mieszkań też rosną.

CO CZEKA RYNEK MIESZKANIOWY?

Na razie mamy niewielki spadek cen, bo z danych BIG DATA RynekPierwotny.pl wynika, że w marcu w porównaniu z lutym w Olsztynie ceny nowych lokali spadły o 1 proc. Co ciekawe w Olsztynie obecnie najdroższe są mieszkania dwupokojowe. Metr kwadratowy takiego lokum wynosi średnio 11712 zł. Najmniej zapłacimy za mieszkanie czteropokojowe i większe — 9193 zł/m kw.

Co przyniosą kolejne miesiące, pamiętając, że w Olsztynie w ciągu ostatniego roku oferta deweloperów spadła o jedną trzecią? Tu wiele zależy od ostatecznego kształtu dopłat do rat kredytów mieszkaniowych, czyli nowego programu rządowego kredyt mieszkaniowy #naStart, który ma zastąpić „Bezpieczny Kredyt 2%”.

Choć eksperci spodziewają się wzrostu cen.

Zdaniem Konrada Plucińskiego, analityka rynku nieruchomości rankomat.pl. nowe rządowe wsparcie niemal z pewnością przełoży się na dalszy wzrost cen nieruchomości. Jeśli tempo wzrostów się utrzyma, to za rok, czyli na początku 2025 r. cena metra kwadratowego podrożeje o kilka, a nawet kilkanaście procent, co w niektórych lokalizacjach może oznaczać wzrosty sięgające nawet 2000 zł.

ANDRZEJ MIELNICKI

CENY MIESZKAŃ.

RYNEK PIERWOTNY

(I kw. 2023 r. i I kw. 2024 r.):

1. Warszawa 14475 zł 17500 zł
2. Kraków 12774 zł 16030 zł
3. Gdańsk 12055 zł 14981 zł
4. Wrocław 12103 zł 13359 zł
5. Poznań 10610 zł 12809 zł
6. Katowice 10187 zł 12379 zł
7. Szczecin 12115 zł 12286 zł
8. Lublin 9350 zł 11364 zł
9. Białystok 9078 zł 11299 zł
10. Łódź 9628 zł 10843 zł
11. Toruń 8748 zł 10705 zł
12. Olsztyn 10235 zł 10608 zł

ŹRÓDŁO: BIGDATA
RYNEKPIERWOTNY.PL

CENY MIESZKAŃ

RYNEK WTÓRNY

(I kw. 2023 r. i I kw. 2024 r.):

1. Warszawa 15078 zł 18521 zł
2. Kraków 13048 zł 17521 zł
3. Gdańsk 13083 zł 15256 zł
4. Wrocław 11251 zł 13787 zł
5. Poznań 10076 zł 11668 zł
6. Szczecin 8310 zł 10366 zł
7. Katowice 7261 zł 10328 zł
8. Białystok 8463 zł 10172 zł
9. Lublin 8488 zł 9688 zł
10. Olsztyn 7417 zł 9532 zł

ŹRÓDŁO:GETHOME.PL

REKLAMA

**BIEG CHARYTATYWNY
DLA DZIECIAKÓW W TARAPATACH**

11.05.2024

**WARMIA RESORT
WORYTY**

ORGANIZATOR - WWW.WARMIARESORT.PL

ZAPISY - WWW.SUPERCZAS.PL/RESORTPAKARUN2024

PARTNER SPORTOWY - PAWEŁ PSZCZÓŁKOWSKI

PaKa
INNE GAROWANIE

GO
FUNDACJA KACZKOWSKIEGO

GAZETA OLSZTYŃSKA
130

PATRONAT HONOROWY
WÓJTA GMINY GIĘTRZEWÓ

507240tr-b-M

MAREK MELNYK: MYŚLĘ, ŻE ROSJANIE SĄ LUDŹMI

Europa zbudowana jest na zasadach ewangelicznych, na tradycji chrześcijańskiej, która jest wspólna dla wszystkich mieszkańców Starego Kontynentu. Niezależnie od tego, czy ktoś jest wierzący, czy niewierzący, jesteśmy kulturowymi chrześcijanami, z czego wynika zasada przebaczenia, która jest zasadą wyzwalającą, bo powoduje odnowienie relacji między ludźmi – mówi prof. Marek Melnyk, z którym rozmawiamy w przededniu greckokatolickiej i prawosławnej Wielkanocy.

Prof. Marek Melnyk

– Wiele wskazuje na to, że tegoroczna Wielkanoc może być ostatnią, którą jako rzymscy katolicy i grekokatolicy obchodzimy oddzielnie. Za rok chrześcijanie wschodni i zachodni usiądą wspólnie przy jednym stole?

– Do końca XVI wieku chrześcijanie wszystkie święta obchodzili razem, bo był jeden kalendarz. W końcu jednak zdano sobie sprawę z tego, że kalendarz juliański, pochodzący jeszcze z czasów starożytnych, jest niedokładny. Są po prostu różnice między kalendarzem astronomicznym a juliańskim. To dotyczyło chociażby wyznaczania dat świąt. Zauważono np., że żydowska Pascha nie wypada tak, jak wyznacza to tradycja, czyli po pierwszej pełni wiosennej. Historyczną reformę przeprowadził papież Grzegorz XIII, dostosowując kalendarz do tego, co dzieje się w przyrodzie. Ale prawosławie tego nie uznało. Skądinąd, protestanci też długo się opierali i zaakceptowali zmiany dopiero w XVIII wieku.

– Czas więc powrócić do średniowiecza?

– W zasadzie wszyscy chcą, żeby był jeden kalendarz. Zwrócił się o to m.in. patriarcha Konstantynopola. W wielu krajach prawosławnych już przyjęto kalendarz gregoriański. Są jednak tradycjonalisci, którzy mówią jakimkolwiek reformom: „nie”.

– Boże Narodzenie obchodzimy już razem.

– Obchodzimy razem, jeżeli chodzi o Ukrainę. Wschód chce jednak zachować odrębną rachubę czasu. To jest związane z odmiennością kultury religijnej i przywiązaniem do własnych tradycji obrządkowych. Tej odmienności ciężko jest się wyzbyć, bo

ona chroni kulturę bizantyjską przed wpływami świata zachodniego. Oczywiście mówimy wyłącznie o wymiarze liturgicznym, bo kalendarz juliański występuje już tylko w życiu religijnym.

– Na ile uprawniona jest więc teza, że cywilizacja rozwija się w jednym kierunku? Wschód, by sprostać wyzwaniom współczesnego świata, musi dostosować się do Zachodu?

– Biorąc po uwagę procesy historyczne, które dzieją się na naszych oczach i które nie do końca pewnie rozumiemy, to jesteśmy świadkami hegemonii świata zachodniego. Wiele zależy jednak będzie od procesów kulturowych zachodzących w samej Rosji. Pytanie brzmi: czy Rosja odwróci się od Zachodu? Jeśli tak, to zostanie jej Azja: Chiny i Indie.

Z drugiej strony, Putin może okazać się efemerydą, czymś absolutnie przypadkowym. Wówczas Rosja powróci do dialogu z Zachodem. Zresztą tam zawsze były dwa nurty: okcydentalny oraz ten związany ze Wschodem, głoszący, że Rosja jest Eurazją i ma odrębną drogę rozwoju cywilizacyjnego. Nic nie jest przesądzone, bo nie wiemy, czy Rosja wybierze drogę konfrontacji z Zachodem.

– Ale przecież już wybrała!

– Na ten moment tak. Tyle tylko, że konfrontacja powoduje izolację Rosji, która szuka swojej tożsamości. I tym celu wykorzystuje chociażby kalendarz prawosławny, twierdząc, że Ukraina przyjmując kalendarz zachodni, utraci swoją tożsamość i podda się destrukcyjnemu wpływom Zachodu.

Pan się teraz uśmiecha, ale tak wygląda wojenna retoryka Rosji, polegająca na wykorzystywaniu religii do propagandy. Na naszych

oczach rozpoczyna się też proces rozpadu kulturowego pomiędzy kulturą rosyjską a ukraińską. To dotyczy też Białorusi.

– Jest jeszcze nadzieja dla Białorusi? Pytam, bo to kraj, w którym homo sovieticus zakorzenił się wyjątkowo mocno.

– Cały obszar byłego ZSRR dopiero teraz przechodzi wielką transformację ustrojową. Mówię naturalnie o procesie wychodzenia z komunizmu. Ukrainie ze względu na zasoby żywnościowe, rozwinięty przemysł i dużą liczbę mieszkańców łatwiej jest pójść w kierunku Zachodu niż Białorusi, gdzie tranzyt wartości w kierunku świata zachodniego został wstrzymany przez dyktaturę Łukaszenki. Nie wierzę jednak w to, że na Bugu będzie granica między Europą a Azją. Białoruś ma szansę być częścią normalnego świata.

– Nawet będąc tak zależna od państwa, którego, jak śpiewał Kazik Staszewski: „nie poznasz rozumem, choćbyś myślał wieki”?

– Rosja jest w fazie traumy po ZSRR, bo oni wciąż nie przepracowali zbrodni sowieckich. Lepiej przepracowali spotkanie z nazizmem niż to, co ustrój sowiecki zrobił własnym obywatelom. Ich pamięć nie obejmuje dziesiątków milionów zamordowanych, zakatowanych ludzi. Oni jeszcze tego nie upamiętnili, apochowanie zmarłych stanowi cywilizacyjny fundament.

– Zastanawiam się, czy właściwe jest mówienie o traumie narodu rosyjskiego. Wszak w Rosji sentyment do minionego ustroju żywi potężny procent obywateli, którzy z łezką w oku wspominają czasy, gdy sowiecki sojuz próbował sprawować władzę na świecie. Ich trauma wynika zatem z tego, że ZSRR się rozpadł.

– To jest trauma przechowywana i niewypowiedziana. To jest ból i cierpienie, które wzajemnie sobie zadawano. Wciąż jeszcze żyją kaci i ofiary. W latach 90. ubiegłego wieku powołano Stowarzyszenie Memoriał i zaczęto szukać prawdy, lecz za Putina wszystko się skończyło. Działacze Memoriału są w więzieniach. Mało tego, nastąpił proces powrotu do tradycji sowieckiej, która została rozgrzeszona za cenę niepamięci o dziesiątkach milionów ofiar. I to różni rosyjskość od świata Zachodu, od Niemców, którzy uznali swoją winę i dokonali ekspiacji.

– Umiejętność bicia się we własne piersi odróżnia Wschód od Zachodu?

– Za daleko pan poszedł. Zachód jest po prostu pragmatyczny, bo I i II wojna światowa nauczyły Zachód, że trzeba się pojednać. Jako pierwsi dokonali tego Francuzi i Niemcy: Charles de Gaulle i Konrad Adenauer. Europa zbudowana jest na zasadach ewangelicznych, na tradycji chrześcijańskiej, która jest wspólna dla wszystkich mieszkańców Starego Kontynentu. Niezależnie od tego, czy ktoś jest wierzący, czy niewierzący, jesteśmy kulturowymi chrześcijanami, z czego wynika zasada przebaczenia, która jest zasadą wyzwalającą, bo powoduje odnowienie relacji między ludźmi.

– Na Wschodzie nie ma przebaczenia?

– W pewnym sensie nie ma. Problem polega na tym, że ZSRR zniszczył chrześcijaństwo i ideę przebaczenia. Mówi się teraz, że w Rosji odrodziło się chrześcijaństwo, ale to jest mit. Odrodziła się instytucja, chrześcijaństwo obrzędowe, związane z płytką powierzchownością. W Rosji większość ludzi wierzy we wróżki i w magię.

– To prawie tak, jak na Zachodzie, gdzie ruchy spod znaku New Age bynajmniej nie znajdują się w głębokim podziemiu.

– Nie twierdzę, że Zachód jest głęboko religijny, ale na Zachodzie nie było systemowego niszczenia chrześcijaństwa. Jeżeli następuje teraz proces sekularyzacji, czyli odejścia od Kościoła, to nie jest on sterowany przez państwo. Na Zachodzie nigdy nie było przymusowej ateizacji.

– W okresie Polski Ludowej państwo robiło wszystko, co mogło, by odciągnąć ludzi od Kościoła, który mimo to sprawował w narodzie swoisty rząd dusz. Komuniści ateizowali społeczeństwo na potęgę, a Kościół rósł w siłę. Jego kryzys nastąpił dopiero w wolnej Polsce...

– To jest pewien schemat, bo Kościół w PRL-u był jedyną instytucją, którą państwo nie było w stanie w pełni zdominować. Gdyby nie było komunizmu w 1945 r., to nie byłoby rządu dusz. Antyklerykalizm w II RP był przecież bardzo silny. W PRL-u Kościół był jedyną instytucją, która dawała namiastkę niezależności. Ale to było tymczasowe. Teraz prawdopodobnie wracamy do normalności, a Kościół nie będzie musiał pełnić funkcji zastępczych. I tego będziemy musieli się nauczyć.

Natomiast w Rosji mamy próbę czegoś zupełnie odwrotnego. Tam jest próba wypełnienia luki po komunizmie ideologią prawosławną, która jest zróżnieta z rosyjskim nacjonalizmem. Oni chcą stworzyć syntezę komunizmu, prawosławia i nacjonalizmu po to, żeby zintegrować społeczeństwo. Nie wiemy, czy to się uda.

– Wróćmy jeszcze do rzekomej rosyjskiej traumy. Skąd pewność, że Rosjanach tkwi coś na kształt współczucia

w stosunku do tych, którzy stracili życie. Nad Wołgą mogą powiedzieć: Było, minęło. Po co do tego wracać?

– To jest nieprawda, co pan mówi. Ludzie chcą pamiętać i pamiętają. I do brze wiedzą, w którym lesie działy się rzeczy straszne. Jest w człowieku naturalna potrzeba pamięci o tych, którzy byli mordowani i katowani. Ludzie chcą takie miejsca upamiętniać. Jak pan pojedzie do Rosji na prowincję, to usłyszysz: „a wiecie, tutaj byli Polacy rozstrzelani w 1937”. Oficjalnie nie mogą jednak tego upamiętnić. Ale wiedzą, jak było, bo tam byli ich dziadkowie. Myślę, że Rosjanie są ludźmi i też mają wielopokoleniowe poczucie cierpienia, nie tylko mesjanizmu i tego, że chcą zbawić cały świat.

– Te rzeczy nie muszą się jednak wykluczać. Można przecież po ludzku współczuć i jednocześnie popierać politykę terrorystycznego kraju, który chcąc zbawić świat, w rzeczywistości go podpala.

– W każdym narodzie jest poczucie misji, bo każda tożsamość narodowa jest zbudowana na pewnym mesjanizmie, wyjątkowości i posłannictwie dziejowym. To jest schemat starotestamentalny. I Rosjanie mają potrzebę misji dziejowej, ale jeżeli nie uporają się z przeszłością, to nie będą zbawcami świata. Najpierw muszą zrobić porządek z własnymi sumieniami. Nie można budować cerkwi i żyć w zakłamaniu, udając, że nie ma masowych grobów.

– Zakłamanie to wyróżnik państwa ze stolicą w Moskwie?

– Coś panu powiem, gdyby Zachód stał się teraz religijny, to Putin z miejsca stanąłby w obronie osób LGBT...

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

REKLAMA

BURMISTRZ SUSZA

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 30 kwietnia 2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykazy nieruchomości przeznaczonych do wydzierżawienia. Wykazy znajdują się w Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Gminę Susz pod adresem <http://bip.susz.pl> w zakładce Nieruchomości, oraz na stronie www.susz.pl.

BURMISTRZ SUSZA

podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 30 kwietnia 2024 r. na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Suszu wywieszono na okres 21 dni wykazy nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży: – dz. nr 379/2, obr. 0001 m. Susz – sprzedaż w drodze przetargu ustnego ograniczonego na rzecz właścicieli nieruchomości przyległych tj. dz. nr 387, 377, 375, 376, 379/1; – dz. nr 4/2, obr. 0028 Olbrachtówko, gm. Susz – sprzedaż w drodze bezprzetargowej na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiedniej, tj. dz. nr 5/1. Pełna treść wykazów znajduje się w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Susz pod adresem bip.susz.pl, w zakładce Nieruchomości, oraz na stronie www.susz.pl. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr. tel. 55 278 60 15 wew. 58 lub 54 w godzinach pracy urzędu.

WYWIEŚ FLAGĘ! 2 MAJA JEST JEJ ŚWIĘTO

Dzień Flagi został ustanowiony przez Sejm w 2004 roku. To święto, które ma wyrażać szacunek do flagi i propagować wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych. I choć nie ma dziś dnia wolnego, to 2 maja jest jednym z ważnych świąt narodowych.

— Był taki pomysł, żeby drugi maja był także dniem wolnym od prac, jednak

nie udało się go przeformować w Sejmie — mówi nam dr Krzysztof Kierski z Delegatury Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie.

Historyk przypomina, że Polska jest tym jednym z niewielu państw, które mają... dwie flagi. Pierwsza to klasyczna, najbardziej popularna „biało-czerwona”. Druga ma dodatkowo godło Polski na białym pasie. Ta flaga może być uży-

wana przez poselstwa za granicą czy porty lotnicze oraz morskie, a także w żegludze.

Dr Krzysztof Kierski w rozmowie z Gazetą Olsztyńską wyjaśnia też, że nasze barwy narodowe, które są na fladze, wynikają z zasad heraldyki z okresu Królestwa Polskiego i Wielkiego Księstwa Litewskiego.

— Biel jest symbolem Orła, który widniał w god-

le Królestwa Polskiego, oraz Pogoni, czyli jeźdźca widniejącego w godle Wielkiego Księstwa Litewskiego. Oba godła znajdowały się na czerwonych tarczach herbowych, a w polskiej heraldyce jest zasada, że kolor biały jest wyższy, bo pochodzi od godła i dlatego jest u góry, a kolor czerwony u dołu — wyjaśnia dr Krzysztof Kierski.

STANISŁAW KRYŚCIŃSKI

Dziś krótka piłka. W jednym z mniejszych miast — nieważne w jakim województwie — na naprawdę zadbanym (w dużym stopniu dzięki pieniądzą z poprzedniego rządu) rynku, dostrzegam szereg sztyldów. Wiadomo: sklepy i restauracje.

UCZMY SIĘ OD FRANCUZÓW, JAK DBAĆ O WŁASNE SPRAWY

Parę z nich ma angielskie (po części odnoszące się do Ameryki) nazwy i zapraszają do wejścia w języku angielskim. Wzruszam ramionami. Mnie to śmieszy. To w jakiej mierze, pośrednio, dowód kompleksów. Czy pamiętacie Państwo ten fragment „Pana Tadeusza” Adama Mickiewicza, w którym w dialogu z udziałem Telimena widać to zachłystanie się cudzoziemską zwracaniem uwagi na to, na co zwracają uwagę obcy? Minęły niemal dwa wieki, a nasza narodowa

mentalność, nasz charakter, nie zmienił się. Wkurza mnie prezydent Francji Emmanuel Macron i szerzej: typowa francuska arogancja i traktowanie cudzoziemców i całych krajów z góry. A jednak, muszę przyznać, że podziwiam francuską dbałość o to, co... francuskie. O francuskie firmy, francuski przemysł, francuskie interesy, ale także francuski język. Mało kto zdaje sobie sprawę z tego, że państwem o największej liczbie ambasad na świecie nie jest wcale USA, Rosja czy

Chiny - tylko właśnie ojczyzna Macrona. A jak dbają o to, żeby ich mowa miała jak najmniej „amerykanizmów”? Jak dbają o rozwój francuskiego przemysłu filmowego, o swoją produkcję filmową, odrzucając bezrefleksyjny import z Hollywoodu? Uczmy się od Francuzów, jak bronić „swojego” w gospodarce, kinematografii i ochronie języka — a nie padać na twarz przed cudzoziemcami. Czy to dużo? Naprawdę warto.

RYSZARD CZARNECKI,

europoseł Prawa i Sprawiedliwości

ZNAMY CORAZ WIĘCEJ KANDYDATÓW

Prezes PSL Władysław Kosiniak-Kamysz i lider Polski 2050 Sejm Szymon Hołownia ogłosili we wtorek nazwiska liderów list Trzeciej Drogi w wyborach do Parlamentu Europejskiego. W okręgu obejmującym województwo warmińsko-mazurskie i podlaskie „jedyneką” będzie Paweł Zalewski, wiceprzewodniczący sejmowej Komisji Spraw Zagranicznych oraz sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej.

Także we wtorek pełnomocnik PiS na Podlasiu poseł Jacek Sasin poinformował, że liderem listy tej partii w naszym okręgu będzie Maciej Wąsik, były wiceszef CBA i MSWiA. Przypomnijmy, że jedynką KO jest poseł Jacek Protas, a Lewicy Bożena Przyłuska. Wybory do Parlamentu Europejskiego odbędą się 9 czerwca. Polacy będą wybierać 53 posłów, w tym trzech w naszym okręgu wyborczym.

REKLAMA

Wszystkim wiernym
Kościołów wschodnich,
którzy świętują teraz

Wielkanoc

życzę, aby te dni były okazją
do spędzania czasu z rodziną i bliskimi
oraz do wsparcia potrzebujących.
Niech te święta wprowadzą spokój
i wiarę w lepszą przyszłość,
napętniając serca radością.
Oby przyniosły pokój i nadzieję
na całym świecie.

Radosław Król
Wojewoda Warmińsko-Mazurski

DLA DZIECI ZAWALCZYŁEM O SIEBIE

Życie nie rozpieszczało nigdy pana Krzysztofa. Uciekł z domu, w którym od dziecka widział tylko alkohol i biedę. Kiedy się ożenił i został ojcem, był szczęśliwy. Kiedy choroba zabrała mu żonę, załamał się. Z nałogiem postanowił walczyć dla swoich dzieci. — Teraz wiem, że nie można się nigdy poddawać a alkohol nie rozwiązuje problemów, tylko je potęguje — mówi pan Krzysztof.

Pan Krzysztof urodził się w Olsztynie. Po ukończeniu szkoły zawodowej podjął pracę w zawodzie mechanika samochodowego. To było to, co lubił robić i co pozwalało mu się usamodzielić.

NIE CHCIAŁ IŚĆ W ŚLADY RODZICÓW

Pochodzi z rodziny, w której królował alkohol. 19-letni Krzysztof nie chciał iść w ślady rodziców i zawsze marzył tym, żeby jego dzieci będą miały oparcie w swoim ojcu. W wieku 21 lat poznał swoją przyszłą żonę Anetę i postanowił się ożenić.

— Pragnąłem zawsze stworzyć ciepłą i kochającą się rodzinę — opowiada. — Nie chciałem iść w ślady rodziców. W rodzinnym domu brakowało miłości i ciepła... Nie powiem, jedzenia mieliśmy pod dostatkiem, ale co z tego, skoro rodzice wciąż byli pijani. W domu była nas czwórka: ja, dwóch młodszych braci i siostra. Nie było komu odrabiać z nami lekcji, pobawić się czy po prostu przytulić. Nie było rodzinnych spacerów czy wspólnych wyjść do kościoła w niedzielę. Na pierwszym miejscu był alkohol. Widziałem, że winnych domach jest całkiem inaczej i marzyłem, że jak dorosnę, to będę miał wspaniałą żonę i dzieci, które będę kochał ponad swoje życie.

SZCZĘŚLIWA RODZINA

Ślub był skromny, bo młodzi nie mieli pieniędzy na wyprawienie wesela, wynajęli skromną kawalerkę i zaczęli wspólne życie. Dwa lata po ślubie na świecie pojawiła się ukochana córka — Ania. Krzysztof był bardzo szczęśliwy, bo powoli spełniało się jego marzenie o szczęśliwej rodzinie. Przez kilka lat małżonkowie pracowali i wychowywali dziecko. Kiedy dziewczynka poszła do szkoły podstawowej, okazało się, że pani Aneta spodziewa się drugiego dziecka

— Druga ciąża była dla nas zaskoczeniem, ale

Pan Krzysztof po śmierci żony samotnie wychowywał dzieci. Dla nich też zerwał z nałogiem

cieszyliśmy się, że Ania będzie miała rodzeństwo — zapewnia pan Krzysztof. — Cięża rozwijała się prawidłowo, maluszek miał się urodzić w grudniu, więc powoli zaczęliśmy kompletować wyprawę dla dziecka. Pod koniec ciąży Aneta miała jednak bóle głowy, źle się czuła. Oczywiście lekarze i ona sama mówiła, że to pewnie minie po rozwiązaniu.

I tak w grudniu 2011 roku na świecie pojawił się Artur. Maluszek szybko zawojował serca całej rodziny. Jednak idylla rodzinna nie trwała długo...

CHOROBA BRUTALNIE WKROCZYŁA W ICH ŻYCIE

Niestety pani Aneta wciąż źle się czuła. Rozpoczęły się wędrowniki po lekarzach, badania, pobyty w szpitalach. W końcu w jednym ze szpitali trafili

na lekarkę neurologa, która zajęła się panią Anetą.

— Nie pozostawiła jej samej sobie, a jej los nie był jej obojętny. To wspaniały lekarz z powołania, a niestety takich w obecnych czasach jest coraz mniej — uważa pan Krzysztof. — Okazało się, że w głowie mojej żony umiejscowił się złośliwy guz mózgu. Kiedy Aneta dowiedziała się, że go nosi, jej świat legł w gruzach. To był typowy scenariusz jak z kiepskiego filmu. Załamanie, depresja, niedowierzanie i brak motywacji. Zajęło nam sporo czasu, aby się pozbierać i zacząć działać. W momencie kiedy dowiedzieliśmy się, że już jest nieoperacyjny i nie ma dla niej ratunku, coś we mnie wstąpiło. Rozpoczęły się poszukiwania i konsultacje w całej Polsce, Europie i na świecie. Choroba postępowała, ale ja wciąż nie traciłem nadziei.

W kwietniu 2012 roku nowotwór powiększył się tak, że spowodował dramatycznie pogorszenie się stanu zdrowia pani Anety i wywołał wodogłowie. Konieczna była operacja ratująca życie polegająca na wstawieniu zastawki komorowo-otrzewnowej do mózgu. Po tym zabiegu kobieta miała być leczona z użyciem nowego leku w Polsce. Niestety szybko okazało się, że przy tak umiejscowionym glejaku nie ma szans, aby ktokolwiek podjął się jego operacji. Nadzieją dla niej okazała się kosztowna terapia genowa w Stanach Zjednoczonych.

— Rodzice Anety zajmowali się dziećmi, a ja szukałem dla niej ratunku — opowiada pan Krzysztof. — Nikt, kto tego nie przeżył, nie jest w stanie wyobrazić sobie, co czuje człowiek w takiej chwili. Wiele

KIEDY PO PRACY I POBYCIE W SZPITALU WRACAŁEM SKONANY DO DOMU, TO SIADAŁEM PRZY ŁÓŻKACH DZIECI I BEZGŁOŚNIE PŁAKAŁEM. PYTAŁEM BOGA, DLACZEGO TO WŁAŚNIE NAS WYSTAWIA NA TAKĄ CIĘŻKĄ PRÓBĘ.

razy miewałem załamania, ale gdy patrzyłem w oczy swoich dzieci, to wiedziałem, że muszę walczyć i być silnym właśnie dla nich. Wszystko inne nie miało znaczenia... Kiedy po pracy i pobycie w szpitalu wracałem skonany do domu, to siadałem przy łóżkach dzieci i bezgłośnie płakałem. Pytałem Boga, dlaczego to właśnie nas wystawia na taką ciężką próbę. Rano budziłem się jednak z nową siłą i wiarą przytulany przez córkę.

ZALAŁ SIĘ PO ŚMIERCI ŻONY

Arturek miał pół roku, a Ania 8, kiedy pani Aneta odeszła we śnie. Dzień wcześniej trochę lepiej się czuła, w szpitalu odwiedziły ją dzieci. Kobieta długo je tuliła i całowała, choć był to dla niej ogromny wysiłek. Mówiła, że jak bardzo je kocha... Odeszła we śnie.

— Kiedy zobaczyłem na wyświetlaczu numer telefonu ze szpitala, wiedziałem, że stało się coś złego. Oszałamiałem z rozpacz — wspomina mężczyzna.

Żona pana Krzysztofa miała zaledwie 31 lat. Mężczyzna długo po jej śmierci nie mógł się odnaleźć w sytuacji, w jakiej nagle się znalazł. Rodzina pani Anety wspierała go i opiekowała się dziećmi. Jednak ból po stracie żony był ogromny.

— I wtedy zacząłem kupować alkohol. Był ukojeniem, pozwalał zasnąć i nie zabijał wspomnień — opowiada pan Krzysztof. — Chciałem o wszystkim zapomnieć, więc upijałem się. Gdzieś w podświadomości miałem, że nie powinienem tego robić, że przecież moi rodzice

też pili i dlatego uciekłem z domu... Nie mogłem jednak przestać. Taki stan trwał prawie rok.

ZERWAŁ Z NAŁOGIEM DLA DZIECI

— Pewnego dnia zobaczyłem, że moje dzieci są bardzo smutne. Ania powiedziała wtedy, że chyba już ich nie kocham — opowiada pan Krzysztof. — Zawstydzilem się, położyłem dzieci spać a sam usiadłem z albumem w rękę i zacząłem myśleć o swoim życiu. Rano postanowiłem, że muszę skończyć z piciem. Poszedłem do lekarza, zapisałem się na terapię. Zaważyłem kolejny raz o swojej rodzinie — podkreśla.

I dodaje: — Od ponad 9 lat nie tknąłem alkoholu. Staram się dawać dzieciom tyle radości i szczęścia ile tylko mogę. Wiem, że żona czuwa nad nami. Jestem dumny, że udało mi się wyjść z nałogu i że moje dzieci są takie mądre i wspaniałe. Dla dzieci zawalczyłem o siebie i naszą rodzinę.

UŁOŻYĆ SOBIE ŻYCIE

Od roku pan Krzysztof spotyka się z panią Iwoną. Planują zamieszkać razem. Ona też jest wdową, wychowuje 11-letniego syna.

— Jesteśmy oboje rozbitkami i może to zbliżyło nas do siebie — mówi. — Moje dzieci bardzo lubią Iwonę, a jej syn, mnie. Tworzymy fajną, zgraną i kochającą się ekipę. Cieszę się, że dzieci są szczęśliwe, a ja znalazłem kobietę, która jest moją największą przyjaciółką, ogromnym wsparciem. Teraz wiem, że nie można się nigdy poddawać a alkohol nie rozwiązuje problemów, tylko je potęguje.

JOANNA KARZYŃSKA

POLITYCY: TO JA MAM RACJĘ

Za nieco ponad miesiąc odbędą się wybory do Parlamentu Europejskiego. O znaczenie tych wyborów, które odbędą się dwie dekady po wstąpieniu Polski do Unii Europejskiej, zapytaliśmy polityków z województwa warmińsko-mazurskiego.

URSZULA PASŁAWSKA
posłanka Polskiego
Stronnictwa Ludowego

UE, którą znamy, zapewne już się kończy. Widać to po nastrojach w wielu krajach. W Niemczech Alternative für Deutschland zajmuje drugie miejsce w sondażach, a we Francji w przedwyborczych sondażach króluje Front Narodowy. Z kolei w Hiszpanii antynatowska partia jest liderem poparcia społecznego. Te wybory będą o tyle ważne, że Europa, która była do tej pory, będzie inna po 9 czerwca. My, jako PSL i jako Trzecia Droga, nasz euroentuzjizm zmieniamy na eurorealizm.

Trzeba patrzeć chłodno na wyzwania i cele, które Europa przed sobą stawia. Do tej pory Europa była pewnego rodzaju sponsorem, który finansował wiele istotnych przedsięwzięć. Teraz jednak stawia zasadnicze ograniczenia. Wystarczy popatrzeć na sprawy rolnictwa. To jeden z głównych powodów, dla których predefiniujemy swoje stanowisko wobec działań UE.

ARTUR CHOJECKI
poseł
Prawa i Sprawiedliwości

Nadchodzące wybory do europarlamentu są niezwykle ważne, a moż-

na też powiedzieć, że są najważniejszymi w historii UE. Od tego, jaki skład parlamentu zostanie wyłoniony, od jaki pogląd na założycielskie idee wspólnoty będzie miała parlamentarna większość, zależy nasza przyszłość. Czy przebieje się system wartości, dzięki któremu powstała UE, czy też główny nurt zostanie zdominowany przez w tej chwili bardzo mocno forsowaną ideę stworzenia super państwa, w którym państwa narodowe będą miały niewiele do powiedzenia, a w całej wspólnocie będą rządziło jedno czy dwa główne państwa i my będziemy im we wszystkim podporządkowani. Te wybory są więc kluczowe. Na szali jest suwerenność Polski. Oczywiście to także kwestie na przykład zielonego ładu, który trzeba za wszelką cenę odrzucić w tym kształcie, który dzisiaj jest proponowany. Lista PiS w okręgu warmińsko-

-mazursko-podlaskim to mocne nazwiska. Otwierają Maciej Wąsik.

MARCIN KUCHCIŃSKI
marszałek województwa
warmińsko-mazurskiego

Wybory do PE to wyjątkowy moment, w którym możemy wspólnie zdecydować o przyszłości UE. Decyzje, które w ciągu najbliższych pięciu lat będą zapadać w PE i jego organie wykonawczym, czyli w Komisji Europejskiej, będą mieć istotny wpływ na funkcjonowanie i rozwój naszego regionu, na nasze bezpieczeństwo, gospodarkę, środowisko, na codzienne życie każdego z nas. Udział

w wyborach: europejskich, krajowych, czy samorządowych jest najlepszym sprawdzianem naszej dojrzałości obywatelskiej, bo demokracja zaczyna się od ludzi. 1 maja obchodziliśmy 20-lecie członkostwa Polski w UE. Gołym okiem widać, jak bardzo przez ten czas zmieniło się nasze otoczenie. W ciągu dwóch dekad z unijnego budżetu nasze województwo otrzymało około 33 mld zł.

PIOTR LISIECKI
Konfederacja

Dwadzieścia lat temu w referendum akcesyjnym blisko cztery miliony Polaków wyraziło swój sprze-

ciw wobec wejścia do UE. Wprawdzie wówczas referendum przegraliśmy, ale wciąż w Polsce mieszkamy, płacimy podatki i tu wychowujemy dzieci. I dlatego chcemy mieć wpływ na to, co robi Bruksela. W związku z tym wystawiamy kandydatów do PE, którzy w duchu troski o suwerenność Polski i o interesy Polaków będą uczestniczyć w pracach najważniejszego zgromadzenia UE. W okręgu nr 3 łączącym województwa podlaskie i warmińsko-mazurskie naszą listę otwierają i zamykają osoby związane z rolnictwem. Na „jedynce” znajduje się Piotr Lisiecki - prezes Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz, a na „dziesiątce” Konrad Krupiński - duży producent mleka z Olecka. W ten sposób Konfederacja chce podkreślić, że docenia dwa najważniejsze kierunki produkcji w okręgu nr 3: drobiarstwo na Mazurach i produkcja mleczna na Podlasiu.

REKLAMA

ŚWIADOME FRYZJERSTWO

DAMSKO-MĘSKIE

20^X21
Bartosz Mielczarek
HAIR STUDIO

513-771-440

Księdza Jana Hanowskiego 9,
10-687 Olsztyn

BartoszMielczarekHairStudio

WNUKI UWIELBIAJĄ KUCHNIĘ PANI JADWIGI

Jadwiga Osowska niebawem skończy 90 lat. Mieszka w Kurzętniku w tzw. bloku „olbetowskim”, gdzie dawniej zamieszkiwali pracownicy znanego zakładu betonów Prefabet. Seniorka ma wyjątkowo pogodne usposobienie. Mówi, że lubi gotować i jest bardzo dokładną osobą.

Pani Jadwiga Osowska z dumą opowiada, że pochodzi ze Skarlina, wsi położonej w nowomiejskiej gminie. Wspomina, że w jej wiosce pielęgnowano tradycje, niegdyś działał teatr oraz chór, w którym osobiście śpiewała.

— Z domu nazywam się Laskowska, to prawdziwie polskie nazwisko. Kiedy wyszłam za mąż, przyjąłam nazwisko męża Zawadzka. Mieliśmy wspólnie czworo dzieci — opowiada seniorka.

STARA LEGENDA O JEZIORZE FASCYNUJE SENIORKĘ

Jezioro, nad brzegami którego leży Skarlin, owiane jest ciekawą legendą — wspomina swoją wieś seniorka. Według niej w Skarlinie niegdyś stał zamek, który zamieszkiwał pewien bogaty hrabia wraz z żoną i dorosłą, piękną córką. — Młoda hrabianka zaręczyła się z pewnym arystokratą. Ślub miał się odbyć w karnawale. Dzień uroczystości naznaczono na trzecią niedzielę po Trzech Królach. Ponieważ w owych czasach kościoła w Skarlinie nie było, bo Skarlin właściwie zaczął dopiero powstawać, nowożeńcy postanowili wziąć ślub w słynnym wówczas klasztorze łąkowskim. Chcąc sobie skrócić drogę do Łąk, orszak weselny wyruszył poprzez zamrażnięte jezioro. Gdy kawalkada sanek dotarła na środek jeziora, lód niespodziewanie załamał się i pierwsze sanki znalazły się w lodowatej wodzie. Potem poszły drugie, trzecie i tak aż do ostatnich. Wszyscy jadący, nie wyłączając młodej pary, utonęli. Przez to zamek skarliński utracił swoich prawnych dziedziców. Potem przyszli inni i w niedługim czasie doprowadzili budowlę do ruiny — dodaje pani Jadwiga.

Z GOSPODARSTWA DO PRACY W NOWOMIEJSKIM SZPITALU

Seniorka żywo ma w pamięci czas, kiedy prowadziła wspólnie z pierwszym małżonkiem gospodarstwo

Jadwiga Osowska, seniorka z Kurzętnika (w środku) wraz z Janiną Tykarską i Kazimierzem Przybylskim z oddziału związku emerytów i rencistów

w Kurzętniku i nadeszły trudne chwile dla rolnictwa. Wówczas udała się do Nowego Miasta Lubawskiego i tam znalazła pracę w Szpitalu Powiatowym. Były to lata siedemdziesiąte minionego stulecia. Okazało się, że było to zatrudnienie w przyjaznym miejscu.

— Wtedy dyrektorem nowomiejskiego szpitala był doktor Witold Ceglowski. Pracowało wielu znanych lekarzy, których nie sposób dziś wymienić. Zaczynałam pracę od sprzątania i szybko „awansowałam” na funkcję salowej. Staralam się dobrze wykonywać swoje obowiązki, chwalono mnie za sumienną i dokładną pracę, nawet dostałam dyplom uznania, który do dziś wisi w moim mieszkaniu. Z tej racji powierzono mi szkolenie młodych pracowników, których przyjmowano do pracy. Pamiętam dobrze,

że siostrą oddziałową była Danuta Kierzkowska, naczelną pielęgniarką Irena Rożentalska, a siostrą przełożoną Kleopatę Lorek. Potem przeszłam do pracy w rentgenie. Byliśmy w tym dziale jak jedna rodzina. Czas pracy w szpitalu wspominam bardzo mile. Niektóre klimaty szpitalne były dość niesamowite, bo w moim pojeździe wożącym zaopatrzenie w artykuły spożywcze był niewielki wóz, który ciągnął osiołek. Była to prawdziwa maskotka, a jeden z lekarzy — doktor Władysław Radziwon zawsze przed wizytą zaglądał do stajni, gdzie mieszkał szpitalny osiołek — wspomina seniorka.

MOJE HOBBY TO GOTOWANIE AUTORSKICH POTRAW...

Po śmierci pierwszego męża pani Jadwiga wyszła po raz drugi za mąż i nadal

mieszkała w Kurzętniku. Jej małżonek Karol Piotr Osowski pochodził z pobliskich Mikołajek i był zatrudniony w miejscowym zakładzie Prefabet jako kierownik w dyrekcji fabryki.

— Niestety mąż już nie żyje, zmarł w kwietniu 2012 roku. Mieszkam sama, ale odwiedza mnie rodzina i opiekunka, która codziennie jest u mnie w domu. Przyznam, że moje hobby to gotowanie, którego nikt mnie nie uczył i wszystkie przepisy są mojego autorstwa. Kiedy przyjadą do mnie moje wnuki, wołają o bigos i mielone klopsiki, które uwielbiają. W gotowaniu jestem bardzo dokładna, wszystko musi być aromatycznie i smacznie doprawione. Od czasu do czasu staram się też upiec jakieś ciasto. Kogo poczęstuję chwali, że bardzo smaczne. Sama nie jem mięsa i wędlin, być może to recepta na długowieczność? — przypuszcza nasza rozmówczyni.

JEST TERAZ HONOROWĄ CZŁONKINIĄ STOWARZYSZENIA

Jadwiga Osowska do niedawna była czynną członkinią nowomiejskiego oddziału rejonowego Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów. Niestety problemy związane z poruszaniem się uniemożliwiają czynny udział seniorki w spotkaniach

Jadwiga Osowska (druga od lewej w górnym rzędzie) z koleżankami ze szpitala i doktorem Władysławem Radziwonem

i innych imprezach organizowanych przez oddział związku. Przy okazji zbliżających się urodzin pani Jadwigi do jej mieszkania zapukał Kazimierz Przybylski, szef nowomiejskiego oddziału PZERiI wraz z Janiną Tykarską z zarządu. Oprócz życzeń i bukietu kwiatów goście oświadczyli, że pani Jadwiga została honorowym członkiem stowarzyszenia, co m.in. zwalnia ją z płacenia składek. W przytulnym mieszkaniu pani Jadwigi nie obyło się bez serdecznych rozmów

i wspomnień. Solenizantka wyliczała przy tym, że doczekała się 10 wnuków, ma 14 prawnuków, a piętnasty jest „w drodze”.

— Nie wychodzę z domu z powodu trudności z chodzeniem. Brałam serię drogiego zastrzyków na schorowane stawy, jednak nie widzę zmiany na lepsze. Czekam na cieplejszą aurę, wtedy wyjdę z domu i pojawię się na jednym ze spotkań związku emerytów — planuje pani Jadwiga Osowska.

STANISŁAW R. ULATOWSKI

Szpital Powiatowy w Nowym Mieście w czasach, kiedy pracowała w nim Jadwiga Osowska

**Największa Hurtownia
Odzieży w Olsztynie**

Olsztyn, ul. Wyszyńskiego 7
tel. 89 534 63 52
www.gracjaolsztyn.pl

**Z tym
kuponem kupisz
bez marży***
Oferta ważna
do 18 maja 2024 r.

**Hurtownia
wprowadziła
na stałe
sprzedaż detaliczną**

Serdecznie zapraszamy
• pon.-pt. 9.00-17.00
• sob. 9.00-15.00

* Do zakupu bez marży uprawniona tylko
kupon z papierowego wydania gazety.

Poznajcie liderów Mistrzów Agro 2024!

Agnieszka Rzymkowska
agnieszka.rzymkowska@polskapress.pl

Liderzy do połowy maja walczą o zaszczytne tytuły w ramach regionów i powiatów, by zyskać awans do etapu wojewódzkiego. Prezentujemy tych, którzy mają najwięcej głosów w swoich kategoriach.

To już ostatnie dni etapu powiatowego i regionalnego Mistrzów Agro. Nasi Czytelnicy wybierają najlepszych z najlepszych - rolników (w jednym etapie wojewódzkim trwającym do początku czerwca), sołtysów, liderów społeczności, Koła Gospodyń Wiejskich, a także sołectwa i gospodarstwa agroturystyczne. Wszystko to, by docenić i wyrazić wdzięczność za codzienne starania i poświęcenie na rzecz rozwoju wsi, integracji społeczności lokalnej i atrakcyjności otaczającego nas środowiska naturalnego.

Tegoroczna edycja naszej akcji specjalnej Mistrzowie Agro 2024 została objęta honorowym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Czesława Siekierskiego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Aktualne wyniki na www.gazetaolsztynska.pl/agro.

wym patronatem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Czesława Siekierskiego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa. Aktualne wyniki na www.gazetaolsztynska.pl/agro.

Koło Gospodyń Wiejskich Roku

KGW Wierzbowianki w Wierzbowie, gmina Mrągowo

KGW Bombowe Babki Gryźliny - Zielonowo, Stawiguda

KGW Babiniec w Dziśnitach, gmina Małdyty

Liderka/Lider Społeczności Roku

Urszula Suchocka, Bożęcin

Alicja Gajewska, Wilnowo, Rada Sołecka

Andrzej Perdian, GZ LZS Lubomino

Adam Sochacki, Sątopy-Samulewo, Ścigani

Wiesław Kraszewski, Koty, Stowarzyszenie Pozytywna Wieś KOTY

Agnieszka Ferenc, Boże, KGW w Bożem

Sołtys Roku

Radosław Słomiński, Sołectwo Maruny, gmina Barczewo

Sonia Radomska, Sołectwo Silec, gmina Srokowo

Rafał Lech, Sołectwo Wilamowo, gmina Małdyty

Anna Krystkiewicz, Sołectwo Jagarzewo, gmina Janowo

Alicja Rogoz, Sołectwo Nowakowo, gmina Elbląg

Marta Matras, Sołectwo Warchały, gmina Jedwabno

Agroturystyka Roku

1. Gościniec Bocianowo, Stręgiel
2. Kosowisko, Konopki Małe
3. Leszczynowa Górka Mazurskie Siedlisko, Silec

Sołectwo Roku

1. Sołectwo Włodowo, gmina Świątki
2. Sołectwo Jagodne Wielkie, gmina Miłki
3. Sołectwo Stoboje, gmina Milejewo

Rolnik Roku

1. Mateusz Cygan, Purda
2. Mateusz Mazur, Gębalka
3. Anna Węglowska, Ławice

Patronat honorowy

3 maja - 9 maja 2024

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl. Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 • Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

20:30

TVP 1

Zapiski z wygnania
Teatr Telewizji, 2024

„Zapiski z wygnania” to bardzo osobiste wspomnienia Sabiny Baral, dwudziestoletniej emigrantki roku 1968, która wyjechała razem z rodzicami z Polski. Spektakl jest oparty na książce, jednak zobaczymy w nim o wiele więcej: projekcje video z tamtego czasu, fragmenty kronik, cytaty z ważnych przemówień partyjnych oficjeli. Ponadto Krystyna Janda wykona kilka znanych piosenek.

Piątek

22:50

TVN

Siedem
Sensacyjny, USA, 1995

Detektyw William Somerset (Morgan Freeman), przed przejściem na emeryturę, musi w ciągu tygodnia przekazać obowiązki swemu następcy Davidowi Millsowi (Brad Pitt). Akurat wtedy dochodzi do serii wyjątkowo okrutnych i odrażających zbrodni. Somerset i Mills rozpoczynają wspólne śledztwo. Nawet nie przypuszczają, że ta sprawa na zawsze zmieni ich życie.

Sobota

21:20

TVP 1

Pianista
Biograficzny, dramat, wojenny, Polska, Wlk. Bryt., Franc., 2002

Akcja rozpoczyna się we wrześniu 1939 r., kiedy to 28-letni wówczas Władysław Szpilman gra w Polskim Radiu Nokturn cis-moll Fryderyka Chopina. Wybuch niszczy siedzibę rozgłośni i przerywa występ na pięć długich lat. Po wkroczeniu do Warszawy Niemcy wprowadzają różniczne restrykcje wobec ludności żydowskiej. Władysław, jego rodzice, dwie siostry i brat przeżywają pasmo upokorzeń. Pozbawieni pracy i środków do życia wyprzedają kolejno obrazy, srebra, meble. W końcu z domu znika także największy skarb artysty – fortepian.

INNE DATY EMISJI: NIEDZIELA, 1:10

Niedziela

11:55

TVP 2

Ptaszek na uwięzi
Komedia, USA, 1989

Wzięta prawniczka Marianne Graves (Goldie Hawn) podróżuje służbowo samochodem do Detroit. W pracowniku stacji benzynowej rozpoznaje dawnego narzeczonego, Ricka Jarmina (Mel Gibson), który - jak sądziła - zginął przed laty w katastrofie lotniczej. Ten wypiera się jednak znajomości z nią, sugerując, że musiała go z kimś pomylić. Okazuje się, że przed 15 laty Jarmin wydał policji gangsterów i podlega stałej inwigilacji FBI w ramach ochrony świadków. Ciągłe zmiany nazwiska i adresu mają być zabezpieczeniem przed grążącymi zemstą przestępcami.

Wtorek

2:00

TVP KULTURA

Serpico
Biograficzny, dramat, kryminał, USA, Włochy, 1973

Młody idealista Frank Serpico, pochodzący z rodziny włoskich imigrantów, kończy z wyróżnieniem szkołę policyjną. Rozpoczyna służbę jako szeregowy funkcjonariusz na ulicach Nowego Jorku. Jest nieprzekupny i bezwzględny dla przestępców, co doprowadza do konfliktów z kolegami, którzy wolą przyjąć bardziej asekuracyjną postawę w walce o poszanowanie prawa i porządku w mieście. Skłócony ze środowiskiem przenosi się do innych jednostek, wszędzie jednak obowiązują te same zasady gry, a on czuje się coraz bardziej wyobcowany.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 20:00

Środa

0:20

TVP KULTURA

Mąż fryzjerki
Dramat, Francja, 1990

Miłość do fryzjerki powoduje, że młody chłopiec Antoine często przychodzi do fryzjera. Jako dorosły mężczyzna poznaje piękną fryzjerkę Mathildę i oboje zakochują się w sobie. Reżyser Patrice Leconte mówi tak o swoim filmie: „Chodzenie do fryzjera sprawiło mi przyjemność, już gdy byłem małym chłopcem. Doznanie to zintensyfikowało się szczególnie, gdy miałem 12 lub 13 lat. Wtedy zacząłem się strzyć u fryzjerki. Nie istniała czynność, która odpowiadałaby mi bardziej niż sposób, w jaki byłem przez nią traktowany.

INNE DATY EMISJI: WTOREK, 22:45

Czwartek

22:40

TVN

Ikar. Legenda Mietka Kosza
Biograficzny, Polska, 2019

Przyszły geniusz fortepianu od wczesnego dzieciństwa niedowidzi. Na operację oczu jest za późno, w wyniku czego całkowicie traci wzrok. Jedyne sposobem jego komunikacji pozostaje muzyka. To dzięki swojemu wielkiemu talentowi pianistycznemu, potrafi przekazać innym towarzyszące mu uczucia. Pod koniec lat 60. XX w. staje się fenomenem polskiej i światowej pianistyki jazzowej, porównywanym do Billa Evansa. Jednak wielki sukces nie daje mu szczęścia. Jego życie osobiste jest puste, bez miłości i przyjaźni. W każdej nowo poznanej kobiecie widzi ideał - swoją matkę.

PIĄTEK • 3 maja

TVP 1

05:25 Podróż za jeden uśmiech - komedia, Polska, 1972

07:00 Transmisja Mszy Świętej

08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym.

08:50 Ranczo - serial obycz., Polska, 2012

09:45 Komisarz Alex - serial krym.

10:45 Ojciec Mateusz - serial

11:45 Święto Konstytucji 3 Maja

13:10 Natura w Jedynce - Leśne rzeki - dok., Polska, 2021

13:55 Pan Wołodyjowski - film historyczny, 1969

17:00 Teleexpress; Pogoda

17:30 Rolnik szuka żony - reality show

18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

19:30 Program inform. 19.30

19:55 Pytanie dnia

20:15 Reporterzy - magazyn

TVP 2

06:00 Zainwestuj w miłość - kom., USA, 2019

07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny

11:45 Asterix na olimpiadzie - kom., Belgia, Franc., Hiszp., Niemcy, 2008

13:50 Koło Fortuny - extra - teleturniej

14:00 Familiada - teleturniej

14:35 Koło fortuny - teleturniej

15:15 Postaw na milion - teleturniej

16:15 Tak to leciało - teleturniej

17:15 Uciekająca panna młoda - komedia romant., USA, 1999. Julia Roberts zagrała dziewczynę z małego miasteczka, która tuż przed ołtarzem kilkakrotnie wycofuje się z obietnicy małżeńskiej...

19:15 Przepis dnia

20:35 Miłość jest blisko - kom. romant., Polska, 2021

22:30 Matylda - serial kostium.

23:30 Bóg zemsty - thriller, USA, 2010. Gdy żona Willa, Laura, zostaje zaatakowana i poturbowana, mąż korzysta z pomocy pewnej organizacji, aby dokonać zemsty na napastniku. Ale za wszystko trzeba będzie słono zapłacić...

01:25 Pociąg strachu - sens., USA, Aruba, 2002. Agent Jacques Kristoff ma ochraniać agentkę Galinę w drodze z Bratysławy do Monachium...

03:05 Morderstwa na Belle-Ile - dram., Franc., 2020

04:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny

TVN

05:40 Uwaga! - program interwencyjny

05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy

06:50 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show

07:45 Dzień Dobry TVN

11:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

12:30 Mój przyjaciel delfin II: Ocalić Mandy - przyg., USA, 2014

14:40 Ostatni smok - przyg., USA, 1996. Smok Draco chociaż wygląda odpychająco, ma jednak szlachetne serce i wierzy we wzniosłe ideały. Wie, że królestwo należy uwolnić od władzy despoty i tyrańa, Einona...

16:50 Pieniądze to nie wszystko - kom., Polska, 2001

19:00 Fakty

19:25 Sport; Pogoda

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News

07:25 Ron Usterka - anim., famil., USA, Wlk. Bryt., 2021

09:40 Fałszywa dwunastka - familijny, kom., USA, 2003

11:50 Tajemnica pieczęci smoka - fantasy, przyg., Rosja, Chiny, USA, 2018. Podróżnik Jonathan Green otrzymuje od cara Piotra Wielkiego polecenie sporządzenia mapy rosyjskiego Dalekiego Wschodu.

14:30 Duże dzieci - kom., USA, 2010

16:40 Bruce Wszchemgający - fantasy, kom., USA, 2003

18:50 Wydarzenia

19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia

19:45 Sport; Pogoda

20:05 Twoja Twarz Brzmi Znamo - program muzyczno-rozrywkowy

22:10 Bracia - serial obyczajowy

23:10 Szybcy i wściekli 8 - akcja, Chiny, USA, Jap., 2017. Wydaje się, że drużyna obieżyświatów może w końcu wieść coś na kształt normalnego życia. Pojawia się jednak tajemnicza kobieta...

02:10 Czarny świt - sens., USA, 2005. W tajemniczych okolicznościach wychodzi na jaw, że były agent CIA Jonathan Cold (Seagal) uwalnia z więzienia niebezpiecznego handlarza bronią i na domiar złego pomaga grupie terrorystów wejść w posiadanie broni nuklearnej.

04:40 Disco Gramy - program muzyczny

05:25 Teleshopping TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki

08:30 Wydarzenie aktualne

09:00 Jan Serce - serial, 1981

10:10 Noce i dnie - fab., Polska, 1975

13:05 PRL de Luxe - dok., Polska, 2007

13:30 Słobrobranie - magazyn

14:10 Legendy opery - Montserrat Caballe - dok., Wlk. Bryt., 2018

15:05 Mistrz. Jan Matejko znany i nieznany - dok., Polska, 2021

16:40 Opole na bis - 80 lat Polskiego Radia - koncert, Polska, 2021

18:15 Rozrywka Retro - Na festiwalowej scenie - Alicja Majewska - widowisko rozrywk., 2017

18:40 Klasyczna literatura i kino - Zbrodnia i kara - dok., Wlk. Bryt., 2000

19:40 Portrety - Stefan Kamasa - reportaż

TV Puls

05:20 Most na rzece Kwai - akcja, Wlk. Bryt., 1957. Birma, rok 1943. Brytyjscy żołnierze, wzięci do niewoli przez Japończyków, otrzymują rozkaz budowy mostu kolejowego. Żołnierze nie chcą budować dla wroga...

08:35 Mania wielkości - kom., Franc., Hiszp., Włochy, Niemcy, 1971

10:45 Agent z przypadku - kom., Hongkong, 2001. Pewnego dnia zwykły, niczym nie wyróżniający się mężczyzna Buck Yuen jest świadkiem napadu. Szybko decyduje się pokonać rabusiów...

12:35 Trzej muszkieterowie - przyg., Niemcy, Franc., Wlk. Bryt., USA, 2011

14:30 W imię króla - akcja, USA, Kan., Niemcy, 2007

17:00 Hobbit: Bitwa pięciu armii - przyg., USA, 2014

20:00 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Nebraska

20:05 Wieczór kinomana - Nebraska - fab., USA, 2013

22:05 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny

23:10 07 zgłoś się - serial krym., 1981

00:40 Czwartkowy klub filmowy - Ramen. Smak wspomnień - fab., Singapur, Franc., 2018

02:25 Noc krótkich filmów - Własne śmieci - Pięć minut starsza - anim.

02:50 Kino nocne - Jak narkotyk - dram., Polska, 1999

05:25 Afisz kulturalny ekstra

05:40 Jeszcze więcej kultury

TVN 7

05:00 Szkoła - Radek Janisz z licealnej 3 wychował się w rodzinie adopcyjnej. Niedawno nastolatek poznał swoją biologiczną matkę...

06:55 Szpital - program obycz.

07:55 Ukryta prawda

09:50 Bugs Bunny Builders - animacja

10:05 Skok przez płot - kom., USA, 2006

11:50 DUFF - kom., USA, 2015. Nie łatwo jest być nastolatką, zwłaszcza jeśli dowiadujesz się, że twoje najlepsze przyjaciółki kumplują się z tobą dlatego, żeby na twoim tle zawsze wypadać lepiej...

13:55 Jestem na tak - kom., USA, Australia, 2008

16:00 Karol. Papież, który pozostał człowiekiem - miniserial obyczajowy, Włochy, Polska, Kan.

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej

07:00 Mistrz kierownicy ucieka, cz. 1 - akcja, kom., USA, 1977

09:00 Hammy i przygodny bumerang - anim., familijny, USA, 2006

09:05 Lassie - familijny, przyg., Franc., Irlandia, USA, Wlk. Bryt., 2005

11:25 Max 2 - bohater Białego Domu - familijny, USA, 2017

13:15 Mission Impossible - sens., USA, 1996

15:30 Przypadkowy mąż - kom. romant., USA, 2008

17:25 Diabeł - horror, USA, 2010

19:00 Policjantki i Policjanci

20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny

23:00 Prawdziwa jazda 2 - akcja, kom., USA, 2016

01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show

03:25 Disco Polo Life

04:25 Top 10 - Lista Przebojów

05:30 Teleshopping TV Okazje

TV Trwam

09:00 Głos Polski

09:10 Z wędką nad wodę

09:45 Jestem Mamą

10:00 Oratorium o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny

11:00 Uroczystość NMP Królowej Polski

13:10 Misjonarz

14:05 Maryja Królowa Polskiego Narodu

14:30 Drzwi do lasu

14:55 Słowo życia

15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia

15:20 Mocni w Wierze

15:50 Ma się rozumieć

16:00 Inf. dnia

16:10 Siódmy Sakrament

16:35 Prosto o gosp.

17:00 Oregondziczka w codzienności

17:30 Geopolityka

17:55 Poczet Wlk. Polaków

18:00 Regina Coeli

18:05 Inf. dnia

18:15 Westerplatte Młodych

19:00 Warto zauważyć...

19:30 Brat Franciszek

20:00 Inf. dnia

20:20 Różaniec

20:50 Myśląc Ojczyzna

21:00 Inf. dnia

21:20 Inf. dnia

21:40 Pod Twoją Obronę

22:45 Przegląd Tyg. „Niedziela”

22:50 Nie bój się, Ja jestem z tobą

SOBOTA • 4 maja

TVP 1	TVP 2
05:45 Balans bieli - magazyn 06:20 Panna z mokrą głową - serial, 1994 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:40 Rok w ogrodzie 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Fascynujący czas wiosny - Nowy Początek - dok., Niemcy, 2019 09:05 Fascynująca Szwajcaria - Jezioro Maggiore - dok., Niemcy, 2019 09:35 Ranczo - serial obycz., Polska, 2012 10:30 Komisarz Alex - serial krym. 11:30 Ojciec Mateusz - serial 12:30 Gwiazdy w południe - Muły siostry Sary - western, USA, 1970 14:25 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 15:00 Miłość i medycyna - serial obyczajowy, Dania, 2018	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:15 To jest grane - magazyn muzyczny 11:50 Uciekająca panna młoda - komedia romantyczna, USA, 1999. Julia Roberts zagrała dziewczynę z małego miasteczka, która tuż przed ołtarzem kilkakrotnie wycofuje się z obietnicy małżeńskiej... 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - widowisko muzyczne 16:20 no... wiadomo - magazyn 16:55 Słowo na niedzielę

15:55 Sanatorium miłości - reality show 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz - serial 18:25 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program inform. 19.30 20:05 Pogoda; Sport 20:20 Komisarz Alex - serial krym. 21:20 Hit na sobotę - Pianista - biograf., dram., Polska, Wlk. Bryt., Franc., 2002 ● 23:55 Likwidator - akcja, USA, 2013 01:55 Miłość jest blisko - kom. romant., Polska, 2021 03:55 Jaka to melodia? 04:50 Tacy byliśmy - Cud narodzin - reportaż	17:10 Footloose - dram., USA, 1984 19:00 Przepis dnia 19:15 Rodzinka.pl - serial kom. 20:00 Urodziny w Europie! Dobrze, że jesteśmy razem. - widowisko 21:15 Postaw na milion - telet. 22:20 Panorama 22:50 Anna Wyszkoni na dobry wieczór - wid. muzyczne 23:50 Co się zdarzyło w Las Vegas - kom., USA, 2008 01:40 Legalna blondynka 2 - kom., USA, 2003 03:25 Podły, okrutny, zły - fab., USA, 2019. Wstrząsająca historia Teda Bundy'ego, o którym do dziś mówi się jako o jednym z najkrwawszych seryjnych morderców w historii USA.
--	--

TVN
05:50 Nastolatki rządzą... kasą 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:35 Na Wspólnej Omnibus - serial obyczajowy, Polska 13:25 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy. Gdzieś na kalifornijskiej pustyni, pośrodku niczego, w swoim domu sesje zdjęciowe największym gwiazdom na świecie organizuje Magda Wosińska. 14:30 Wredne dziewczyny - kom., USA, 2004 16:30 MasterChef Nastolatki - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny 20:00 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 22:15 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013 00:30 Koniec przyjaźni - horror, USA, 2014 02:05 Lady Gucci: historia czarnej wdowy - dokument 03:30 Szpital - program obycz. 04:15 Uwaga! - program interwencyjny 04:30 Nauka jazdy - reality show 04:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny 05:15 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy
--

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 Fałszywa dwunastka - familijny, kom., USA, 2003 10:05 Ewa gotuje - program kulinarny 10:40 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 11:40 Gliniarze - serial paradokumentalny 15:40 Dagmara szuka męża - serial obyczajowy 16:45 Więzienie kobiet - program paradokumentalny 17:45 Chłopaki do wzięcia - Robert i Daniel poszli do szkoły tańca, żeby nauczyć się walca. Robertowi nauka idzie słabo... 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Prezydenci i Premierzy - rozmowy Jarosława Gugały 19:45 Sport; Pogoda

20:00 Buzz Astral - anim., familijny, USA, Jap., 2022 22:15 Tajemnicza pieczęć smoka - fantasy, przyg., Rosja, Chiny, USA, 2018 01:00 Terminator: Ocalenie - akcja, SF, USA, 2009. John Connor to człowiek, którego przeznaczeniem jest prowadzić opór przeciwko Skynet i armii Terminatorów. Ale przyszłość, w którą Connor od początku wierzył, zostaje częściowo zmieniona na skutek pojawienia się Marcusa Wrighta... 03:30 Świat według kłepkich 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje
--

TVP Kultura
08:00 „LUKSUS” - koncert piosenek Grzesiuka przygotowanych przez formację towarzysko-muzyczną Szwagierkolaska, 1995 08:55 Tamte lata, tamte dni - Joanna Żółkowska - magazyn 09:30 Serialowa nostalgia - Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 10:35 Scena klasyczna - Moniuszko for the World - koncert, 2019 11:30 Stanisław Moniuszko - Bajka - koncert, 2023 12:00 Borge Mogensen - sztuka projektowania - dok., Dania, 2015 13:15 Zmruż oczy - obycz., Polska, 2003 14:55 Słowobranie - magazyn 15:30 Szarada - kom. sens., USA, 1963 17:35 Wydarzenie aktualne

18:05 Retro kino - Zabawna buzia - kom., USA, 1957 20:00 Bilet do kina - Jutro będziemy szczęśliwi - obycz., Wlk. Bryt., Franc., 2016 22:05 Jazz.pl - Marek Kądziała - koncert, 2023 23:30 Wieczór kinomana - Nebraska - fab., USA, 2013 01:35 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 02:40 Kino nocne - Mój ojciec Staś - dok., Polska, 2014 03:40 Projektując przyszłość - dok., Hiszp., 2022 04:45 Teledyski 05:15 Podróż z historią - dok. 05:45 Jeszcze więcej kultury w TVP Kultura 2 na stream.tvp.pl
--

TV Puls
06:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. Wiadomości polityczne i gospodarcze, informacje z życia gwiazd i naukowe ciekawostki. 06:55 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Lidia i jej mąż Ryszard mieszkają na obrzeżach miasteczka. Kobiętę niepokoi zachowanie 38-letniego sąsiada Macieja, który pół roku temu stracił żonę i został sam z trójką dzieci. 09:50 Lombard. Życie pod zastaw - Grzegorz Węglarz to 29-latek z dużą nadwagą - wazy ponad sto kilogramów. Wiele razy próbował się odchudzać, ale bezskutecznie. Jego dziewczyna Aśka, która prowadzi zdrowy tryb życia, martwi się, że Grzesiek zachoruje na serce...

15:55 Niania w Nowym Jorku - kom., USA, 2007. Nanny zatrudnia się u mającej nowojorskiej rodziny jako opiekunka do dziecka 4-letniego Grayera. Szybko okazuje się, że nie będzie łatwo... 18:20 SexiPistols - akcja, Franc., 2006 20:00 W złym miejscu - akcja, USA, 2022 22:00 Niezniszczalni - akcja, USA, 2010 00:00 Quest - akcja, USA, Kan., 1996 02:00 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:50 Menu na miarę - program kulinarny 04:50 Dyżur - serial medyczny

TVN 7
05:00 Szkoła - Trzej nastolatkwie z ósmej klasy wpadają na pomysł zarabiania pieniędzy na zastraszeniu młodszych uczniów. 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Młodzi Tytani: Akcja! Film - przyg., USA, 2018 09:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:50 Detektywi - program krym. 14:45 Razem odNowa - reality show 15:45 Wakacje Jasia Fasoli - kom., Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, 2007 17:30 Pacific Rim - przyg., USA, 2013. Olbrzymie potwory - Kaiju - przybyłe z dna Pacyfiku, zaczynają niszczyć miasta. Do walki z nimi zostają skierowane...

20:00 Saga Zmierzch: Przed świtem Część I - horror, USA, 2011 22:25 Włamanie - sens., USA, Jap., 2018. Shaun jedzie do rodzinnego domu, sprzedać nieruchomości po ojcu. Wkrótce do pełnego zabezpieczeń lokum włamują się czterej mężczyźni i przetrzymują dzieci Shaun... 00:10 Poszukiwany - sens., USA, 1997 02:10 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:00 Medium z Long Island - paradokument 03:30 Nagi instykt przetrwania 04:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 07:00 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 12:00 Ninja Warrior Polska - program rozrywkowy 13:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 16:00 13 posterunek 2 - serial kom. 18:00 Policjantki i Policjanci - serial paradokumentalny 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 00:05 13 posterunek 2 - serial komediowy 02:00 STOP Drogówka - serial policyjny 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life - magazyn muzyczny 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Anioł Dobroci 10:00 Inf. dnia 10:15 Retrospekcja 10:35 Słowo życia 10:40 Kalina 11:00 Kropelka radości 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy Sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza św. 14:30 Przegląd Tyg. „Niedziela” 14:35 Słowo życia 14:40 Św. na każdy dzień 14:45 Jak wygrać małżeństwo? 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 15:50 Krótka Historia Zbawienia 16:00 Inf. dnia 16:10 Historia PL 17:00 Z Parlamentu 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 W naszej Rodzinie 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

NIEDZIELA • 5 maja

TVP 1	TVP 2
05:30 Sprawa dla reportera 06:20 Słownik polsko@polski - talk-show prof. J. Miodka 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 08:55 Fascynująca Szwajc. - Rzeką Aare - dok., Niemcy, 2019 09:20 Tarapaty - film familijny, 2017 10:55 Janosik - serial przyg., 1973 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Regina Coeli, Watykan 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Misja Brazylia - Tu i teraz - reportaż 13:15 Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:20 Sanditon - serial, Wlk. Bryt., 2022 15:25 Dom - serial, 1996	05:30 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 06:35 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial, Polska, 2024 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny 11:55 Ptaszek na wzięciu - komedia, USA, 1989 ● 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 - wid. muzyczne 16:15 Tak to leciało - teleturniej 17:10 Moonraker - sens., Franc., Wlk. Bryt., USA, 1979. Jedenasty film z „bondowskiego” cyklu, wyróżniony w 1979 r. nominacją do Oscara za efekty specjalne i uchodzący za jeden z najbardziej spektakularnych. 19:25 Rodzinka.pl - serial kom.

17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 18:40 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 19:30 Program informacyjny 19.30 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:20 Matylda - serial kostiumowy, 2024 21:20 Sanatorium miłości - reality show 22:20 Magazyn Ekspresu Reporterów 23:25 Moje wielkie greckie wesela - kom., USA, 2002 01:10 Pianista - dram., Polska, Wlk. Bryt., Franc., 2002 ● 03:50 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	20:00 Podły, okrutny, zły - fab., USA, 2019. Wstrząsająca historia Teda Bundy'ego, o którym do dziś mówi się jako o jednym z najkrwawszych seryjnych morderców w historii USA. 22:05 Panorama 22:45 Kino bez granic - Drugie życie pana Alaina - kom., Franc., 2018. Pełna humoru opowieść o biznesmenie, który mimo tragedii, jaką przeżył, na nowo odnajduje sens i radość życia. Scenariusz filmu zainspirowany prawdziwą historią. 00:35 Ludzie i bogowie - serial 02:20 Riffi po sześćdziesiątce - kom., Polska, 1989 03:55 Rodzinka.pl - serial kom.
--	---

TVN
05:45 Uwaga! - program interw. 06:00 Batwheels - animacja 06:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:40 Niezwykłe Stany Prokopa - program podróżniczo-rozrywkowy 12:15 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 12:55 Mam talent - program muzyczno-rozrywkowy 15:10 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:15 Kapitan Majtas: Pierwszy wielki film - kom., USA, Kan., Franc., 2017 18:00 The Traitors. Zdrajcy - reality-show 19:00 Fakty 19:25 Sport; Pogoda 19:45 Uwaga! - program interwencyjny

20:00 Skazani na Shawshank - sens., USA, 1994. Odsiadujący dożywocie Red (Freeman) i Andy Dufresne (Robbins), tworzą nieprawdopodobną więź, która przetrwa ponad dwadzieścia lat... 22:55 Steve Jobs - obycz., USA, Wlk. Bryt., 2015 01:25 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 02:20 Szpital - program obycz. 03:15 Uwaga! - program interw. 03:30 Nauka jazdy - reality show 03:55 Recepta na stary dom - program edukacyjny 04:20 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy 04:50 Kto was tak urządził 05:15 Nauka jazdy - reality show
--

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:05 Doktor Dolittle - familijny, USA, Chiny, Wlk. Bryt., 2020 10:30 Buzz Astral - anim., familijny, USA, Jap., 2022 12:45 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczno-rozrywkowy 14:45 Mastercard OFF Camera, 2024 15:50 Finał Ligi Mistrzów w Siatkówce: Jastrzębski Węgiel - Trentino Volley 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Sport; Pogoda 19:30 Państwo w Państwie - program interwencyjny 20:00 Dancing with the Stars. Taniec z Gwiazdami - program taneczno-rozrywkowy. Finałowy odcinek 14. edycji tanecznego show.

22:10 Trzy billboardy za Ebbing, Missouri - dram., Wlk. Bryt., USA, 2017. Zdesperowana matka brutalnie zamordowanej dziewczyny, chcąc sprowokować policję do działania, opłaca wyklejenie trzech lokalnych billboardów kontrowersyjnymi przekazami. 00:50 Nocny patrol - dram., krym., USA, 2018. Mandel i Holland muszą ująć dwóch zabójców policjantów. 03:10 Świat według kłepkich 04:45 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
07:10 Rozmowy niewygodne 08:00 Jutrznia paschalna - nabożeństwo wielkanocne 09:05 Borge Mogensen - sztuka projektowania - dok., Dania, 2015 10:20 Od ucha do ucha - Niczego się nie boję - Prezent - Wiatr - filmy animowane 10:50 Thierry Śmiełek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 12:05 Tamte lata, tamte dni - Joanna Żółkowska - mag. 12:50 Wydarzenie aktualne 13:20 Przybywa jeździec - dram., USA, 1978 15:25 Księga Przestrzeni - Dla zysku i na służbie 16:10 Kariera Nikodema Dyzmy - serial, 1979 17:15 Niedziela z... twórczością Zbigniewa Wodeckiego 18:40 Lubie wracać tam, gdzie byłem - dok., Polska, 2023

20:00 Afera Thomasa Crowna - fab., USA, 1968 21:50 Teatr 23:05 Więcej niż fikcja - Botero - dok., Niemcy, 2008 00:45 Noc krótkich filmów - Własne śmieci- Pięć minut starsza - anim., Polska, 2021 01:15 Kino nocne - Morderstwo w hotelu Hilton - film kryminalny, Niemcy, Dania, Szwecja, 2017 03:15 Niedziela z... twórczością Zbigniewa Wodeckiego 04:10 Reżyserzy - John Carpenter - dok., Wlk. Bryt., 2018 05:15 Podróż z historią - dok. 05:50 Jeszcze więcej kultury

TV Puls
05:50 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Barbara wyprowadza 50. urodziny. Przyjaciółki wspierały ją po śmierci męża, ale uważają, że kobieta jest jeszcze młoda i powinna jeszcze z życia. W ramach urodzinowej niespodzianki, na imprezie pojawia się striptizer... 10:40 SexiPistols - akcja, Franc., 2006 12:35 Sahara - przyg., Wlk. Bryt., Hiszp., Niemcy, USA, 2005 14:55 Hobbit: Bitwa pięciu armii - przyg., USA, 2014. Bilbo Baggins dołącza do Czarnodzieja Gandalfa, Thorina Dębowej Tarczy i jego kompanii Krasnoludów, w śmiertelnym starciu. Bitwa Pięciu Armii to walka, która może zadecydować o przyszłości całego Śródziemia na dobre...

17:50 Robin Hood: Początek - przyg., USA, 2018. Zaprawiony w bojach podczas wypraw krzyżowych Robin z Loxley powraca w rodzinne strony, gdzie odkrywa, że jego zamek został spłądrowany... 20:00 Niezniszczalni 2 - akcja, USA, Niemcy, 2012 22:00 Cudzoziemiec - akcja, Wlk. Bryt., Chiny, 2017 00:10 Solomon Kane: Pogromca zła - przyg., Franc., Czechy, Wlk. Bryt., 2008 02:20 Dyżur - serial medyczny 03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 04:00 Dyżur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7
05:00 Szkoła - Maturzystka Bożena Kulig jest w 5 miesiając ciąży jednak ukrywa to, bo nie wie, czy... 06:00 Wiza na miłość - serial paradokumentalny 07:00 Bugs Bunny Builders - animacja 07:30 Agencje, podaj łapę - kom., USA, 2001. Agent 11 to sympatyczny buldog, który służy w FBI i jest specjalistą od wykrywania narkotyków. 09:30 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:15 Detektywi - program krym. 14:10 Pokonaj mnie, jeśli potrafisz - reality show 15:05 Bitwa o gości - program rozrywkowy 16:05 Alvin i wiewiórki - przyg., USA, 2007 17:55 Znów mam 17 lat - kom., USA, 2009

20:00 Pacific Rim: Rebelia - film, USA, Wlk. Bryt., Chiny, Jap., 2018 22:20 Zabójcza broń - sens., USA, 1987. Martin Riggs (Mel Gibson) to doskonały policjant, ale też bardzo niebezpieczny człowiek. Doświadczenie w walce zdobył w czasie wojny w Wietnamie. 00:35 Adrenalina - sens., USA, 2006 02:15 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny 03:05 Medium z Long Island - program paradokumentalny 03:35 Nagi instykt przetrwania 04:25 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 Interwencja - magazyn reporterów 06:20 Siedem nowych znaków Apokalipsy - akcja, USA, 2015 08:20 Galileo - ciekawostki popularnonaukowe, intrygujące zagadki ze świata nauki i techniki 10:25 Klik: i robisz, co chcesz - fantasy, komedia, USA, 2006 12:40 Mission Impossible - sens., USA, 1996 14:55 Pamiętniki z wakacji - serial obycz. 18:00 Gliniarze - serial paradok. 20:00 Błękitna głębia - przyg., USA, 2005 22:30 Diabeł - horror, USA, 2010 00:00 STOP Drogówka - serial policyjny 01:05 Navy Seals - tajna broń Ameryki, cz. 2 - dok., USA, 2016 03:05 Interwencja - magazyn reporterów 03:25 Disco Polo Life 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

09:00 Prymas Stefan Wyszyński 09:10 Spotkanie z Magdaleną Buczek 09:15 Manna z Nieba 09:30 Msza św. 10:35 Przegląd Tyg. „Niedziela” 10:40 Cudowne przejście przez Morze Czerwone 11:40 Albertynki 12:00 Regina Coeli z Ojcem Św. Franciszkiem 12:15 Papież Polak do Rodaków 13:20 Zerwany kłós 15:00 Wiś - to też Polska 16:00 Inf. dnia 16:45 Dziewczyny z tamtych lat 17:30 Sól ziemi 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Moja katolicka rodzina 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Retrospekcja 21:45 Stan Bezp. Państwa 21:55 Św. na każdy dzień 22:00 Polskie dziedzictwo 22:30 Jej misja trwa 22:45 Jak wygrać małżeństwo?
--

PONIEDZIAŁEK • 6 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Zielona Planeta - dok., Wlk. Bryt., 2021 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia?	04:30 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:20 Dobre historie - Arka w Bydgoszy - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:15 Dla niesłyszących - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:45 Pascha - prawosławne nabożeństwo wielkanocne 12:40 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial 13:15 Akacjaowa 38 - serial 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:00 Koło Fortuny - extra 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
	
17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obycz. 19:00 Jeden z dziesięciu - telet. 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Teatr Telewizji - Zapiski z wygnania - spektakl teatralny, 2024 ● 22:05 Zapiski z wygnania. Postscriptum, 2024 22:35 Świat bez fikcji - Król Karol III - dok., Wlk. Bryt., 2023 23:40 Balans bieli - magazyn 00:25 Fatalna namiętność - dram., USA, 1997 02:40 Moje wielkie greckie wesele - kom., USA, 2002 04:20 Notacje - dokument	18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial obycz., 2024 20:10 Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama - program informacyjny 23:00 Stulecie Winnych - serial, 2022 23:55 Komedianci debiutanci - kom., Franc., 2019 01:50 O mnie się nie martw - serial komediowy, 2019 02:50 Drugie życie pana Alaina - kom., Franc., 2018

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. obyczajowy 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Skazana - serial, Polska 22:45 Jestem legendą - SF, USA, 2007 00:50 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 01:30 Pokonaj mnie, jeśli potrafiśz - reality show 02:25 Dowody zbrodni - serial kryminalny 03:10 Szpital - program obycz. 04:00 Uwaga! - program interw. 04:15 Nauka jazdy - reality show 04:40 Recepta na stary dom 05:05 Jak to jest zrobione?

17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 MEGA HIT - Szybcy i wściekli: Hobbs i Shaw - akcja, USA, Jap., 2019 00:00 W stronę słońca - thriller, akcja, USA, 2005 02:20 Snajper 3 - akcja, USA, 2004 04:00 Zjedz Kambodżę - program podróżniczo-kulinarny 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki 08:40 Portrety - Stefan Kamasa - reportaż 09:05 Francuskie śniadanie - Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963 10:25 Opole na bis - 80 lat Polskiego Radia - koncert, 2005 12:05 Rozrywka Retro - Na festiwalowej scenie - Alicja Majewska - widowisko rozrywkowe, 2017 12:50 Reżyserzy - John Carpenter - dok., Wlk. Bryt., 2018 13:50 Retro kino - Zabawna buzia - kom., USA, 1957 15:45 Jan Serce - serial, 1981 17:05 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny 18:10 Rozrywka Retro - Na festiwalowej scenie - Alicja Majewska - wid. rozrywkowe, 2017

18:35 Gotyk w malarstwie: między grozą, wiarą i geniuszem - dok., Franc., Niemcy, 2020 19:40 Zaginione Skarby - film animowany 20:00 Kino Mocnych Wrażeń - Serpico - biograf., dramat, krym., USA, Wołchy, 1973 ● 22:20 Panorama kina polskiego - Iluzja - krym., Polska, 2022 24:00 Scena muzyczna - Kinga Glyk - koncert, 2020 01:00 Afera Thomasa Crowna - fab., USA, 1968 02:55 Przestrzenie Fangora - dok., Polska, 2005 03:55 Zaginione Skarby - anim. 04:25 Teledyski 05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash i Joe tropią spadkobierców mafijnej rodziny... 08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir rozwodzi się z Andree. Mężczyzna jest kłębkiem nerwów. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Konrad, który prowadzi niewielki sklep spożywczy, kilka lat temu się rozwiódł. Pewnego dnia zakupy robi u niego kobieta, która niedawno wynajęła dom w miasteczku. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny 17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Krocząc wśród cieni - akcja, USA, 2014. Matt Scuddell (Liam Neeson) zakończył swoją karierę w policji i obecnie pracuje jako prywatny detektyw. Pewnego dnia dostaje szalenie trudne zlecenie. Musi dowiedzieć się, kto... 22:10 Champion 4: Walka o honor - akcja, Bułgaria, 2016 00:00 Pod ścianą - akcja, Kan., 2011 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

20:00 Hotel Paradise - reality show 21:00 Idealny facet dla mojej dziewczyny - kom., Polska, 2009. Człowa polska feministka, Klaudia Rojek jest szefową Akademii Feministycznej „Wolna Polka”. Szkoła ma jednak problemy finansowe. 23:35 Włamanie - sens., USA, Jap., 2018. Sierżant James Dunn walczył w Zatoce Perskiej. Podczas wojny zabił skorumpowanego oficera, za co czeka go teraz kara śmierci. Pewnego dnia 01:25 Poszukiwany - sens., USA, 1997 03:15 Mój sąsiad morderca 04:05 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Impas - thriller, akcja, USA, 2021 23:00 Honor zabójcy - thriller, akcja, USA, 1996 01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:15 Śmierć na, 1000 sposobów 02:45 Interwencja 03:00 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje

TV Trwam
09:15 Słowo życia 09:20 Mateczniki Polskości 09:30 Moja katolicka rodzina 09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Stan Bezp. Państwa 11:30 Warto być ojcem 11:45 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Matusia - siostra Matylda Getter 13:20 Izba Pamięci Pułkownika Kuklińskiego 13:30 Msza św. 14:30 Niewierzunkowy 15:00 Fenomen polskości 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Z wędką nad wodę 22:30 Polska Bretania

WTOREK • 7 maja	
TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Kościół z bliska 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:40 Komisarz Alex - serial krym. 10:40 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie. Taka historia - telenowela dokument. 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Relacja z Jutrzni 13:45 Paschalnej w kościele grekokatolickim 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress; Pogoda	04:40 Na dobre i na złe - serial 05:35 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Z historii prawosławia w Polsce. Złoty wiek - reportaż 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:15 Mieszkac pięknie! - rep. 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:00 Koło Fortuny - extra - teleturniej 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela TVP 18:25 Leśniczówka - serial obyczajowy 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda; Sport 20:15 Reporterzy - magazyn 20:30 Korona królów. Jagiellonowie - serial historyczny 21:00 68. Konkurs Piosenki Eurovizji - Malmö, 2024 - koncert, Szwecja 23:25 Dżungla - fab., Australia, 2017 01:30 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:35 Fatalna namiętność - dram., USA, 1997	17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacjaowa 38 - serial kostiumowy, 2016 19:35 Barwy szczęścia - serial 20:45 Kulisy serialu „M jak miłość” 20:55 M jak miłość - serial, 2024 21:55 Na sygnale - serial fabularny 22:30 Panorama 23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011 23:50 Show - kom. sens., Polska, 2003 02:10 Komedianci debiutanci - kom., Franc., 2019 04:05 Persona: film, który ocalił Bergmana - dok., Franc., 2018

TVN
05:40 Uwaga! - program interw. obyczajowy 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - program kulinarno-rozrywkowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 14:40 Detektywi - program krym. 15:45 Doradca smaku - program kulinarny 15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 18:00 Detektywi - program krym. 19:00 Fakty 19:40 Sport; Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz. 20:55 Milionery - program rozrywkowy 21:35 Pokonaj mnie, jeśli potrafiśz - reality show 22:40 Kuba Wojewódzki - talk-show 23:40 Superwizjer - magazyn reporterów 00:15 Skazana - serial, Polska 01:25 Dowody zbrodni - serial 02:20 Szpital - program obycz. 03:05 Uwaga! - program interw. 03:20 To tylko kilka dni - program o osobach z niepełnosprawnościami 04:05 Nauka jazdy - reality show 04:30 Recepta na stary dom 04:55 Jak to jest zrobione? 05:20 Nauka jazdy - reality show

16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:45 Sport; Pogoda 20:05 Kod da Vinci - thriller, USA, 2006 23:15 Salt - akcja, USA, 2010 01:25 7 sekund - krym., thriller, USA, Szwajc., Wlk. Bryt., 2005 03:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 04:45 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura
08:00 Muzyczne poranki - teledyski 08:40 Zaginione Skarby - film animowany 09:05 Jan Serce - serial, Polska, 1981 10:25 Drzazgi - obycz., Polska, 2008 12:25 Wędrowiec Polski - reportaż 13:00 Gotyk w malarstwie: między grozą, wiarą i geniuszem - dok., Franc., Niemcy, 2020 14:05 Film dokumentalny 15:00 Zaproszenie dla rewolwerowca - western, USA, 1964 16:45 Jan Serce - serial, 1981 18:00 Rozmowy niewygodne 19:00 Mistrzowie muzyki filmowej - 1990s - dok., Wlk. Bryt., 2019 20:00 Teatr Telewizji - Sprawa Dantona - spektakl teatralny, 2009

22:45 Lekkie obyczaje - Mąż fryzjerki - dram., Franc., 1990 ● 00:20 Bunuel: surrealistą wśród reżyserów - dok., Hiszp., 2021 02:00 Kino Mocnych Wrażeń - Serpico - biograf., dram., krym., USA, Wołchy, 1973. Młody idealista Frank Serpico kończy z wyróżnieniem szkołę policyjną. Rozpoczyna służbę, jest nieprzekupny i bezwzględny dla przestępców, co doprowadza do konfliktów z kolegami. ● 04:20 Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego - dokument, Polska, 2015 05:30 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls
06:00 Nash Bridges - Nash wraca pociągiem z wieczoru kawalerskiego jednego ze swoich kolegów. Przypadkowo zostaje wpłątany w napad na pociąg. 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 60-letni wdowiec Jędrzej ma spore gospodarstwo, jest ojcem dwóch dorosłych synów: Tadka i Roberta. Mimo protestów ze strony dzieci, żeni się z atrakcyjną i dużo młodszą Natalią. 14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokumentalny

17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Po śladach mordercy - akcja, USA, 2021. Agenci FBI Karl Helter (Bruce Willis) i Rebecca Lombardi (Megan Fox) prowadzą śledztwo w sprawie handlu kobietami. Sprawa prowadzi ich na Florydę 22:00 Niebezpieczni intruzi - akcja, USA, 2016 23:55 Prawo zbrodni - akcja, USA, 2011 01:50 Dzielnica strachu - serial kryminalny 02:55 Szalone fabryki polskiej muzyki! 04:00 Menu na miarę 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

21:00 Zabójcza broń - sens., USA, 1987. Martin Riggs (Mel Gibson) to doskonały policjant, ale też bardzo niebezpieczny człowiek. Doświadczenie w walce zdobył w czasie wojny w Wietnamie. Niedawno zmarła jego ukochana żona. Po jej śmierci Riggs stał się kimś, kto nie ma już nic do stracenia, jest niczym „zabójcza broń” w rękach wymiaru sprawiedliwości. 23:20 Wzgórze krwi - horror, USA, Kan., 2015 01:50 Hotel Paradise - reality show 02:40 Nagi instynkt przetrwania 04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4
06:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 08:00 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 09:00 Dlaczego ja? - serial paradok. 11:00 Trudne sprawy - program obyczajowy 13:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 14:00 Gliniarze - serial paradok. 15:00 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 16:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Dzień Bastylli - thriller, Wlk. Bryt., Franc., USA, Belgia, Luk., Chin, Niemcy, 2016 23:00 Amerykan Pie: Księga miłości - kom., USA, 2009 01:00 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:10 Śmierć na, 1000 sposobów 02:40 Interwencja 02:55 SuperLudzie 05:30 Telezakupy

TV Trwam
08:55 Papież Polak do Rodaków 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Regina Coeli 12:03 Inf. dnia 12:20 Marianie w Kazachstanie 12:35 Zapomniane męczeństwo 13:30 Msza św. 14:30 Razem możemy wszystko 15:00 Polskie ślady w Ziemi Świętej 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie wg. św. Jana Pawła II 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Zostań Żołnierzem RP 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Regina Coeli 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia

ŚRODA • 8 maja

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:20 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:10 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Zrzuwani odbudowani - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiello- nowie - serial historyczny 12:10 Agrobiznes; Agropogoda 12:40 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 12:55 Natura w Jedynce - Nieposkromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Niemcy, 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial kom. 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz 11:15 Zrzuwani odbudowani - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2023 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 M jak miłość - serial, 2024 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020 18:10 Va Banque - teleturniej 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
**20:30 Korona królów. Jagiello-
nowie** - serial historyczny
21:10 Wojna o prąd - fab., USA, 2017
23:05 Chirurgi - **Neuroradio-
logia** - dok., Polska, 2023
00:05 Zelenie - fab., USA, Meksyk, 2017
01:45 Strażnik pokoju - sens., USA, 1997
03:35 Tabu - serial kostiumowy

19:35 Barwy szczęścia - serial
20:40 Przepis Dnia
20:55 Na dobre i na złe - serial
21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:00 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2011
23:50 Moja super **ekszkierzyna** - kom., USA, 2006. Wychodzący z wagonu metra złodziej wyrzywa kobiecie torebkę i ucieka. Matt rzuca się za nim w pogoń. Wdzięczna dziewczyna umawia się z nim na randkę...
01:35 Tajemnice roku **Valentów** - serial obycz.
03:30 Natura człowieka - dok., USA, 2019

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 The Traitors. Zdrajcy - reality-show
22:45 Niebezpieczny - sens., USA, 2021
00:45 Superwizjer - magazyn reporterów
01:20 Dowody zbrodni - serial krym., USA
02:20 Szpital - program obycz.
03:15 Uwaga! - program interw.
03:30 Nauka jazdy - reality show
03:55 Recepta na stary dom
04:15 Jak to jest zrobione? - serial popularnonaukowy
04:45 Kto was tak urządził
05:15 Recepta na stary dom

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokulturalny
11:40 Gliniarze - Niedaleko podmiejskiego motelu ginie niemy mężczyzna...
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokulturalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy

17:00 Gliniarze - serial paradokulturalny
18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:25 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:05 Jeszcze większe dzieci - kom., USA, 2013
23:30 Nadchodzi Polly - kom. romant., USA, 2004
01:10 Jak ugrać 10 milionów - kom. krym., USA, 2000
03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:35 Zaginione-odnalezione - **Czarny neser** - magazyn
09:05 Jan Serce - serial, 1981
10:20 Zaproszenie dla rewolwerowca - western, USA, 1964
12:00 Tamte lata, tamte dni - **Joanna Żółkowska** - magazyn
12:45 Mistrzowie muzyki filmowej - 1990s - dok., Wlk. Bryt., 2019
14:00 Błękitna nuta - dram., Franc., Niemcy, 1990
16:20 Jan Serce - serial, 1981
17:40 Rzecznik Polska - Wieszak **Seven Tomka Rygalika** - dok., 2018
18:05 Którędy po sztuce - **Piotr Michałowski** - magazyn
18:20 Świat myśli - dok., Niderl., 2019
19:40 Ukraińska czytanka - Łarysa Denysenko, Czechy, Polska, 2016

20:00 Na wschód od Hollywood - **Pogarda** - obycz., Włochy, Franc., 1963. Film obnaża brutalne prawa rządzące przemysłem filmowym, wedle których dzieło reżysera jest li tylko towarem na sprzedaż.
21:50 Profesor T - Posłuszne dziecko - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2020
22:55 Jazz.pl - **Marek Kądziała** - koncert, 2023
00:20 Lekkie obyczaje - **Mąż fryzjerki** - dram., Franc., 1990
01:55 Ukraińska czytanka
02:20 Tarantino: bękart kina - dok., USA, 2019
04:10 Teledyski
05:05 Afisz kulturalny ekstra

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash próbuje złapać Żodiaka - nieuchwytnego, seryjnego mordercę, który ukrywa się od ponad dwudziestu lat.
08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - Młody ksiądz Teodor wrócił z misji w Afryce i czeka na wyjazd do swojej pierwszej parafii. Jego matka, Maria, pęka z dumy, że został księdzem.
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokulturalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument

20:00 Skazany - akcja, USA, 2017. Biznesmen Jacob Harlon trafia do więzienia po spowodowaniu śmiertelnego wypadku. By przetrwać za kratkami, musi nauczyć się...
22:30 Na straży prawa - akcja, USA, 2020. Po zakończeniu kariery Strażnika Teksasu Jim (Guy Pearce) zostaje zesłany do małego wymierającego miasteczka Silver Rock.
00:15 Miasto gniewu - thriller, USA, 2004
02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:25 Dyżur - serial medyczny
04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:15 Szkoła - Uczennica pierwszej klasy liceum, Sara Czarniecka, zaprzyjaźnia się z nową uczennicą z gimnazjalnej 3a. Licealistka nie wie, że...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Dr Wojciech Jarosz zajmuje się 26-latkami, którzy złamał nogę podczas w siłowni.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - Doktor Wojciech Jarosz przyjmuje dwóch recydywistów, którzy napadli na kantor.
18:55 Ukryta prawda

20:00 Hotel Paradise - reality show
21:00 Judasz i czarny mesjasz - obycz., USA, 2021. Stany Zjednoczone, koniec lat 60. Fred Hampton (Daniel Kaluuya), młody i charyzmatyczny niespełna 21-letni działacz, zostaje wiceprzewodniczącym oddziału Partii Czarnych Panther w stanie Illinois...
23:40 Wieczór gier - kom., USA, 2018
01:50 Hotel Paradise - reality show
02:40 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:30 Nagi instyntyk przetrwania
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:00** Bestia - akcja, USA, 2003 **22:55** Haker - krym., USA, Tajlandia, Kan., 2016 **01:00** Love Island. Wyspa miłości - reality show **02:20** Wspaniali ludzie **02:50** Interwencja - magazyn rep. **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy

TV Trwam

09:00 Tak Go pamiętam **09:20** Mateczniki Polkości **09:30** Sanktuarium polskie **09:50** Św. na każdy dzień **10:00** Audienca Gen. Ojca Świętego Franciszka z Watykanu **11:00** Kolor Boga **11:25** Jestem matką **11:40** Prosto o gosp. **12:00** Regina Coeli **12:03** Inf. dnia **12:20** Zofia Czeska - błogosławiona na nasze czasy **12:40** Moja wyspa wiary **13:30** Msza św. **14:30** Śludzy Boga i człowieka. Aniołowie **15:00** Muzeum Papiernictwa **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Na zdrowie **16:30** Sokolnik **17:00** Po stronie prawdy **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Regina Coeli **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **20:00** Inf. dnia **20:20** Różaniec **20:50** Mysłąc Ojczyzną **21:00** Apel Jasnog. **21:20** Inf. dnia **21:40** Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 9 maja

TVP 1	TVP 2
04:50 Klan - telenowela TVP 05:15 Dziedzictwo - serial, Turcja 06:05 Złoty chłopak - serial obycz. 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial krym. 08:50 Ranczo - serial obycz. 09:45 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial 11:35 Korona królów. Jagiello- nowie. Taka historia - telenowela dokument. 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 To się opłaca - magazyn 12:55 Natura w Jedynce - Nieposkromione Wielkie Jeziora - dok., Kan., Niemcy, 2022 14:00 Złoty chłopak - serial obycz. 14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:30 M jak miłość - serial, Polska, 2021 06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym Pogoda Flesz - magazyn poranny 11:15 Mistyczne aspekty święta Pesach 12:05 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023 12:35 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 Górcy ratownicy - serial obyczajowy, Niemcy, 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej

15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Teleexpress; Pogoda
17:20 Jaka to melodia?
17:55 Klan - telenowela TVP
18:25 Leśniczówka - serial obycz.
19:00 Jeden z dziesięciu - telet.
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda; Sport
20:15 Reporterzy - magazyn
**20:30 Korona królów. Jagiello-
nowie** - serial historyczny
21:00 68. Konkurs Piosenki Eurowizji - Malmö, 2024
23:25 Morderstwa w Blois - dram., Franc., 2021
01:10 Wojna o prąd - fab., USA, 2017
03:10 Tabu - serial kostiumowy, Wlk. Bryt., USA, 2017
04:20 Violetta Villas - reportaż

17:15 Zakazany owoc - serial obyczajowy, Turcja, 2020
18:10 Va Banque - teleturniej
18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2016
19:35 Barwy szczęścia - serial obyczajowy, 2023
20:50 Postaw na milion - teleturniej
21:50 Na sygnale - serial fabularyzowany
22:30 Panorama
23:00 Erynie - **Subterra** - serial krym., Polska, 2022. Detektyw ma odkryć, kto spośród uczniów prowadzonego przez Stefanusa tajnego kursu filozofii jest donosicielem.
23:50 Hala odlotów - talk-show
00:55 Greta - fab., USA, 2018
02:50 Warsaw Dark - sens., Polska, 2008

TVN

05:40 Uwaga! - program interw.
05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn śniadaniowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
14:40 Detektywi - program krym.
15:45 Doradca smaku - program kulinarny
15:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
18:00 Detektywi - program krym.
19:00 Fakty
19:40 Sport; Pogoda

19:55 Uwaga! - program interw.
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz.
20:55 Milionerzy - program rozrywkowy
21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:40 Ikar. Legenda Mietka Kosza - biograficzny, Polska, 2019
01:05 Podejrzani zakochani - kom., Polska, 2013
03:10 Szpital - program obycz.
03:55 Uwaga! - program interwencyjny
04:10 Nauka jazdy - reality show
04:35 Recepta na stary dom
04:55 Jak to jest zrobione?
05:20 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy - serial kryminalny
09:40 Sekrety rodziny - program obyczajowy
10:40 Dlaczego ja? - serial paradokulturalny
11:40 Gliniarze - serial paradokulturalny
12:50 Wydarzenia - program informacyjny
13:20 Interwencja - magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
14:40 Dlaczego ja? - serial paradokulturalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja - magazyn reporterów
16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
17:00 Gliniarze - serial paradokulturalny

18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:15 Lepsza Polska - prog. publicystyczny
19:45 Sport; Pogoda
20:05 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
21:10 Przyjaciółki - serial obycz.
22:10 Moja dziewczyna wychodzi za mąż - kom. romant., USA, Wlk. Bryt., 2008
00:20 Tłumaczka - sens., Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, USA, 2005
03:10 Nasz Nowy Dom
04:05 Zjedz Kambodzę - program podróżniczo-kulinarny
04:45 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

08:00 Muzyczne poranki
08:40 Ukraińska czytanka - Łarysa Denysenko - Czechy, Polska, 2016
09:05 Jan Serce - serial, Polska, 1981
10:20 Błękitna nuta - dram., Franc., Niemcy, 1990
12:45 Rzecznik Polska - Wieszak **Seven Tomka Rygalika** - dok., 2018
13:10 Którędy po sztuce - **Piotr Michałowski** - magazyn kulturalny
13:30 Świat myśli - dok., Niderl., 2019
14:55 Alicja w miastach - dram., Niemcy, 1974
17:00 Jan Serce - serial, Polska, 1981
18:20 Tamte lata, tamte dni - **Joanna Żółkowska** - magazyn
19:00 Legendy opery - **Jessye Norman** - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Hala odlotów - magazyn kulturalno-społeczny
21:05 Czwartkowy klub filmowy - **Wstęp do filmu**
21:10 Czwartkowy klub filmowy - **Belle** - anim., Jap., 2021
23:25 Oficerowie - serial krym., Polska, 2006
00:25 Na wschód od Hollywood - **Pogarda** - obycz., Włochy, Franc., 1963
02:20 Kino nocne - **Bandyta** - dram., Polska, Wlk. Bryt., Franc., Niemcy, 1997
04:05 Teledyski
04:45 Przechłodzi i historię - dokument
05:30 Afisz kulturalny ekstra
05:50 Zakończenie dnia

TV Puls

06:00 Nash Bridges - Nash i Joe próbują powstrzymać przestępcę, który uciekł z policyjnego aresztu.
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir przekonuje Andree, aby poszła z nim na urodziny wujka Ömerek.
10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - 35-letnia Julia jest właścicielką niewielkiej kawiarni i od kilku lat mieszka ze swoim partnerem. Pewnego dnia zaplankana zjawia się z walizkami w...
14:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
16:00 Miasteczka. Nie ufaj nikomu - serial paradokulturalny
17:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

20:00 Gliniarz z Beverly Hills - kom., USA, 1984. Axel Foley (Eddie Murphy) pracuje jako policjant w Detroit. Mężczyzna postanawia udać się do Beverly Hills, aby wyjaśnić sprawę śmierci swojego przyjaciela.
22:05 Straszny film 5 - kom., USA, 2013
23:50 Skazany na miłość - kom., Czechy, 2020
02:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:00 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu.
04:00 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:15 Szkoła - Maturzystka Zuza Antosik często imprezuje i upija się do nieprzytomności...
07:10 Szpital - program obycz.
08:10 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:20 W-11 Wydział Śledczy - program kryminalny
12:45 Szpital - Pacjentką dr Dominiki Gajdy jest młoda kobieta, która na imprezie w klubie flirtowała z mężem przyjaciółki.
13:50 Sąd rodzinny - program sądowy
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska - serial sądowy
16:55 Zagadki losu - program obyczajowy
17:55 Szpital - program obycz.
18:55 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Hotel Paradise - reality show

21:00 Strażnicy cnoty - kom., USA, 2018. Kiedy troje rodziców (John Cena, Leslie Mann i Ike Barinholtz) odkrywa, że ich córki zawarły pakt, by stracić dziewictwo na balu maturalnym, rozpoczynają tajną operację, aby powstrzymać nastolatki przed realizacją tego planu.
23:15 Walentynki - kom., USA, 2010
01:50 Hotel Paradise - reality show
02:40 Mój sąsiad morderca - serial kryminalny
03:30 Nagi instyntyk przetrwania
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej **08:00** Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. **09:00** Dlaczego ja? - serial paradok. **11:00** Trudne sprawy - program obyczajowy **13:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **14:00** Gliniarze - serial paradok. **15:00** Na ratunek 112 - serial obyczajowy **16:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **18:00** Łowcy skarbów. Kto da więcej **19:00** Policjantki i Policjanci - serial paradok. **20:00** Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny **21:05** Wojna Harta - dram. woj., USA, 2002 **23:45** Miliardowy okup - thriller, Wlk. Bryt., 2016 **02:00** Love Island. Wyspa miłości - reality show **03:15** Cudownych rodziców mam **03:25** Disco Polo Life **04:25** Top 10 - Lista Przebojów **05:30** Telezakupy TV Okazje

TV Trwam

08:55 Św. na każdy dzień **09:00** Na zdrowie **09:20** Opowieści z Księgi Cnót **09:45** Historie bozowe **10:00** Inf. dnia **10:15** Rozmowy niedok. **11:25** Mysłąc Ojczyzną **11:35** Przyroda i ludzie **12:00** Regina Coeli **12:03** Inf. dnia **12:20** Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielesność” **12:50** Zapiski ze świętości Prymasa Tysiąclecia **13:20** Przegląd Tyg. „Niedziela” **13:30** Msza św. **14:30** Powołani **15:00** Terrorysta od Pana Boga. Św. Andrzej Bobola **15:50** Ma się rozumieć **16:00** Inf. dnia **16:10** Z wędką nad wodę **16:35** Sól ziemi **17:05** Akademia pro-life **17:30** Odpowiedzialni za Księgo **17:55** Poczet Wielkich Polaków **18:00** Regina Coeli **18:05** Inf. dnia **18:15** Rozmowy niedok. **19:25** Św. na każdy dzień **19:30** Opowieści z Księgi Cnót **19:45** Bohaterowie **20**

OBRAZY NITKĄ MALOWANE

Deska, gwoździe, kilometry nici, duża doza cierpliwości i wyobraźni – tak w skrócie można opisać string art, czyli metodę malowania obrazów przy pomocy nici. O tej trudnej sztuce rozmawiamy z Joanną Gordziejewską, która od niedawna zaczęła malować nitką. Na razie są to głównie portrety. To trudna sztuka, bo wymaga przede wszystkim ogromnej cierpliwości, trochę wiedzy matematycznej, dużej wyobraźni i chęci rozwijania swoich umiejętności.

— Skąd u pani takie zdolności artystyczne?

— Powiedziałabym raczej, że jest to po prostu rękodzieło i talent techniczny. Takie zdolności odziedziczyłam po mamie. Jesteśmy rodziną rękodzielniczków. Brat wypala obrazki w drewnie. Mama robi na drutach, a ja plotłam różnych sznurków makramy. Od tego rozpoczęła się moja przygoda z rękodziełem.

— Makrama, czyli...?

— To jest wiązanie supełków na sznurkach. Są to różnego rodzaju węzły, z których tworzy się różne wzory, np. kwiaty. Może to być makatka na ścianę, torbka albo kolczyki, które też robiłam. Mogą to być także kwietniki na kwiaty. Pamiętam z dzieciństwa pierwsze makramy, które robiła moja mama. Były kiedyś takie zasłonki, zamiast drzwi, które wykonywano z koralików, wstążek. Zakrywało się nimi także różne mankamenty w mieszkaniu. Mama je robiła z szarego jutowego sznurka, ozdobionego kolorowymi koralikami. Wieszała je zamiast drzwi. Mama dała mi wtedy starą książkę z różnymi wzorami makramy. Wypadały z niej kartki. Gdzieś ją wrzuciłam. Potem wyrzuciłam na śmietnik. Okazuje się, że teraz jest ona bardzo cenna. Wróciła moda na to, co było kiedyś. W antykwariacie można ją kupić za około 200 zł.

— Żałuje pani tej decyzji?

— Tak, i to bardzo, ale teraz w Internecie można znaleźć dużo informacji, filmików i tutoriali na ten temat. I chętnie z tego korzystam. Makrama to dosyć trudna sztuka. Najważniejsze jest to, ile sznurka trzeba uciąć, bo jak utnie się go zbyt mało, to nie starczy na dokończenie pracy. Można go doszukać, ale jest to widoczne i całość nie wygląda estetycznie. Są przeliczniki matematyczne, które pomagają określić ilość sznurka na wykonanie określonej makramy.

— Skąd wziął się pomysł na sztukę malowania nitką?

Pani Joanna podczas pracy nad kolejnym portretem

Joanna Gordziejewska portrety nitką maluje

jest to metoda łatwiejsza. Używa się wówczas grafiki wektorowej stosowanej do tworzenia obrazów składających się z obiektów geometrycznych, takich jak linie, krzywe, figury i wielokąty. Wystarczy zapisać je nitką i daje to określoną zabudowaną przestrzeń. Inną metodą jest wykonanie tylko samego konturu, np. jelonka, przypominającego dawne słynne makatki wieszane na ścianie.

— Skąd pomysł na portrety?

— Śledziłam strony internetowe i zobaczyłam takie właśnie portrety. I bardzo chciałam je tworzyć. Byłam nimi zafascynowana. Poczytałam w Internecie i metodą prób i błędów nauczyłam się tej techniki. Na początku nie wiedziałam, jaką nitkę dobrać. Jedne były zbyt grube, inne zbyt cienkie. Nie ta wielkość podobrazia. Trochę to trwało, ale wreszcie się nauczyłam. Każdy kolejny portret bardziej mi się podoba i mam coraz większy apetyt na tego rodzaju sztukę. Łatwiej jest wykonać pojedyncze portrety niż podwójne, bo jest na nich więcej szczegółów.

— Jak wykonać taki portret?

— Przede wszystkim trzeba w odpowiedni sposób połączyć nitki, żeby zaznaczyć wszystkie elementy twarzy. Polega to na zacienianiu pewnych elementów.

— Od czego zaczyna pani pracę nad portretem?

— Od wybrania odpowiedniego zdjęcia, które musi być wyraźne, jasne, zrobione z bliska, a potem wybieram podobrazie, które kupuję gotowe. Okrąg ramy muszę podzielić na równe części, żeby wiedzieć, co ile milimetrów wbić gwoździki. Najczęściej jest to co 3 lub 4 milimetry. Wiem wówczas, ile takich gwoździków muszę mieć. Wszystkie gwoździki muszą być równej wysokości. Jest ich np. 350 lub 400. To jest żmudna i czasochłonna praca. Mam także zdjęcie osoby, której wykonuję portret.

— I wtedy dopiero zaczyna się malowanie portretu?

— Tak. Potrzebna jest mi zwykła nitka jak do maszyny do szycia. Wybieram nitki cienkie. Im cieńsza jest nitka, tym łatwiej jest nią malować i wyeksponować wszystkie szczegóły. Jak nitka jest gruba, to wychodzi ciemny, czarny obraz. Cienką nitką ledwo

Podwójny portret maluje się trudniej

widać, co pozwala dobrze pokazać wszystkie elementy twarzy.

— Tak namalowany portret sprawia wrażenie, że pod spodem jest zdjęcie?

— To prawda, ale tam nie ma zdjęcia. Jest tylko pełne odwzorowanie zdjęcia. Żeby udowodnić ciekawskim, że pod spodem nie ma zdjęcia, to sprułam jeden obraz; została czysta rama.

— Jak osiąga się taki efekt?

— Nie chciałabym zdradzać wszystkich tajemnic techniki takiego malowania. Powiem tylko tyle, że polega ona na tym, aby w odpowiedni sposób przeciągać nitkę na wbitych gwoździkach. Dzięki temu na takim obrazie widać nawet rzęsy, brwi, gałki oczne, włosy, nawet drobne zmarszczki mimiczne. Osiąga się to dzięki odpowiedniemu skrzyżowaniu nitek. Ich odpowiednie nagromadzenie daje efekt przyciemnienia odpowiednich miejscach. Tam, gdzie są np. włosy, to tych nitek jest bardzo dużo, a tam, gdzie mamy np. policzki, to musi być ich mniej. Nitki skupione są na ciemniejszych elementach twarzy, np. oczy, brwi, usta. U mężczyzn np. broda, wąsy. Taki obraz najlepiej oglądać z daleka, z różnych punktów, w różnym świetle, różnych porach dnia. Te obrazy po prostu żyją.

— Ile czasu pracuje pani nad takim portretem?

— Nie liczyłam dokładnie czasu, ale samo wbija-

nie gwoździków to około 2,5 godziny. Teraz robię to szybciej, bo znalazłam takie urządzenie z magnesikiem, które trzyma gwoździki i pozwala go wbić równo. Później trzeba ponumerować te gwoździki. I zacząć prowadzić nitki. Tu pomaga matematyka. W portrecie bywa nawet 4000 połączeń nitek. Czasami wspomagam się programami komputerowymi, podobnie jak przy hafcie krzyżykowym.

— Wystarcza pani cierpliwości?

— Tak. Ta praca wręcz uspokaja mnie. Robienie tych połączeń to jest coś, co ja bardzo lubię. Tęsknię do tego. Oczywiście nie zaniedbuję domowych obowiązków. Staram się je wykonać szybko i zasiać do malowania. Czasami jest to późna pora. Ale mówię sobie: jeszcze trochę, jeszcze trochę i pójdę spać. Izastaje mnie północ. Jest we mnie taka ciekawość. Co kolejna nitka, to obraz się zmienia, nabiera kształtów.

— Od czego pani zaczyna malować portret?

— Od konturu twarzy, potem dopiero wypracowuję szczegóły. Ważne też jest dobranie odpowiedniego podobrazia, żeby nie było zbyt duże lub za małe. Na początku nie wychodziło mi, więc prulam, nitkę zwiłalam na szpulkę i zaczynałam od nowa. Cały obraz wykonuje się jedną szpulką nici, bez jej ucinania.

— Denerwuje się pani czasami?

— Tak, ale cierpliwość zwycięża. Jak coś nie wychodzi, to zwijam nitkę i zaczynam od nowa. Bardzo lubię tę pracę. Jest to dla mnie taka odskocznia od codziennego życia. Ona mnie uspokaja. Przestaję myśleć o zmartwieniach, problemach. Po prostu odpoczywam. Ciągłe się jeszcze uczę. Chciałabym się nauczyć techniki stosowania kolorowych nici, aby malować portrety w rzeczywistych kolorach. Wierzę, że się kiedyś tego nauczę. Jak już wspomniałam, technik malowania nitką jest bardzo dużo. Mam zamiar poznać je wszystkie. **RED.**

Z PÓŁKI WARMIŃSKO-MAZURSKIEJ BIBLIOTEKI PEDAGOGICZNEJ

Joanna Chmielewska była autorką popularnych powieści sensacyjnych, kryminalnych oraz komedii obyczajowych. Wydała również kilkanaście pozycji dla dzieci i młodzieży. Bardzo lubiłam czytać jej książki. Z niecierpliwością czekałam na kolejne. Z ciekawością więc sięgnęłam po publikację „Nielatwo mnie zabić. Opowieść o Joannie Chmielewskiej”.

Katarzyna Droga, autorka tej książki, przedstawiła losy pisarki w formie zbeletryzowanej biografii. Chmielewska staje się przewodnikiem-narratorem tej opowieści. To sprawia, że jej historia staje się bardziej autentyczna i osobista. W ten sposób poznajemy uczucia, przemyślenia oraz fakty z życia naszej bohaterki. Dodajmy tu, że prawdziwe imię i nazwisko młodej kobiety brzmiało Irena Kuhn. Wymyślone przez nią nazwisko, Chmielewska, przylgnęło do niej tak bardzo, że posługiwała się nim nawet przy rozliczeniach podatkowych.

Autorka książki pisze o dzieciństwie i młodości Chmielewskiej. Urodziła się ona przed II wojną światową w 1932 roku. Czas okupacji spędziła

z rodzicami w Grójcu i Warszawie, a trudne powojenne lata w Bytomiu. Potem rodzina ponownie przeniosła się do Warszawy i tu przyszła pisarka w latach 50-tych ubiegłego wieku studiowała architekturę na Politechnice Warszawskiej. Kolejne rozdziały książki poświęcone są jej małżeństwu, które zakończyło się rozwodem oraz pracy w różnych biurach projektowych a także problemom mieszkaniowym i aprowizacyjnym. W biografii Droga opisuje typowe życie zapracowanej mężatki, a potem samotnej matki wychowującej dwóch synów. Radości i smutki, przyjaźnie i zdrady, codzienne zmagania z problemami - to wątki przewijające się na kartach książki. Poznajemy także kolejnych mężczyzn Chmielewskiej — demonicznego Wojtka i sympatycznego Marka.

Jednak w tej prozie życia ukryta jest tęsknota do pisania, do przelania na papier historii, które rodzą się w jej głowie.

Przełomowy rok w życiu naszej bohaterki to 1962. Odwiedziła wtedy w Krakowie redaktora naczelnego tygodnika „Przekrój” Mariana Eliego. Pokazała mu masywny zarys swojej pierwszej

powieści „Klin” i usłyszała, że ma talent i powinna pisać. Tak narodziła się Joanna Chmielewska - pisarka.

Skąd autorka powieści kryminalnych czerpała pomysły do swoich książek? Głównie ze swojego codziennego życia. Bohaterami jej powieści stawali się współpracownicy

z biura projektowego, znajomi i przyjaciele. Zdarzenia, rozgrywane się w jej otoczeniu, były impulsem do snucia kryminalnych wątków. Wiecznie spóźniający się do pracy Lesio chciał zabić kadrówkę, która skrętnie odnotowywała jego późne przychodzenie do pracy.

Kradzież dziennika obecności tej instytucji to kolejna zagadka do wyjaśnienia w powieści „Lesio”. Tajemnicze telefony do Joanny codziennie o tej samej porze, to kanwa jej pierwszej książki „Klin”.

Akcja tych historii rozgrywa się w absurdalnych realiach komunistycznej Polski, ale także na zachodzie Europy i krajach arabskich. Jej książki pełne są tajemniczych zaginięć, zdrad, hazardu, zbrodni popełnionych z namyślności, korzyści materialnych lub pomyłek oraz wielkich pieniędzy. Miejsce akcji to kasyna, zamki, tajemnicze wille i mieszkania zwykłych obywateli oraz wyścigi konne. Zbrodnie popełniając w polskim lub egzotycznym krajobrazie drobni przestępcy lub członkowie międzynarodowych szajek.

Autorka, Katarzyna Droga, podzieliła biografię na rozdziały, których tytuły nawiązują do powieści Chmielewskiej. Chronologicznie prowadzi nas przez jej życie. Odslania tajemnice i sekrety sławnej pisarki. Opisuje jej pasję - kolekcjonowanie i wyrób ozdób z bursztynu, zamiłowanie do hazardu, a zwłaszcza wyścigów konnych.

„Nielatwo mnie zabić” to interesująca pozycja mówiąca o życiu osobistym i literackim znanej autorki. Dzięki tej książce możemy przekonać się, że życie Chmielewskiej miało ogromny wpływ na jej literackie dzieła. Z wdziękiem, humorem i odrobiną ironii opisuje zdarzenia i działania swoich bohaterów z wątkiem kryminalnym w tle.

Dzięki tej biografii i powieściom Joanny Chmielewskiej możemy też przeżyć się w szary i pełen absurdów czas PRL-u. Młode pokolenie czytelników może poznać ówczesne realia, a starsze - wspominać.

„Nielatwo mnie zabić” to zbeletryzowana biografia, którą warto polecić nie tylko miłośnikom twórczości Joanny Chmielewskiej, a również tym, którzy dopiero chcą ją poznać. Katarzyna Droga jest dziennikarką i pisarką. Napisała powieści biograficzne także o Hance Ordonównie, Aleksandrze Piłsudskiej oraz o Hance Bielickiej.

HANNA TOMASZEWSKA-REICH

Tytuł: „Nielatwo mnie zabić. Opowieść o Joannie Chmielewskiej”
Autor: Katarzyna Droga
Wydawnictwo: Znak

DO FILHARMONII WRACA ŻYCIE

Po okresie eksperymentowania z różnymi formami muzyki utylitarnej i popularnej, choć powoli i nie bez oporów, olsztyńskie życie koncertowe powraca do normalności. Bieżący sezon pozwala wreszcie słuchać wartościowych interpretacji dobrej muzyki. Program koncertu 26 kwietnia zbudowany został na planie sprawdzonym we wszystkich filharmoniach świata: uwertura, koncert, a w drugiej części wieczoru symfonia. Tym razem były to Leonora III Beethovena, Koncert d-moll Henryka Wieniawskiego oraz Symfonia Fantastyczna Berlioza - i kompozycje te stanowiły dobry grunt dla zbudowania kompletnej wypowiedzi artystycznej.

Publiczność tego dnia dopisała. Nie użyję w tym

miejsu słów „jak zwykle”, bowiem inaczej niż zwykle była to publiczność świadoma, co wyrażało się między innymi brakiem oklasków między częściami utworów. Nietrudno to zrozumieć, w końcu nie co dzień możemy słuchać orkiestry pod batutą artysty tej miary co Wojciech Michniewski. A jeśli do tego dodamy skrzypaczkę Monikę Dondalską, znaną z roli koncertmistrzyni orkiestry, zauważymy, że wieczór zapowiadał się jako wydarzenie. Nie po raz pierwszy okazało się, że nazwiska artystów przyciągają publiczność w stopniu nie mniejszym niż repertuar.

Uwertura zaczęła się niefortunnie, od nierównego wejścia. Mimo że tempo było bardzo ostrożne, w pierwszych frazach ze-

spół miał wyraźne kłopoty z reakcją na gest dyrygenta. Ten nieskoordynowany start miał konsekwencje w dalszej części utworu, kiedy porozumienie zostało już nawiązane, wykonanie przebiegało ze znacznie ograniczoną dynamiką i z niezwykle oszczędnym frazowaniem. W rezultacie utwór, który grano w Olsztynie kilkanaście razy, przypominał wykonania orkiestr szkolnych. Trudno ocenić, czy Beethovenowska Leonora III mogła się wydać zadaniem do tego stopnia nieskomplikowanym, że została zwyczajnie zlekceważona. Ponad wszelką wątpliwość zawiodła jednak czujność zespołu.

Możliwe też, że winić należy przedłużający się okres funkcjonowania orkiestry bez dyrygenta.

Gest dyrygenta jest dla orkiestry prawem i decyzją sprawczą. W tym przypadku niektórzy muzycy wyraźnie chcieli inaczej.

W Koncercie d-moll Wieniawskiego królowała Monika Dondalska. Skrzypaczka obdarzona wyobraźnią, dysponująca pięknym dźwiękiem i szerokimi możliwościami technicznymi nie bez przyczyny wybrała ten właśnie koncert - to dla niej wymarzony wręcz repertuar. A co ważne, znała ona salę filharmoniczną na tyle dobrze, że radziła sobie z jej „studyjną” akustyką. Skłonność do liryzmu i wrażliwość na barwę zdominowała grę solistki i mimo kilku drobnych potknięć (życie!) stworzyła przekonującą kreację.

Orkiestra zmobilizowała się i tu grała już sprawniej,

choć na początku były momenty, w których zespół zamiast muzykować, odgrywał po prostu nuty. Zdecydowanie lepiej ułożyła się współpraca poczynając od Romancy. Z pewnością dla solistki nie był to łatwy występ, o czym poniekąd świadczy rezygnacja z bisu, choć publiczność nagrodziła solistkę brawami wystarczająco długo.

Symfonia Fantastyczna to wielkie dzieło, przypominające teatr, partytura jest bazą, na której twórcy budują własne wizje świata. Jaką wizję zaproponował Michniewski? Wbrew romantycznemu rodowodowi, była ona zdyscyplinowana, podporządkowana nie tyle programowi co brzmieniowej strukturze dzieła, od początkowych definicji motywów i barw,

po scenę końcową. Wojciech Michniewski jest dyrygentem wybitnym. Pamiętany w Olsztynie z interpretacji wielkich dzieł romantycznych, jest też znakomitym interpretatorem muzyki nowej i cenionym kompozytorem.

Zaproszenie tej miary artysty do Olsztyna jest prawdziwym sukcesem. Może gdyby orkiestra częściowo mogła pracować pod kierunkiem artystów tej miary również wykonanie Leonory III byłoby przekonujące w takim stopniu jak wykonanie Fantastycznej, którą publiczność przyjęła owacją na stojąco i wielokrotnie powtarzanymi okrzykami „Brawo”. Powtórzone na bis Marche au supplice okazał się marszem tryumfalnym powrotu do normalności.

KRZYSZTOF D. SZATRAWSKI

2 MAJA

Rodzinne kanony na wiosnę

Lidzbark Warmiński

Muzyczne spotkanie całych rodziny, grup przyjaciół, miłośników śpiewu i słuchania. Na rodzinnych spotkaniach „Z pieśnią przez pokolenia” będziemy śpiewać i słuchać

śpiewu kanonami. Jest to jedna z najstarszych technik wokalnych polegająca na technice imitowania dźwięków instrumentów za pomocą ludzkiego głosu.

Warsztaty poprowadzi Paweł Rolikowski - pianista, aranżer, dyrygent, artterapeuta, założyciel i prowadzący zespół Vita Vena Orkiestra, w skład którego wchodzi m.in. podopieczni z domów samopomocy. Współtwórca wielu koncertów i wydarzeń muzycznych realizowanych wspólnie ze Stowarzyszeniem Kobiet Miej Marzenia i Oranżerią Kultury, m.in. koncerty kolęd, pieśni Taize, muzyki tradycyjnej i patriotycznej.

Godz. 14.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

3 MAJA

Festiwal Muzyki Ludowej i Folkowej na Polach Grunwaldu

Stębark

Wystąpią: Zespół Dybziaki; Zespół Folklorystyczny Ustronie; Siostry Myszewskie; Zespół Mali Kujawiacy; Zespół Staśkowiaczy; Echo ze Skurpia; Zespół Tułodziadki; Zespół Pieśni i Tańca Wiśniowa Góra; Zespół Pieśni Ludowej Okaryna; Ludowy Zespół Śpiewaczy Laskowianki; Ryszard Lipiński; Zespół Pokolenie; Vocal Team. Gwiazda Wieczoru: Marta Bejma „Niech się Niesie”.

Godz. 12.00, Muzeum Bitwy pod Grunwaldem.

3 MAJA

Nie taka Polska straszna, jak ją malują

Olsztyn

Początek maja to czas świętowania patriotycznych rocznic, ale też okazja do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu. Zamiast więc wybierać, spróbujemy połączyć przyjemne z pożytecznym - i poczuć ducha polskości ukrytego w przysłowiaach polskich podczas wyjątkowego pleneru malarskiego! Zapraszamy do wspólnej artystycznej interpretacji przysłów polskich. I nieważne, czy malujesz, czy rysujesz, a może w ogóle nie miałeś/miałaś okazji tworzyć od skończenia szkoły podstawowej? To jest właśnie czas, żeby pokazać co potrafisz lub spróbować swoich sił po latach!

Godz. 12.00, Park Centralny, ul. Emilii Plater 14.

3 MAJA

Dzień kolorów

Olsztyn

Czym jest Dzień Kolorów? To po prostu okazja do dobrej zabawy i wspólnego kolorowego szaleństwa. Przyjemność tym większa, jeśli na imprezę wybieriecie się ze znajomymi i przyjaciółmi, aby wspólnie powygłupiać się i potaćnić... Nie ma ograniczeń wiekowych! Na naszej imprezie wszyscy bawią się wyśmienicie A proszki holi są bezpieczne również dla małych dzieci! Co dla Was przygotowaliśmy?

- Wyrzutnie proszków holi;
- Kolorowe łakocie;
- Konkursy z nagrodami;
- Malowanie twarzy;
- Mnóstwo dobrej zabawy;
- Kolorowa wata cukrowa;
- Największe zamki dmuchane;
- Proszki holi w 8 kolorach.

Godz. 17.30, Boisko przy ul. Murzynowskiego.

4 MAJA

Spacer „Majówkowo, wycieczkowo, zabytkowo”

Lidzbark Warmiński

Spacer rozpoczyna rozpoczynamy sezon spacerów i wycieczek organizowanych przez Oranżerię Kultury w Lidzbarku Warmińskim.

Godz. 12.00, Oranżeria Kultury, ul. Krasickiego 2.

5 MAJA

Wernisaż wystawy plenerowej „Powstanie Styczniowe – czas walki i nadziei.”

Stębark

Aby nadać wydarzeniu wymiar lokalny, zaprezentowane zostaną plansze dotyczące roli i udziału Prus Wschodnich w Powstaniu Styczniowym. Pokazana zostanie także rola Powstańczego Komisariatu Prus Wschodnich. Zobrazowane zostaną także oddziały powstańcze na Warmii i Mazurach oraz jaki stosunek do nich miała lokalna ludność. Istotny jest również panel dotyczący uzbrojenia walczących stron i przerzutu broni przez granicę.

Godz. 12.00, Muzeum Bitwy pod Grunwaldem.

5 MAJA

The Metropolitan Opera - Puccini „Jaskółka”

Olsztyn

Ta słodko-gorzka historia miłosna w wykonaniu Pucciniego rzadko pojawia się w repertuarze Met. Tym bardziej cieszy fakt, że ujęto ją w tegorocznym programie The Met: Live in HD. W rolę wytwornej kurtyzany Magdy wcieli się sopranistka Angel Blue. U jej boku ujrzymy zaś tenora Jonathana Tetelmana, debiutującego w nowojorskiej operze rolą Ruggero: młodego idealisty, który ofiarowuje kobiecie nowe życie. Orkiestrę Met poprowadzi Speranza Scappucci.

Godz. 17.00, Filharmonia Warmińska-Mazurska im. Feliksa Nowowiejskiego, ul. Głowackiego 1.

6 MAJA

Planetarny Klub Filmowy

Olsztyn

Bella (Emma Stone) zostaje przywrócona do życia przez ekscentrycznego naukowca, doktora Godwina Baxtera (Willem Dafoe). Pod jego opieką młoda kobieta uczy się wszystkiego od nowa, ale chce też doświadczyć pełni życia. W poszukiwaniu nowych doznań wyrusza w burzliwą i pełną przygód podróż.

20.00, Planeta 11 Biblioteka Multimedialna, al. Piłsudskiego 38.

7 MAJA

Zielona ulica, zielona okolica

Olsztyn

Uczestnicy projektu Zielona ulica, zielona okolica zapraszają na finałowe spotkanie, podczas którego opowiedzą, jak zmienili swoje życie na bardziej ekologiczne. Przedstawia wyzwania, jakie postawili przed sobą i pokażą je w formie prezentacji multimedialnej. Autorką projektu jest dziennikarka Beata Brokowska.

W części artystycznej wystąpi Marek Markiewicz z zespołu Czyści jak łąka z uczestnikami projektu. Podczas spotkania będzie można wymienić się używanymi książkami i ubraniami.

Godz. 17.00, Wojewódzka Biblioteka Publiczna, ul. 1 Maja 5.

11 MAJA

Resort Paka Run

Woryty

Nazwa projektu PAKA pochodzi od dwójki ważnych ludzi – PAtryka Gałewskiego i ks. Jana KAczkowskiego. Historia ich przyjaźni najpierw stała się inspiracją do scenariusza filmu „Johnny”, teraz jest motywatorem projektu PAKA. Patryk poznał ks. Jana Kaczkowskiego niejako za karę – podczas prac społecznych za kolejne wykroczenie. Nie zdawał sobie sprawy, jak wiele ta znajomość może zmienić w jego życiu. Dziś, po latach, czuje ogromną wdzięczność i chciałby podzielić się swoim doświadczeniem z tymi, którzy być może już nie mają nadziei, że może być lepiej. Prowadzone przez Patryka Gałewskiego, w ramach projektu PAKA, warsztaty z gotowania (garowania!) są pretekstem do czegoś więcej – opowiedzenia przez Patryka historii swojej i ks. Jana Kaczkowskiego. Dystans biegu to 5 km, a trasa będzie prowadzić po malowniczych drogach gminnych i leśnych na terenie gminy Giętrzwatd. Wstępny harmonogram wydarzenia: — 8:30-10:30 potwierdzenie uczestnictwa w Biurze Zawodów oraz wręczenie zestawów startowych zawodnikom

- 10:40 oficjalne otwarcie wydarzenia
- 10:45 wspólna rozgrzewka
- 11:00 start biegu na 5 km
- 12:00 limit czasu (zamknięcie mety)
- 12:00-14:00 animacje dla dzieci, spotkania z ciekawymi osobami (najpewniej ze znanym aktorem i osobami związanymi z fundacją), licytacje charytatywne, stoiska z rękodziełem
- 13:30 dekoracja zwycięzców
- 14:00-16:00 biesiada przy ognisku z muzyką na żywo.

8.30, al. Lipowa 13A.

17 MAJA

III Mistrzostwa Polski w Bezpiecznym Montażu Rusztowań

Olsztyn

Celem wydarzenia jest podnoszenie bezpieczeństwa pracy na wysokości z wykorzystaniem rusztowań i środków bhp, promowanie dobrych praktyk, przeciwdziałanie złym nawykom zagrażającym bezpieczeństwu życia i zdrowia na budowach, edukacja oraz kształtowanie świadomości w zakresie rusztowań i bezpiecznej pracy na wysokości.

Wydarzenie składa się z rywalizacji ekip monterskich, targów branży budowlanej, pokazów, konkursów oraz wykładów.

Wyjątkową część wydarzenia stanowi debata z udziałem czołowych ekspertów z branży bhp i rusztowań, której tematem będzie „Śmierć na rusztowaniu - czy stać nas na to.

8.00, Centrum Szkoleń Branżowych W-M ZDZ, ul. Lubelska 33c.

KINA W OLSZTYNIE
CZWARTEK, 2 MAJA

REPERTUAR HELIOS

CHALLENGERS / napisy: 12:30, 16:30, 18:15, 20:15; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 10 lat / dubbing: 11:20, 13:45, 17:15; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 10 lat / napisy: 20:15; NIEPOKALANA / napisy: 12:45, 14:50, 18:30, 21:00; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / dubbing: 10:20, 11:40, 13:00, 16:45; BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy: 11:00, 15:30, 17:30, 19:30; KUNG FU PANDA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:30, 14:10; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / napisy: 11:30, 20:45; ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny / od 7 lat: 11:10, 13:30; CIVIL WAR / napisy: 16:15, 18:45; OMEN: POCZĄTEK / napisy: 21:15; CZERWONE MAKI: 15:45; ABIGAIL / napisy: 14:20, 17:00; SZKOŁA MAGICZNYCH ZWIERZĄT. TAJEMNICA SZKOLNEGO PODWÓRKA / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:10; DIUNA. Część druga / napisy: 14:00; PRZYSIĘGA IRENY / napisy: 20:00

REPERTUAR AWANGARDA

Perfect Days - prod. Japonia, Niemcy: godz. 17.45; Mój pies Artur - prod. USA: godz. 17.45; Latanie dla początkujących - prod. Islandia, Wielka Brytania: godz. 17.45; Anatomia upadku - prod. Francja: godz. 19.30; Challengers - prod. USA: godz. 19.45; Back to Black. Historia Amy Winehouse - prod. Wielka Brytania, USA: godz. 19.45

REPERTUAR MULTIKINO

ABIGAIL / napisy: 11:40, 19:50; BACK TO BLACK. HISTORIA AMY WINEHOUSE / napisy 11:50, 14:35, 17:20, 20:10; BUDDA. DZIECIAK 98': 21:00; HALLENGERS / napisy: 12:45, 17:10, 20:20; CIVIL WAR / napisy: 18:25; CZERWONE MAKI: 11:15; DIUNA. CZĘŚĆ DRUGA: 14:10; GODZILLA I KONG: NOWE IMPERIUM / dubbing: 10:55, 13:30, 18:00; KICIA KOCIA W PRZEDSZKOLU / familijny / bez ograniczeń / dubbing: 10:00, 11:30, 12:55, 14:20, 15:45, 17:00; KUNG FU PANDA 4 / familijny / od 6 lat / dubbing: 10:45, 13:05, 15:25, 17:35; MÓJ PIES ARTUR / familijny / od 7 lat / dubbing: 10:25, 14:00, 16:20, 18:40; NIEPOKALANA / napisy: 16:05, 18:20, 20:35; OMEN: POCZĄTEK / napisy: 20:55; PERFECT DAYS / napisy: 14:30; POGROMCY DUCHÓW. IMPERIUM LODU / dubbing: 11:30; WŁADCA MROKU / napisy: 20:35; ZA DUŻY NA BAJKI 2 / familijny / od 7 lat: 10:00, 12:15, 15:40

DLACZEGO NIEMCY PISALI PO POLSKU?

Muszę przyznać, że do omówionego niżej dokumentu dotarłem w dość niezwykłych okolicznościach. Stało się to w olsztyńskim Archiwum Państwowym. Wskazał mi go dr Władysław Świeczkowski badający dokumenty archiwalne dotyczących Polskiej Partii Robotniczej. Chodzi o antypolski dokument zredagowany po polsku przez organizację „Związek Utrzymania Warmii”. Jego wersja polska nie jest dotąd znana historykom.

Profesor Wojciech Wrzesiński w swojej fundamentalnej pracy o głosowaniu 11 lipca 1920 roku „Polska – Prusy Wschodnie. Plebiscyty na Warmii i Mazurach oraz na Powiślu w 1920 roku” poświęcił temu Związkowi kilka zdań. Nazwa tej organizacji została tylko wymieniona po niemiecku w obszernym wyborze źródeł z tamtego głosowania „Plebiscyty na Warmii, Mazurach i Powiślu w 1920 roku” wydana w 1986 roku, w opracowaniu Piotra Stawieckiego i Wojciecha Wrzesińskiego jako „Bund zur Erhaltung des Ermlandes”. Firmowali ten Związek Hieronim Żabka i Jan Jabłoński, etatowi pracownicy Konsulatu RP w Olsztynie, którzy krótko przed głosowaniem zostali usunięci z pracy i wystąpili jako niby kierownicy nowej organizacji łączącej Warmiaków mówiących po polsku, lecz zdecydowanych w plebiscycie oddać głosy za Prusami Wschodnimi, czyli za Niemcami.

W odezwie do polskich Warmiaków w kiepskiej polszczyźnie, lecz w sposób demagogiczny (podaję tekst w oryginale) napisali:

„My warmiacy polsko-warmijskiego języka bylim do tego czasu zdania, że nasza przyszłość dla naszej Warmii jest w przyłączeniu do nowo ubudowanej Polski.

Jak to Polacy z Warszawy, Poznania i Galicji do nas przysli, aby nas dla siebie wyzyskać, byliśmy pełnej nadziei z radością gotowi z niemy pracować. My dla Polski pracowali, a jakie podziękowanie było za naszą chętną pracę? Oni nas pomału, ale na pewno na bok odsunęli.

Rodacy! My są rozczarowani. Prawie ta wspólna praca z tymi warszawskimi, poznańskimi i galicyjskimi nam pokazała co to za ludzie są. Przedtem my ich nie znali. Teraz wiemy co oni chcą. Spójrzcie rodacy tylko na tych warszawiaków, po-

Pierwsza strona „plebiscytowego” wydania Gazety Olsztyńskiej

znańcyków i galicjaków w rejschoffe. Oni na nas krzywo patrzą i wyśmiewają się z naszej warmijskiej mowy. Naprzód się do nas przybliżali a teraz coraz więcej ludzi przyprowadzają z Warszawy i Galicji i te cudzoziemce obsadzają tutaj najlepsze miejsca. My warmiacy mamy pracować a te warszawiaki, poznańscy i galicjaki chcą nas tylko komenderować. My mamy być dla niech tylko bydło do pracy.

Rodacy! Tego my sobie nie mogliśmy dać pozwolić, toć my warmiacy są nie gorsze jak te warszawiaki i galicjaki i na naszej ukochanej warmijskiej ziemce my mamy tu co do mówienia a nie cudzoziemce.

O jeden raz nam się oczy otworzyły. My widzimy teraz to straszne niebezpieczeństwo, które nam grozi. Co by się stało, kiedy bym zostali do Polski przyłączeni? To bym mieli taką gospodarkę jak w reischsfocie. Tysiącami jak mrówki by się do nas to polakstwo pchało i te najlepsze miejsca urzędowe by oni obsadzili, aby nad nami regeerować. Nas Warmiaków oni by w Warmii wysuwali i my bym byli dla nich tylko zwierzęta do pracy, aby ich karmić.

Kochani Rodacy! Uwiescie nam jak my jako członki bojówki tech warszawiaków i galicjaków poznali. Wyzyskać oni nas chcieli więc nic i to by i w przyszłości tak było. My to bardzo dobrze poznali co my są wielkiego niebez-

pieczeństwa ostrzegać. Nasza nadzieja do Polski była fałszywa nadzieja, z tego powodu my ją teraz odrzucili. Pozostaliśmy przy tej ziemce, którą my znamy, a to jest prowincja naszej rodziny to są PRUSY WSCHODNIE.

W tem razie my bardzo dobrze wiemy, co my mamy. My niemiecką konstytucję bardzo dobrze znamy. My wiemy że ona nam gwarantuje utrzymanie wolności naszej, naszej katolickiej wiary i naszej polsko-warmijskiej mowy.

Z tego powodu my zdecydowali, nie uważając na kłamliwe obietnki tech warszawiaków i galicjaków i założyliśmy

„ZWIĄZEK UTRZYMANIA WARMII”.

Rodacy wstępujcie wszyscy do tego związku. My tylko sami chcemy los Warmii rostrzygnąć, my nie chcemy żeby Warmia była rozdzielona, tylko ma cała pozostać przy naszej starej prowincji rodzinny przy Prusach Wschodnich. My nie chcemy, że rodaki z rodakami by się wojowali. Organizacja Heimatvereinów podaje nam reka do pokoju. Chwytajmy za nią, bowiem i oni mają tylko jeden cel przed oczyma: Warmia przed warszawiakami i Galicjanami chcą chronić.

MY WARMIACY CHCEMY NASZ LOS TYLKO SAMI ROZSTRZYGNĄĆ.

Dlatego kochani rodacy, wstępujcie wszyscy do naszego związku utrzymania Warmii”.

W podpisie pod odezwą znalazły się dwa nazwiska: Hieronim Żabka i Jan Jabłoński (w „Gazecie Olsztyńskiej” z tego okresu podawano, że nosił on nazwisko Jabłoński).

Do tych dwóch dołączył jeszcze Maks Könitz. Przeszedł on podobną drogę zdrajcy Polaków. Podobnie jak Żabka i Jabłoński został przez Polaków usunięty, a potem za znaczną sumę marek przeszedł do obozu niemieckiego.

Związek Utrzymania Warmii narodził się w ostatniej fazie, na trzy tygodnie przed plebiscytem. Nie miał charakteru struktury organizacyjnej. Jego rola ograniczała się do wystąpień wiecowych. Przeciwko Związkowi ostro występowała „Gazeta Olsztyńska”. Ostrzegano w kilkunastu publikacjach polskich Warmiaków: „Strzeżcie się przed zdrajcami sprawy polskiej z obozu Żabki i Jabłońskiego. Jak Judaszowi zaprzędałi się oni Worgitzkiemu i Niemcom za marne pieniądze zdradzieckie, aby w ostatniej chwili przed

plebiscytem się zamieszanie, niezgodę w obozie polskim i werbować głosy Polkom dla Niemców. Czuwajcie bracia Warmiacy i Warmiaczki, lotry i zdrajcy wysyłają swych agentów płatnych, którzy w polskim języku obrzydzają Wam Polskę i wszystko co się sprawy polskiej tyczy”.

Tymczasem Żabka, Jabłoński i Könitz występowali na wiecach w Gietrzwałdzie, Giławach, Butrynach, Lamkowie. Opobycie Żabki w Brąswaldzie napisała w swoich wspomnieniach Maria Zientara-Malewska. Opisała tam, jak sam Żabka próbował jej babcię Elżbietę Kraskową zaprosić na wiec w karczmie Żabińskiego, a ta wygoniła go z zagrody z okrzykami: „Ty podły zdrajco – I dalej na niego z motyką i za uciekającym rzuciła jeszcze duży kamień”.

Max Worgitzki, przywódca Heimatdienstu próbował łączyć działania związane rzekomo z pozbywaniem stanowisk miejscowych Polaków z usunięciem Stanisława Nowakowskiego w czerwcu 1920 roku funkcji redaktora „Gazety Olsztyńskiej”. Powodem tego była zmniejszona operatywność i jak napisano, obniżenie agresywności w piśmie wobec napastliwości Niemców. Nowakowski nie wierzył w możliwości wygrania plebiscytu przez Polaków. Jego miejsce jako redaktor „Gazety” zajął Ludwik Łydko. Poza tym zarówno Łydko, jak i Nowakowski nie byli Warmiakami, więc argumenty Worgitzkiego odbiegały od meritum sprawy.

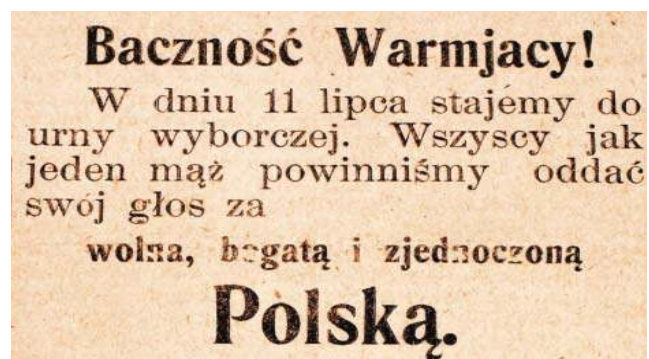
Jest pewne, że tego ro-

dzaju działania podjęte przez Niemców przed samym głosowaniem tu pod Olsztynem i w kilku parafiach powiatu reszelskiego przyczyniły się jeszcze do obniżenia liczby głosów oddanych przez polskich Warmiaków. O tym dotąd nikt nie napisał. Wpływanie w ten sposób na mało wyrobionych politycznie ludzi przy pomocy argumentów wydumanych i nieprawdziwych musiało wpłynąć na Warmiaków.

Po takich działaniach na polskiej Warmii Niemcy zainteresowali się możliwościami pozyskania głosów na Mazurach. Podjęli więc frontalny atak na rodzinę Leyków. Fryderyk Leyk został zmuszony do prostowania w gazetach polskich nieprawdziwych wiadomości o swoim rzekomym przejściu na stronę niemiecką. Taką wersję upowszechniały niemieckie czasopisma.

A swoją drogą musi budzić zdziwienie, że akurat taki dokument z 1920 roku znalazł się pośród akt ujmujących działalność Polskiej Partii Robotniczej na Warmii i Mazurach po 1945 roku. DR JAN CHŁOSTA

W cyklu „Nasza historia” ostatnio ukazały się: Igor Hrywna: Pomniki wyrwali traktorami. Potem zasiali trawę; Łukasz Razowski: Ich nazwa oznaczała praojca; Igor Hrywna: To Niemcy wysadzili ten pociąg?; Igor Hrywna: Mięso w piątek: Dziękujemy; dr Jan Chłosta: Wspomnienie o Jerzym Burskim; Stanisław R. Ulatowski: Zamek Działyńskich stał nad Welem i Drwęcą; Ryszard Kowalski: Dziś dawne koszały służą mieszkańcom; Igor Hrywna: Wtedy podszedł oficer i strzelił „Ince” w głowę; Igor Hrywna: Na początku była karczma, potem wojsko i turyści; Łukasz Razowski: Tygrysy Królewskie pod Bartoszczami?; Stanisław R. Ulatowski: Urzędy pocztowe były... agenturami; Elżbieta Żywczyk: By czas nie zaczął i niepamięć; Ewa Lubińska: Archeologów zaintrygowały... muszle po ostrzygach;

Polska plebiscytowa ulotka z 1920 roku

18 kwietnia Komisja Europejska ogłosiła zaproszenie do składania wniosków o wartości 23 mln euro. Cel? Pomoc państwom członkowskim UE w opracowaniu nowych sposobów rozwiązywania problemu długotrwałego bezrobocia i wspierania ludzi w odnalezieniu drogi powrotnej na rynek pracy. To część ogłoszonego niedawno planu działania, którego celem jest rozwiązanie problemu niedoborów siły roboczej w UE.

Za pośrednictwem niniejszego zaproszenia do składania wniosków, finansowanego w ramach inicjatywy „Innowacje społeczne +” z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) — Komisja zamierza wykorzystać wcześniejsze obiecujące inicjatywy i wzmocnić rolę organizacji gospodarki społecznej. Organizacje te traktują priorytetowo cele społeczne i środowiskowe i ponownie inwestują większość swoich dochodów w swoje inicjatywy. Mają udowodnioną zdolność do wspierania osób, które ucierpiały z powodu izolacji i ubóstwa w wyniku długotrwałego bezrobocia.

NOWE POMYSŁY NA POMOC LUDZIOM W ZNALEZIENIU PRACY

Chociaż dane dotyczące zatrudnienia w UE są rekordowo wysokie i wynoszą 75,5% w czwartym kwartale 2023 r., rozwiązanie problemu długotrwałego bezrobocia — czyli osób, które pozostają bez pracy od ponad roku — pozostaje problemem w wielu państwach członkowskich. W 2022 r. w UE 4,5 mln osób powyżej 25. roku życia było zarejestrowanych jako osoby długotrwale bezrobotne.

Im dłużej dana osoba pozostaje bezrobotna, tym trudniej jest jej znaleźć pracę — co zwiększa ryzyko ubóstwa i wykluczenia społecznego. Tradycyjne środki, takie jak szkolenia bez zindywidualizowanego wsparcia, często są niewystarczające, aby skutecznie rozwiązać ten problem.

W poszukiwaniu rozwiązań niedawny raport finansowany ze środków UE wykazał potencjał innowacyjnych podejść, takich jak tak zwane „gwarancje zatrudnienia”, które mogą pomóc osobom

długotrwale bezrobotnym w ponownym wejściu na rynek pracy. Działania takie pomagają w znalezieniu lub utworzeniu miejsc pracy, które są dobrze dopasowane do profili ludzi, a jednocześnie odpowiadają potrzebom ich społeczności lokalnych. Programy te mogą przynieść szerokie korzyści: świadczyć przydatne usługi po przystępnych kosztach dla społeczności lokalnej, oferować nową ścieżkę zatrudnienia osobom, które przez długi czas pozostawały bez pracy, a także pomagać w uzupełnianiu braków w zakresie siły roboczej i umiejętności.

Dzięki tym inicjatywom osoby długotrwale bezrobotne mogą rozpocząć budowanie swojej niezależności finansowej, rozwoju zawodowego i pewności siebie. Poprawia to ich perspektywę na przyszłe zatrudnienie na szerszym rynku pracy, wspierając ich włączenie społeczne i gospodarcze.

PRZYKŁADY INNOWACYJNEGO PODEJŚCIA

W raporcie na temat „Gwarancji pracy i innych innowacyjnych podejść” wskazano przykłady inicjatyw, które skutecznie wspierały osoby długotrwale bezrobotne. Na przykład — program pilotażowy gwarancji pracy Marienthal w Austrii oferuje pracę z godziwym wynagrodzeniem wszystkim osobom długotrwale bezrobotnym.

Z kolei we Francji inicjatywa „Terytoria Zero Długoterminowego Bezrobocia” pomaga w zatrudnianiu osób, które są bezrobotne od co najmniej roku. Ocenia umiejętności i aspiracje ludzi, dopasowując je do potrzeb społeczności i tworząc miejsca pracy odpowiadające tym potrzebom. Projekt prze-

Fot. New Employee

kierowuje oszczędności ze świadczeń pieniężnych wypłacanych osobom bezrobotnym na tworzenie tych miejsc pracy.

Podobne podejście wprowadzono także w Belgii, gdzie w Walonii przy wsparciu Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) ma zostać utworzonych 17 terytoriów o zerowym poziomie długotrwałego bezrobocia.

Inicjatywa Solidarnego Dochodu Podstawowego w Berlinie w Niemczech ma na celu walkę z długotrwałym bezrobociem poprzez zaoferowanie 1000 możliwości zatrudnienia osobom bezrobotnym przez okres do pięciu lat.

DZIAŁANIA UE DLA WSPARCIA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Kilka dni temu Komisja Europejska wzięła udział w wydarzeniu zorganizowanym przez Komitet Regionów, którego celem było zbadanie, w jaki sposób instytucje UE mogą jeszcze skuteczniej współpracować, aby wspierać państwa członkowskie w rozwiązywaniu problemu długotrwałego bezrobocia.

W wydarzeniu udział wzięli m.in.: przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów Vasco

Alves Cordeiro, komisarz ds. zatrudnienia i praw socjalnych Nicolas Schmit, a także członkowie Parlamentu Europejskiego, członkowie Komitetu Regionów i inni prelegenci wysokiego szczebla.

— Projekt europejski dotyczy ludzi — mówi Vasco Alves Cordeiro, przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów. — Dzięki uruchomionej dzisiaj inicjatywie Komisji Europejskiej dbamy o to, aby nikt nie został pominięty. Regiony i miasta wdrażają inicjatywy dostosowane do ich lokalnych realiów, aby rozwiązać problem długotrwałego bezrobocia. Dzięki temu zaproszeniu będą mogły wykorzystać fundusze EFS+, aby lepiej stawić czoła temu wyzwaniu społecznemu, gospodarczemu i ludzkiemu. Europejski Komitet Regionów jest aktywnym partnerem w walce z długotrwałym bezrobociem.

NASTĘPNE KROKI

Organizacje mają czas do 30 września 2024 r. na złożenie wniosków, postępując zgodnie z instrukcjami zawartymi na stronie internetowej zaproszenia (<https://www.esf.lt/en/transnational-calls/innovative-approaches-tackling-long-term-unem->

ployment/1430), w którym muszą brać udział organizacje z co najmniej dwóch różnych krajów UE i/lub z Islandii, Czarnogóry, Norwegii i Serbii. Projekty mogą trwać do 36 miesięcy i mogą otrzymać dotacje w wysokości od 1 do 3 milionów euro na projekt.

Sesja internetowa w dniu 28 maja 2024 r. będzie okazją do zadania pytań dotyczących zaproszenia, zostanie także zorganizowana sesja dobierania partnerów, aby ułatwić tworzenie nowych partnerstw w celu budowania projektów. Informacje o obu sesjach zostaną udostępnione na wskazanej powyżej stronie internetowej konkursu.

SZANSE

Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) to główny instrument Unii Europejskiej służący inwestowaniu w ludzi i wspieraniu wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych. Dysponując 95,1 mld euro z budżetu UE na lata 2021–2027, EFS+ wnosi istotny wkład w unijną politykę w zakre-

sie zatrudnienia, społeczną, edukacyjną i umiejętności, w tym w reformy strukturalne w tych obszarach.

W ramach EFS+ inicjatywa Innowacje Społeczne+ ma na celu opracowywanie i transfer innowacyjnych rozwiązań wyzwań społecznych, szczególnie w obszarach zatrudnienia, edukacji, umiejętności i włączenia społecznego.

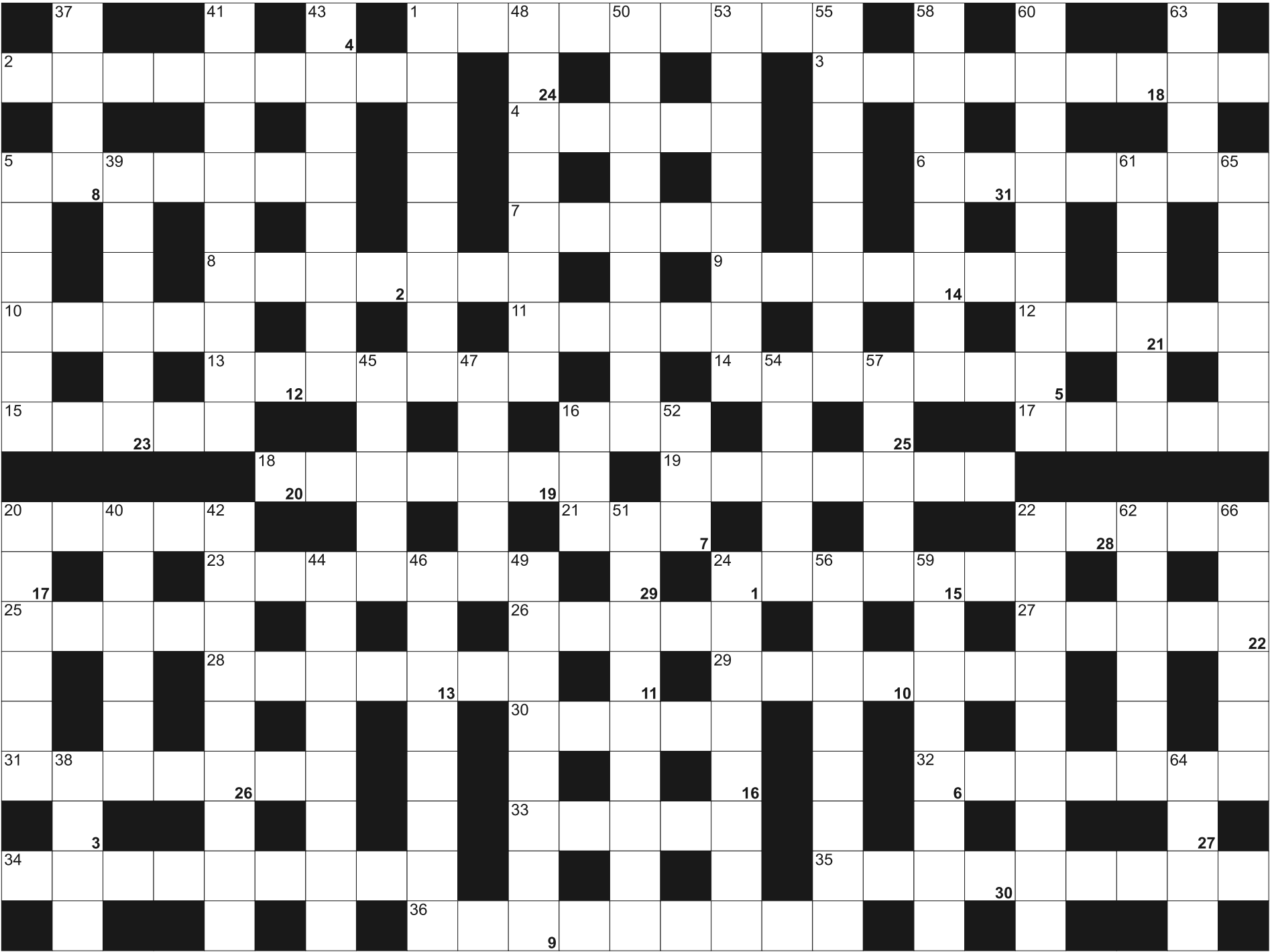
— Długotrwale bezrobocie ma tragiczne konsekwencje dla społeczeństwa, gospodarki, a co najważniejsze dla dotkniętych nim osób — mówi Nicolas Schmit, komisarz ds. pracy i praw socjalnych. — To marnowanie talentów i produktywności, na które Europa nie może sobie pozwolić. Władze lokalne i organizacje ekonomiczne i społeczne w całej Europie pokazały, że można zaoferować nową szansę osobom, które przez długi czas pozostawały bez pracy. UE będzie w dalszym ciągu walczyć z długotrwałym bezrobociem i wspierać środki promujące miejsca pracy wysokiej jakości.

OPRAC. MMB

EUROPE DIRECT
Warmia i Mazury

Krzyżówka klasyczna z hasłem

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 31, utworzą rozwiązanie - przysłowie:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31									

POZIOMO: 1) bezinteresowny dobroczyńca potrzebujących; 2) państwo wyspiarskie z San Juan; 3) Giulio, były włoski premier; 4) może być na cztery koła; 5) pod oknem; 6) drugie co do wielkości miasto na wyspie Vancouver; 7) klinowy lub do spodni; 8) trzecia żona Bolesława I Chrobrego; 9) przestarzałe o chodniku; 10) Makak królewski; 11) skrzyżowanie o ruchu okrężnym; 12) przeciwnik egzorcysty; 13) rezystor inaczej; 14) poszczególne ministerstwa; 15) wyżej niż kapitan; 16) niewiadoma w równaniu; 17) bada wrak statku; 18) pływa nad powierzchnią wody; 19) obrażony, dotknięty; 20) Joanna z Zimnej Wojny Pawlikowskiego; 21) mocny alkohol z soku z trzciny cukrowe; 22) warzywo na cukier; 23) ateńskie wzgórze z sanktuarium Artemidy; 24) wieczorny posiłek; 25) K w chemii; 26) gruzińska potrawa z sera i ciasta

makaronowego; 27) z Filonem w książce Karpińskiego; 28) podtrzymuje złamaną rękę; 29) Abraham, prezydent USA; 30) wcięcie w pasie; 31) rola Viggo Mortensena we "Władcy pierścieni"; 32) Thomas ... Wilson, prezydent USA; 33) kraj ze stolicą Nuku'alofa; 34) piorunochron; 35) rejestruje parametry jazdy; 36) żyd w Starym Testamencie

PIONOWO: 1) park narodowy w prowincji Quebec w Kanadzie; 5) kompletne rozbicie przeciwnika; 16) metal Y; 20) ludowy zespół muzyczny; 22) lekarz od borowin i wód podziemnych; 24) pustynna kotlina w pld. Afryce z rzeką Okawango; 37) Sforza na polskim tronie; 38) kotwiczowisko; 39) męski, żeński lub nijaki; 40) niejedna w alfabecie; 41) urządzenie do sprężania gazów; 42) specjalista od chorób żołądka; 43)

sprawdzian ortograficzny; 44) inwentaryzacja w sklepie; 45) słuchane w samochodzie; 46) Roman, reżyser z oscarami za "Pianistę"; 47) lodowy domek; 48) park rozrywki, wesołe miasteczko; 49) odciągacz pokarmu; 50) Lewandowski, Milik i Patek; 51) alergia; 52) ryba z wąsami; 53) naczelny lub techniczny w wydawnictwie; 54) grecka muza poezji miłosnej; 55) zaskakująca sprzeczność; 56) duży jadalny skorupiaki z ciepłych mórz; 57) na feldze; 58) Konrad, długoletni kanclerz Niemiec; 59) sąsiedzi Serbów; 60) narodowa rasa psów w Szwajcarii; 61) Bergman, szwedzki reżyser; 62) brytyjska agencja prasowa; 63) jądro z elektronami; 64) szlam, muł; 65) odrywany od czereśni; 66) miasto z Wawelem

SUDOKU

		9		8	4		2	
7			2			4		
		2	3	7	1			
	1	7					8	
8	2		7		5			4
9	3			4	6			
6			1	3	7			8
				9				7
	7			5				3

	5			8	4	9	6	
				5	1	4		7
9		8			7	5		3
	1				8			5
		4			6			9
	3		7		5	2		1
					3			
4		5	6					
	9			4				

9				2				
		2			3			
			9	1			2	
5	7					4		9
2			4		1	5	6	
		6	7		8		1	3
6		3			9			
1			5			6		4
7	5			6	2			

GO TV

#rzetelnaGO

POKAZUJEMY
TO, CO
NAPRAWDĘ
WAŻNE!

1886 ^{130 LAT} 2024

SUBSKRYBUJ!

Gazeta Olsztyńska

KONSTAŁ PRODUCENT

**GARAŻE blaszane
BRAMY garażowe
KOJCE dla psów**

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport cały kraj
Montaż **GRATIS**
Dogodne **RATY**

89-650-30-43 85-733-60-26
29-642-34-61 55-621-23-38
512-853-323
www.konstal-garaze.pl

184240tr-a-M

ZWIERZĘTA

sprzedam

SPRZEDAŻ kur, kurcząt - dostawa gratis, 503-508-148

NIERUCHOMOŚCI

sprzedam

!!! Sprzedam działkę 15000 m² nad jeziorem Karw, gmina Mrągowo z własną linią brzegową z rozpoczętą budową. 509-489-027

DZIAŁKA ogrodnicza 400m² w Mykach przy trasie Wadąg/Słupy cena 40.000 domek drewniany, prąd, woda 513-505-384

WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

kupię

KUPIĘ NIERUCHOMOŚĆ, najlepiej mieszkanie, może być do remontu lub zadłużone, POMOGĘ w spłacie długów, ZAPŁACĘ wysoką NAGRODĘ FINANSOWĄ za informację o takiej nieruchomości (jeżeli dojdzie do zakupu) tel. 661-435-785

do wynajęcia

NAD jeziorem Żbik do wynajęcia urzędzone, 2-pokojowe i 3-pokojowe, 502-145-295

pozegnania.net

Wyraź swój żal i zapal wirtualną świeczkę

GAZETA OLSZTYŃSKA

380-314190pb1-b-M

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 29 kwietnia 2024 r. zmarł Nasz Kochany Mąż, Tata, Dziadek, Teść i Brat

ś. † p.

Ireneusz Motacki

Uroczystości pogrzebowe rozpoczną się 4 maja 2024 r. (sobota) o godz. 12.45 pożegnaniem i modlitwą różańcową w kaplicy przy ul. Mariańskiej, skąd o godz. 13.15 nastąpi wyprowadzenie na mszę świętą pogrzebową do kościoła pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa przy ul. Kopernika w Olsztynie. Ceremonia pochowania odbędzie się na cmentarzu komunalnym w Dywitach (kondukt żałobny od wschodniej bramy – od strony Kieźlin).

Pogrążona w żałobie rodzina

699240pb1-a-M

PRACA

dam pracę

W gospodarstwie mlecznym, 534-920-987

ZATRUDNIĘ w gospodarstwie, 501-172-462

ZATRUDNIMY ślusarza / spawacza/montera zabudów samochodowych. Barczewo, 609-515-253

AUTO-MOTO

kupię

SKUP AUT!!! NAJWYŻSZA CENA TEL. 730 750 266

USŁUGI

budowa | remont

SZALÓWKA, podłoga, boazeria, sztacheta, taras. Tartak Żarnowo k. Augustowa, tel. 693-491-205.

inne

SZYCIE kołder, 665-434-450

ROLNICTWO

zwierzęta hodowlane

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

KURY młode nioski, od hodowcy, szczepione, dowóz, TANIO, 502-031-298

SACRUM

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE

ANDRZEJ DĄBROWSKI
Olsztyn, ul. Limanowskiego 18/2
89 67 77 100, kom. 530 308 308

GODNIE - SOLIDNIE - Z SZACUNKIEM

Całodobowy przewóz zmarłych

3205200pb1-d-M

USŁUGI POGRZEBOWE

ARKA
Elżbieta Michałowska Anna Michałowska

OLSZTYN (Zatorze), ul. M. Zientary-Malewskiej 2A
89 534 72 42, 605 635 908

OLSZTYN (Jaroty), ul. Herberta 16/24
(wejście od Wilczyńskiego, naprzeciw „Medyka”)
89 526 66 01, 605 665 909

www.arkaolsztyn.pl

Całodobowy przewóz zmarłych

6146190pb1-i-M

ARKADIA
Olsztyn, ul. Jagiellońska 52/85

tel. 89 526 67 53, 665 175 125
całodobowe przewozy zmarłych

www.zuparkadia.olsztyn.pl

Gwarantujemy godną i kulturalną posługę

1039230pb1-c-P

TU ZLECISZ ZAMIESZCZENIE NEKROLOGU LUB KONDOLENCJI W „GAZECIE OLSZTYŃSKIEJ” I „DZIENNIKU ELBLĄSKIM”

NEKROLOGI (wymagany akt zgonu). Terminy przyjęć*:
• na poniedziałek – do piątku do godz. 15.00
• na wtorek, środę, czwartek, piątek – dnia poprzedniego w godz. 7.00-15.00
* Dotyczy Biura Ogłoszeń w Olsztynie, plac Józefa Bema 5

KONDOLENCJE
(wymagany dowód osobisty osoby nadającej) ukazują się w ciągu trzech dni od chwili nadania

Biuro Ogłoszeń, **OLSZTYN**, plac Józefa Bema 5
czynne w godz. 7.00-15.00, soboty – nieczynne
tel. **514-800-517**, b.ogloszen@gazetaolsztynska.pl

www.pozegnania.net

Biuro Ogłoszeń, **ELBLĄG**, ul. Rybacka 35
tel. 55-236-18-02
pon.-pt. godz. 8.00-16.00

380-289190pb1-c-M

SKARBEEK NA DRODZE DO AWANSU

TENIS STOŁOWY Olsztynianki w debiutanckim sezonie I ligi poniosły tylko jedną porażkę, dlatego w maju English Perfekt AZS UWM stanie przed szansą awansu do Ekstraklasy. W decydującym o awansie barażu zmierzy się ze Skarbkiem Tarnowskie Góry.

Olsztynianki w sezonie zasadniczym I ligi grupy północnej zdecydowanie zajęły pierwsze miejsce. W 18 spotkaniach zawodniczki prowadzone przez Michała Ogrodniczaka zgromadziły na swoim koncie 34 punkty. Wygrały 17 z 18 spotkań, a jedynej porażki doznały z drugim w tabeli zespołem Dojlidy Białystok. Wynik imponujący, ale to nie wystarczyło do bezpośredniego awansu, bo teraz trzeba wygrać jeszcze dwumecz ze Skarbkiem Tarnowskie Góry, który z 28 punktami zajął drugie miejsce w grupie południowej I ligi.

LIDERKAMI ZESPOŁU PROWADZONEGO PRZEZ MICHAŁA OGRODNICZAKA I JOANNĘ RYBĘ SĄ: KATARZYNA ŚLIFICZYK (30 ZWYCIĘSTW I 5 PORAŻEK) ORAZ KAROLINA PĘK (28/3). TE DWIE ZAWODNICZKI W INDYWIDUALNYM

RANKINGU OKAZAŁY SIĘ NAJLEPSZYMI ZAWODNICZKAMI I-LIGOWEGO SEZONU.

Ponadto po dziesięć zwycięskich pojedynków (ze stuprocentową skutecznością!) rozegrały Aneta Olendzka oraz Wenwen Liu. Oprócz nich o ligowe punkty walczyły: Aleksandra Jarkowska, Wiktoria Wrzosek, Anita Rutkowska, Daria Duralak, Zuzanna Gapińska, Monika Pawłowska, Dominika Bogucka oraz Joanna Ryba.

- Założenia przed sezonem były takie, żeby spróbować wywalczyć miejsce dające baraże. Oczekiwaliśmy, że będzie trudniej - przyznaje Michał Ogrodniczak. - Zespół, który udało nam się stworzyć w tym sezonie, okazał się dużo mocniejszy od pozostałych drużyn. Jest doświadczony, a większość klubów dysponowała młodszymi zawodniczkami.

- Najwięcej meczów rozegrała nasza kapitan Katarzyna Ślificzyk, która

Olsztynianki przez pierwszoligowe rozgrywki przeszły niczym burza, są też faworytkami barażów ze Skarbkiem

może pochwalić się medalami seniorskich mistrzostw Polski. Natomiast Karolina Pęk jest paraliżowaną i też ma wiele

sukcesów na swoim koncie - dodaje Joanna Ryba, grająca asystentką trenera. - Warto także wspomnieć o dwóch zawodniczkach

przyjezdnych, czyli o Wenwen Liu z Działdowa i Anecie Olendzie, która przylatuje do nas z... Hiszpanii. Aneta pochodzi z Warmii

i Mazur i wcześniej też reprezentowała barwy AZS.

W połowie maja English Perfekt AZS UWM Olsztyn zmierzy się w barażach z zespołem z Tarnowskich Gór. Do rewanżu ma dojść na początku czerwca. - Rywal ma za sobą bogate doświadczenie - wyjaśnia Ogrodniczak. - Kilka sezonów temu występował w Ekstraklasie. W tym momencie po części złożony jest z zawodniczek młodzieżowych. W grupie południowej finalnie poradził sobie dobrze, chociaż tam rywalizacja była bardziej zacięta niż u nas.

Zespół z Kortowa jest przygotowany do najwyższej klasy rozgrywkowej i w tym momencie są już prowadzone rozmowy kontraktowe na przyszły sezon. Trenerzy nie chcą jednak zdradzać szczegółów. - Wiele będzie zależało od budżetu, jakim będziemy dysponować. Jesteśmy jeszcze przed rozmowami z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim i Urzędem Marszałkowskim - kończy Joanna Ryba. **EM**

O PIŁCE

>>> Dziesięć finałów i cztery triumfy - to bilans w Pucharze Polski Wisły Kraków. W czwartek na PGE Narodowym w Warszawie „Biała Gwiazda” zagra w finale z Pogonią Szczecin, która po raz czwarty dotarła do decydującego spotkania, a trzy poprzednie przegrała. Wisła w historii tych rozgrywek zapisała już w 1926 roku, wygrywając inauguracyjną edycję. Wtedy w finale na własnym stadionie pokonała Spartę Lwów 2:1. Kolejne finały, ale bez sukcesu, to lata 1951 i 1954. Zła passa odwróciła się w 1967 roku, kiedy w Kielcach zwyciężyła 2:0 po dogrywce grający wtedy na trzecim poziomie Raków Częstochowa. Później były trzy porażki: z Arką Gdynia, Lechem Poznań i w dwumeczu z Amicą Wronki, następnie triumfy w 2002 i 2003 roku, odpowiednio, nad tą samą ekipą z Wielkopolski i imienniczką z Płocka oraz ostatni finał w 2008 roku przegrany w Bełchatowie z Legią Warszawa

po rzutach karnych. Zatem na finał kibice i piłkarze Wisły czekali 16 lat, a od ostatniego sukcesu mija 21. Krakowianie zadebiutują na PGE Narodowym, podobnie jak ich rywal. Pogoń po raz czwarty dotarła do finału i wciąż czeka na pierwszy triumf oraz... pierwszego gola. Trzy dotychczasowe przegrała po 0:1 - w 1981 roku w Kaliszu po dogrywce z Legią Warszawa, w kolejnej edycji we Wrocławiu z Lechem Poznań oraz w 2010 w Bydgoszczy z Jagiellonią Białystok. Transmisja z finału Pucharu Polski - g. 15.50 w Polsacie i Polsacie Sport.

LIGA HISZPAŃSKA Piłkarze Barcelony wygrali u siebie z Valencią 4:2 na zakończenie 33. kolejki hiszpańskiej ekstraklasy. Robert Lewandowski strzelił dwa gole głową, a w doliczonym czasie trafił do bramki z rzutu wolnego. To pierwszy hat-trick kapitana reprezentacji Polski w La Liga.

Triumfujący Robert Lewandowski

Tym samym polski napastnik pokazał, że nie rezygnuje z tytułu króla strzelców. Lewandowski, ma w dorobku 16 bramek, wyprzedzając Ukrainiec Artem Dowbyk z Girony (19) oraz Anglik Jude Bellingham z Realu Madryt i Norweg Alexander Sorloth z Villarrealu (po 17). Poza tym 16 razy do siatki posłał piłkę również Chorwat Ante Budimir z Osasuny Pampeluna. 35-letni Lewandowski występuje w Barcelonie drugi sezon. W poprzednim z 23

golami sięgnął po tytuł króla strzelców. Łącznie w hiszpańskiej ekstraklasie uzyskał do tej pory 39 bramek.

FUTSAL Constract Lubawa, obrońca tytułu mistrza Polski, w półfinale zmierzy się z Futsalem Leszno. Fazę zasadniczą Ekstraklasy Lubawianie zakończyli na pierwszym, a Leszno na czwartym miejscu. * Półfinały (gra się do dwóch zwycięstw), 8 maja: Futsal Leszno - Constract Lubawa

(19), Piast Gliwice - Rekord Bielsko-Biała (18:30); 11 maja: Constract - Leszno (18), Rekord - Piast (19).

KLASA OKRĘGOWA Na szóstym poziomie rozgrywkowym w Polsce - w większości jest to klasa okręgowa, a w kilku województwach V liga - rywalizuje 721 klubów. Wśród nich są 32 zespoły z Warmii i Mazur. No i dwa z nich, czyli Łyna Sępól (grupa 1) i Delfin Rybno (grupa 2), znalazły się w ścisłej czołówce rankingu - niestety, niechlubnym - klubów z najbardziej dziurawą obroną. Bezkonkurencyjny jest podlaski Tytan Wisznice, którego bramkarz w tym sezonie już 139 razy wyjął piłkę z siatki, natomiast dwaj reprezentanci Warmii i Mazur znaleźli się w czołowej dziesiątce, bo Łyna Sępól straciła już 110 goli (w tym ostatnio 10 w Olsztynie), a Delfin 108 (ale ostatnio przegrał tylko 1:2 z MKS Działdowo).

Oto 15 klubów okręgowki z najgorszymi obronami w Polsce:

1. Tytan Wisznice - 139 (Podlaski ZPN)
2. Sokół Suliszewo - 127 (Zachodniopomorski ZPN)
3. LZS Jędrzychów - 123 (Opolski ZPN)
4. Błękitni Motarzyno - 115 (Pomorski ZPN)
5. Garbarnia Kępice - 112 (Pomorski ZPN)
6. Łyna Sępól - 110 (Warmińsko-Mazurski ZPN)
7. Delfin Rybno - 108 (Warmińsko-Mazurski ZPN)
- Górniki Lubin - 108 (Dolnośląski ZPN)
- Grom Nakła - 108 (Pomorski ZPN)
10. Orzeł Piątkowisko - 106 (Łódzki ZPN)
11. Stal Grudziądz - 103 (Kujawsko-Pomorski ZPN)
12. KS Międzyrzecze - 102 (Śląski ZPN)
13. Orkan Zapół - 99 (Podkarpacki ZPN)
14. Sadownik Waganiec - 98 (Kujawsko-Pomorski ZPN)
15. Olimpia Niedźwiada - 97 (Łódzki ZPN)

OBY KOTWICA NIE BYŁA ZBYT CIĘŻKA

PIŁKA NOŻNA Po poniedziałkowym zwycięstwie nad rezerwami Lecha Stomil nie miał zbyt dużo czasu na regenerację, bowiem w piątek zagra na wyjeździe z Kotwicą Kołobrzeg. Podopieczni trenera Grzegorza Lecha wciąż są w strefie spadkowej II ligi.

Pokonanie rezerw Lecha wlało w serca kibiców nieco optymizmu na koniec sezonu, chociaż szczerze trzeba przyznać, że nie było to jakieś porywające widowisko. Na dodatek nie było widać, że gra drużyna walcząca o życie, dla której ewentualna porażka mogła być przysłowiowym gwoździem do trumny. W efekcie to goście mieli więcej sytuacji bramkowych, ale pod koniec spotkania szczęście uśmiechnęło się do Stomilu, gdy w polu karnym Lecha przytomnie zachował się Piotr Kurbiel, który pokonał bramkarza Lecha. Dla napastnika Stomilu było to piąte trafienie w sezonie i tym samym stał się najlepszym strzelcem zespołu.

*** STOMIL OLSZTYN - LECH II POZNAŃ 1:0 (0:0)**
1:0 - Piotr Kurbiel (79)
STOMIL: Miłosz Garstkiwicz - Filip Szabaciuk, Hubert Sadowski, Lukáš Kubáň, Karol Żwir - Filip Wójcik, Michał Bezpalec, Filip Laskowski (77 Michał Karlikowski), Łukasz Szramowski (68 Piotr Kurbiel), Bartosz Florek - Dawid Retlewski (57 Daniel Pietraszkiewicz).

Dzięki zwycięstwu olsztynianie opuścili ostatnie miejsce w tabeli wiosny, ale do pełni szczęścia jeszcze długa droga. Są jednak już niewielkie powody do radości, bo przecież warto przypomnieć, że jeszcze dwie kolejki temu Stomil i Olimpia Elbląg były najsłabszymi zespołami drugoligowej wiosny.

W sobotę w Elblągu Olimpia zagra z krakowskim Hutnikiem. Początek o g. 17

TABELA WIOSNY

1. Polonia	19	20:15
2. ŁKS II	16	12:10
3. Pogoń	16	14:16
4. Radunia	15	15:11
5. Hutnik	15	13:11
6. Olimpia G.	15	7:5
7. Chojniczanka	15	9:10
8. Stal	14	10:8
9. Zagłębie II	14	13:13
10. Jastrzębie	14	12:12
11. Kalisz	13	13:10
12. Wisła	13	13:12
13. Olimpia E.	12	9:14
14. Kotwica	10	12:12

15. Lech II	10	8:9
16. Stomil	10	6:7
17. Sandecja	8	10:14
18. Skra	8	6:12

Obecnie olsztynianie do bezpiecznego miejsca w tabeli tracą trzy punkty, szanse na uniknięcie degradacji jeszcze więc są, ale nie ma już praktycznie żadnego marginesu na najmniejszy nawet błąd. Dlatego teraz po punkty Stomil musi jechać nawet do Kotwicy, która jeszcze niedawno wydawała się pewniakiem do awansu, lecz wiosną przeszła zadziwiającą metamorfozę. Kotwica wygrała tylko dwa mecze, a na koncie ma porażki m.in. ze Skrą i Jastrzębiem.

W Kołobrzegu bilans gospodarzy to siedem zwycięstw (ale tylko jedno wiosną), dwa remisy i aż sześć porażek (trzy w rundzie rewanżowej!). Jak tak dalej pójdzie, to

Kotwica drugi raz z rzędu przegra walkę o awans do I ligi - w poprzednim sezonie piłkarze z Kołobrzegu sezonie półfinał barażowy z Motorem Lublin.

Trener Grzegorz Lech po ograniu rezerw Lecha teraz chce zdobyć Kołobrzeg

Słabe wiosenne wyniki szybko zaowocowały zmianą trenera - na początku kwietnia Kotwicę objął Ryszard Tarasiewicz, który na zastąpił Macieja Bartosza. Pod okiem nowego szkoleniowca Kotwica w trzech spotkaniach wywalczyła cztery punkty, czyli nadal szalu nie ma. Oby też tak było w piątek...

- CHCEMY SIĘ DOBRZE ZREGENEROWAĆ, BĘDIEMY DOBRZE PRZYGOTOWANI W STU PROCENTACH, A PÓŹNIEJ JUŻ TYLKO REALIZACJA TEGO, CO SOBIE ZAKŁADAMY, JEST W GŁOWACH I NOGACH CHŁOPAKÓW - ZAPOWIADA TRENER GRZEGORZ LECH.

- Zdaję sobie sprawę, bo sam grałem w piłkę, że teraz każdy mecz jest dla nich wielkim wydatkiem emocjonalnym i energetycznym, dlatego niektóre rzeczy nie wychodzą tak, jak sobie zakładamy. Ja to rozumiem, ale na pewno nie będę ich usprawiedliwiał i szukał wymówek, jeśli chodzi o zaangażowanie, determinację, wolę walki i poświęcenie. Cieszę się, że z Lechem walczyli do końca o trzy punkty i nie popełniliśmy błędów jak w Elblągu, gdzie za mocno się cofnęliśmy - ocenia szkoleniowiec Stomilu.

W piątek nikt nie będzie pauzował za żółte kartki. Nie wiadomo jednak, czy będzie mógł zagrać Filip Laskowski, bo w ostatnim meczu przed zejściem z boiska zwił się z bólu. - Filip od dłuższego czasu zmaga się z różnymi dolegliwościami - wyjaśnia Lech. - Zaciśka zęby, walczy, poświęca się. Wsadza głowę tam, gdzie ktoś inny nawet nogi nie włoży.

O zwycięstwie myślą także w Elblągu, bo niedawne ogranie Kalisza nie pozwoliło elblążanom powiększyć przewagi nad strefą spadkową, ponieważ w 30. kolejce zapunktowali także rywale. Piłkarze Olimpii mają natomiast na sumieniu Pawła Ozgę, dotychczasowego trenera KKS, który stracił posadę po porażce z Olimpią. Zastąpił go Mar-

cin Woźniak, który pracował w sztabie jako asystent.

W Elblągu efekt nowej miotły już działa, bo dorobek Sebastiana Letniowskiego to pięć punktów w trzech meczach. W sobotę Olimpia musi jednak jeszcze dorzucić coś do puli w meczu z Hutnikiem Kraków, który ostatnio prezentuje się naprawdę solidnie.

Zespół z Małopolski skutecznie walczy o miejsce w barażach. Hutnik jest niepokonany od 30 marca, gdy przegrał 0:3 w... Olsztynie ze Stomilem. W ostatnim występie krakowianie rozbili 4:1 Polonię Bytom (najlepszy zespół wiosny!), a na rozkładzie mają także m.in. wicelidera z Kalisza.

W starciu z Hutnikiem w jedenastce Olimpii zabraknie strzelca zwycięskiej bramki w Kaliszu. Michał

Kuczałek po raz ósmy w sezonie obejrzał żółtą kartkę i wypada na jeden mecz. Trener Letniowski będzie musiał przemeblować defensywę, która w ostatnich meczach spisywała się bardzo pewnie. Poukładanie zespołu w obronie można uznać za pierwszy argument, który daje nadzieję na pozostanie Olimpii w II lidze.

*** 31. kolejka, piątek:** Polonia Bytom - Sandecja Nowy Sącz (16), Skra Częstochowa - ŁKS II Łódź (19), Kotwica Kołobrzeg - Stomil Olsztyn (19); **sobota:** Radunia Stężyca - Wisła Puławy (12), Lech II Poznań - KKS 1925 Kalisz (13:30 TVP Sport), Olimpia Elbląg - Hutnik Kraków (17), Olimpia Grudziądz - Stal Stalowa Wola (17:30); **niedziela:** Zagłębie II Lubin - Pogoń Siedlce (16); poniedziałek: GKS Jastrzębie - Chojniczanka Chojnice (18:15 TVP Sport). **EM, DRYH, ŁSZ**

PO 30 KOLEJKACH

1. Pogoń	52	47:38
2. Kalisz	48	42:28

3. Kotwica	47	54:42
4. Radunia	46	42:36
5. Chojniczanka	45	38:35
6. Hutnik	45	43:39

7. ŁKS II	44	44:40
8. Zagłębie	42	44:41
9. Stal	42	34:35
10. Polonia	41	43:44
11. Lech II	38	33:42
12. Olimpia E.	36	33:40
13. Wisła	36	43:44
14. Skra	36	33:34

15. Jastrzębie	36	34:41
16. Olimpia G.	34	31:37
17. Stomil	33	26:34
18. Sandecja	28	29:43

W meczu z zespołem z Poznania zwycięstwo Stomilowi zapewnił Piotr Kurbiel

ARGENTYŃCZYK ZA ARGENTYŃCZYKA?

SIATKÓWKA\\ Już od wielu tygodni nieoficjalnie było wiadomo, że po zakończeniu sezonu Javier Weber opuści Olsztyn, no i wreszcie oficjalnie ogłoszono odejście argentyńskiego szkoleniowca, który w Indykpolu AZS pracował od grudnia 2021 roku.

Sezon 2021/22 na trenerskiej ławce olsztyńskiego plusligowca rozpoczął Marco Bonitta, ale szybko okazało się, że informacje o jego trudnym charakterze nie były przesadzone nawet o włos. Wszędzie prędzej czy później (ale raczej prędzej) krewki Włoch temperaturę w szatni doprowadzał do stanu wrzenia.

W tym momencie pozwolimy sobie na przypomnienie pewnej anegdoty. Otóż skorpion chciał się dostać na drugą stronę rzeki, więc poprosił żabę, by mógł przepłynąć wodę na jej grzbiecie. Ta nie chciała się zgodzić, całkiem słusznie obawiając się śmiertelnego ukąszenia. Skorpion jednak przekonał ją, twierdząc, że przecież gdyby na środku rzeki ją ukąsił, wtedy oboje utoną. Argumentacja żabę przekonała, więc wzięła skorpiona na grzbiet, niestety, na środku rzeki nagle poczuła śmiertelne ukąszenie. Dlaczego to zrobiłeś, przecież teraz oboje umrzemy? - wycharczała żaba. - Bo taka jest moja natura - odpowiedział tonący skorpion.

Takim siatkarskim skorpionem był Bonitta, którego krótka przygoda z Olsztynem skończyła się na treningu małą bójką z jednym z zawodników, chociaż siatkarz ten uchodził za niespotykane spokojnego człowieka!

CÓŻ, ÓWCZESNY ROZGRYWAJĄCY OLSZTYNIAN NA PEWNO NIE STUDIOWAŁ NA WYDZIALE KULTURY I SZTUKI, A MIMO TO WIEDZIAŁ - JAK GŁÓWNY BOHATER SERIALU „DALEKO OD SZOSY” - ŻE „JAK SIĘ MA TAKĄ SZTUKĘ PRZED SOBĄ, TO TRUDNO ZACHOWAĆ KULTURĘ”.

Javier Weber poprowadził Indykpol AZS Olsztyn w 90 meczach, z których wygrał 44

Efekt szarpaniny był taki, że rozgrywający w Olsztynie nie został, Włoch wrócił do ojczyzny, a na trenerskiej ławce Indykpolu AZS w grudniu 2021 roku zasiadł Javier Weber. Od tego czasu były selekcjoner reprezentacji Argentyny trzykrotnie wprowadził drużynę z Olsztyna do ćwierćfinału mistrzostw Polski. „Zielona Armia” z Weberem u steru dwa razy z rzędu była nawet blisko awansu do strefy medalowej, niestety, uległa najpierw Skrze Belchatów, a później Warcie Zawiercie. 58-latek z Buenos Aires poprowadził Indykpol AZS Olsztyn w 90 meczach, z których wygrał 44.

- Chciałbym podziękować wszystkim, z którymi współpracowałem podczas mojego pobytu w Olsztynie. Przeżyłem tutaj wiele

wspaniałych chwil. Czuję smutek, że nasza przygoda dobiega końca, nie mówię jednak „żegnaj”, tylko „do zobaczenia”. Choć nasze drogi się rozchodzą, to Olsztyn, jak i Indykpol AZS, zostaną w moim sercu na 100 procent – powiedział Javier Weber.

Prezes Zarządu Piłki Siatkowej AZS UWM SA w Olsztynie Tomasz Jankowski przyznał, że starał się zatrzymać Argentyńczyka. - Jeszcze w trakcie sezonu złożyliśmy Javierowi propozycję nowego kontraktu. Ostatecznie jednak zdecydował się na wyjazd do Japonii.

JAVIER WEBER
NASTĘPNY SEZON MA
SPĘDZIĆ W ZESPOLE JT
HIROSHIMA THUNDERS,
A JEGO NASTĘPCĄ

W OLSZTYNIE PODOBNO BĘDZIE JEGO RODAK JUAN MANUEL BARRIAL, KTÓRY W OSTATNICH DNIACH ZDOBYŁ WICEMISTRZOSTWO CZECH WRAZ Z ZESPOŁEM LVI PRAGA.

* W Lublinie AZS UWM Olsztyn wygrał finałowy turniej barażowy o awans do II ligi! Jak już informowaliśmy, drużyna prowadzona przez Pawła Borkowskiego po 3:0 pokonała PTPS-ZSS Człuchów, AKS Karol KUL i AS Stal Nysa.

Warto przypomnieć, że w zasadniczej części trzecioliigowego sezonu AZS UWM wygrał wszystkie spotkania, a w pierwszym turnieju barażowym w Łodzi zajął drugie miejsce, pokonując 3:0 z REA BAS

Białystok II i Resursę Łódź oraz przegrywając 0:3 z KPS Płock. Tydzień później studenci Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego byli

gospodarzami jednego z turniejów półfinałowych Akademickich Mistrzostw Polski, w którym zostali sklasyfikowani na drugiej pozycji, przegrywając w finale 0:2 z warszawską Menedżerską Akademią Nauk Stosowanych. Finał AMP-ów zostanie rozegrany w Katowicach (16-19 maja).

W Lublinie olsztynianie awans zapewnili sobie już po dwóch meczach, w których ograli Człuchów i Lublin. Ostatni pojedynek ze Stalą, która także awans miała już w kieszeni, zdecydował jedynie o pierwszym miejscu. Podopieczni trenera Pawła Borkowskiego

go ponownie potwierdzili wysoką formę, ogrywając rywala w 77 minut.

- PIERWSZY MECZ BYŁ DLA NAS TRUDNY, BO NASZA GRA TROCHĘ FALOWAŁA - PRZYNAŁ TRENER BORKOWSKI. - I CHOĆ PRZECIWNIK BYŁ NAJSŁABSZY, TO WYDAJE MI SIĘ, ŻE TA WYGRANA PRZYSZŁA NAM NAJTRUDNIEJ. Z KAŻDYM KOLEJNYM MECZEM BYŁO JUŻ CORAZ LEPIEJ, A Z LUBLINEM ZAGRALIŚMY WRĘCZ KONCERTOWO, CHOCIAŻ DAŁEM POGRAĆ TAKŻE ZMIENNIKOM.

Czy AZS UWM Olsztyn jest gotowy na grę w II lidze? - Jeżeli chodzi o budżet, to wydaje mi się, że klub jest przygotowany. Jeśli natomiast chodzi o kadrę, to musimy spotkać się z trenerami grup młodzieżowych i z drużyną z PlusLigi, by ustalić, czy będą dawać nam zawodników - wyjaśnił Paweł Borkowski. - Na przykład Kacper Sienkiewicz jest zgłoszony do PlusLigi, ale nie ma zbyt wielu okazji, by tam grać. Natomiast u nas będzie mógł się ogrywać i siatkarsko rozwijać. Takie spotkanie będzie nam potrzebne, aby ustalić w jakim kierunku idziemy, budując kadrę. Uważam, że w II lidze powinno grać coraz więcej młodzieży, aby chłopcy mogli też zdobywać medale na mistrzostwach Polski juniorów.

* **Wyniki** AZS UWM Olsztyn w Lublinie - 3:0 (25:21, 25:21, 25:17) z PTPS-ZSS Człuchów (MVP Szymon Patecki), 3:0 (25:14, 25:17, 25:16) z AKS Karol KUL Lublin (MVP Hubert Lasecki), 3:0 (25:18, 25:21, 25:23) z AS Stal Nysa (MVP Maciej Szumny).

DRYH